

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی (بازنگری شده)

مقطع کارشناسی

زیست‌شناسی دریا

کمیته علوم زیستی دریا

تصویبه هشتاد و چهل و نهمین جلسه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

۹۳/۴/۱ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ

برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی رشته علوم زیستی دریا

کارگروه:

رشته: زیست شناسی دریا

کد رشته:

مقطع: کارشناسی

شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی، در هشتاد و چهل و نهمین جلسه مورخ ۹۲/۴/۱، برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی رشته زیست شناسی دریا را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱: برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی رشته زیست شناسی دریا از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مستحکمات زیر را دارند، لازم الاجراء است:

(الف) دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

(ب) مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تأسیس می‌شوند و تابع مخصوصات شورای گسترش آموزش عالی هستند.

ماده ۲: این برنامه از تاریخ ۹۲/۴/۱ جایگزین برنامه درسی مقطع کارشناسی رشته زیست شناسی دریا مصوب جلسه سیصد و هشتاد و هشتاد و نهمین شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی مورخ ۷۸/۱۱/۱۷ شد و برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند، لازم الاجرا است.

ماده ۳: برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی رشته زیست شناسی دریا در سه فصل: مشخصات کلی، جداول دروس و سرفصل دروس برای اجراء به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی ابلاغ می‌شود.

رأی صادره هشتاد و چهل و نهمین جلسه مورخ ۹۲/۴/۱ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی درخصوص برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی رشته زیست شناسی دریا:

۱. برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی رشته زیست شناسی دریا که از سوی کمیته علوم زیستی دریا شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲. این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجرا است و پس از آن نیازمند بازنگری است.

نایب رئیس شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

جعفر میلی منفرد

۱۰

عبدالرحیم نوابراهیم

دیر شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی

لاریم

- تعیین نزول نقطه انجماد
- تیتراسیون اکسید اسیون واحیاء
- ترکیبات یونی کووالانت - واکنش‌های یونی
- احیاء اکسیدهای فلزی بوسیله هیدورژن و عوامل احیاء دیگر
- تعیین وزن ملکولی گازها

*روش ارزیابی:

تحقيق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	-	-

فصل اول: مشخصات کلی دوره کارشناسی رشته زیست شناسی دریا

مقدمه:

بشر از زمان پیدایش بر روی کره خاکی، همواره به مطالعه آب و دریا به عنوان تأمین کننده غذا وابسته بوده است، به همین علت نیز بخش اعظم جمعیت زمین در فواصل کمی از دریا و اقیانوس سکنی گزیده‌اند. با توسعه امکانات فنی و شناخت بشر از اقیانوس‌ها و دریاهای، وابستگی و ارتباط انسان با این کره ای آبی بیشتر شده، و از سوی دیگر اثرات منفی و زیان‌بار جوامع انسانی نیز بر این اکوسیستم وسیع افزایش یافته است. به همین خاطر شناخت محیط دریا همراه با ویژگی‌ها و خصوصیات محیطی آن و خصوصاً زیست مندان آن، پایه و اساس بهره برداری معقول و بهینه از آن را فراهم می‌نماید و به همین لحاظ باید به آن توجه ویژه مطلعوف داشت.

مطالعات علوم محیطی دریا در قالب علم اقیانوس شناسی (Oceanography) و یا علوم دریایی (Marine Science) جای می‌گیرد، که علاوه بر موضوعات خاص خود، از دیگر رشته‌ها نیز کمک گرفته و به همین لحاظ مجموعه‌ایی بین رشته‌ای از علوم مختلف (Multi disciplinary science) محسوب می‌شود. رشته‌ها و موضوعات اصلی این علم، به ترتیب شامل زمین شناسی دریا، فیزیک دریا، شیمی دریا و زیست شناسی دریا و زیست شناسی دریا می‌باشد که اجزای اصلی مجموعه علوم اقیانوس شناسی را در بر می‌گیرد. دیگر موضوعات دریایی شامل مهندسی دریا (Marine-ocean Engineering) و دریانوردی (Navigation) است که دارای تخصص‌ها و تقسیمات خود می‌باشند.

فلسفه و ضرورت وجودی رشته زیست دریا:

رشته زیست شناسی دریا (Marine Biology) از شاخه‌های مهم زیست شناسی است که با مطالعه‌ی جامع آبزیان مختلف دریایی، علاوه بر فراهم نمودن اطلاعات پایه‌ایی، مورد استفاده دیگر موضوعات وابسته از جمله حفاظت محیط زیست دریایی و فعالیت‌ها و بهره برداری‌های اقتصادی و شیلاتی نیز قراردارد. قابل ذکر است که اهمیت پرداختن با این رشته وقتی نمایان تر می‌گردد که بدانیم دهها شاخه جانوری در محیط‌های دریایی وجود دارند که در محیط‌های خشکی یا آب شیرین، هیچ نماینده‌ای ندارند. جالب تر این که تقریباً هیچ شاخه ای از جانوران وجود ندارد که در محیط‌های دریایی دارای نمونه یا نماینده‌ای نباشد. و به عبارتی تمامی شاخه‌های جانوری در دریاهای حضور دارند. این تنوع زیستی عظیم و در اکثر موارد منحصر به فرد و همچنین دسترسی سخت تر به محیط‌های دریایی نسبت به خشکی‌ها و آب‌های شیرین، سبب شده است مطالعه تنوع موجودات دریایی از سطوح ملکولی، بیوشیمیایی و فیزیولوژیک تا سطوح اکولوژیک از قبیل جمعیت، جامعه و رفتار، بسیار بکر و قابل توسعه، تامل و مطالعه باشد.

کشور ایران با دو پهنه مهم دریایی در شمال و جنوب کشور، مناطق دریایی با ارزشی از نظر فون و فلور، و حساس به واسطه فعالیت‌های اقتصادی، نفتی و کشتیرانی را در قلمرو خود دارد. در کشور اغلب مطالعات پایه زیست شناسی در خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر گام‌های اولیه را طی می‌کند، بنابراین وجود مقاطع تحصیلات تكمیلی در این رشته که بتواند محققینی با اندوخته علمی، مهارت و تجربه کافی تربیت نماید برای جامعه‌ی رو به رشد میهن اسلامی ضروری است.

تاریخچه رشته:

زیست شناسی دریا در برخی کشورهای اروپایی سابقه طولانی بیش از سه قرن دارد. این رشته در ایران، با وجود آنکه تحقیقات مرتبط آن از سال‌های پیش از انقلاب در سواحل جنوبی و شمالی جزیره داشته، ولی پس از انقلاب اسلامی، در جهت تحقق اهداف ذکر شده در بالا مورد توجه قرار گرفت. طرح ایجاد رشته علوم زیستی دریایی با راه اندازی شاخه بیولوژی ماهیان دریا، آن هم در مقطع کارشناسی ارشد، برای اولین بار در کشور در سال ۱۳۶۹ توسط تعدادی از متخصصین علوم دریایی، دامپزشکی، زیست شناسی و شیلاتی به شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم پیشنهاد و در جلسه یکصد و نود و پنج این شورا در مورخه ۱۳۶۹/۲/۲۳ جهت اجرا مصوب گردید. پس از اجرای این دوره توسط برخی از دانشگاه‌های کشور و گسترش آن در سطح کشور، نیاز به تخصصی نمودن موضوعات این رشته در مقاطع مختلف تحصیلی، راه اندازی مقطع کارشناسی این رشته با نام زیست شناسی دریا مدنظر قرار گرفت و در سال ۱۳۸۰ با همکاری عده‌ای از استادان و متخصصان کشوری، مجموعه آموزشی آن در چهار چوب مصوبات و اهداف کلی شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم تهیه و مورد تصویب قرار گرفت. در سال‌های بعد، با توجه به نیاز مراکز آموزشی و نهادهای دریایی کشور، برنامه ریزی در جهت تخصصی نمودن مقاطع کارشناسی ارشد و همچنین برقراری مقطع دکترای این رشته نیز انجام گرفت.

قابل ذکر است که این رشته در ابتدا در مقطع کارشناسی ارشد تحت عنوان رشته "بیولوژی ماهیان دریا" برنامه‌ریزی و آغاز بکار کرد ولی در سال‌های متعاقب و با گسترش و نیاز کشور به موضوعات تخصصی تر و کاربردی تر، این رشته تحت عنوان زیست شناسی دریا با چهار گرایش (۱- جانوران دریا - ۲- گیاهان دریا - ۳- بوم شناسی دریا و ۴- آبادگی دریا) برنامه ریزی و مصوب گردید که هم اکنون سه گرایش در بسیاری از دانشگاه‌ها اجرا می‌شود.

عدم وجود هماهنگی بین دروس دوره‌های کارشناسی، ارشد و دکترای این رشته، وجود منابع و سرفصل‌های قدیمی و گاه‌ها تکراری، افزوده شدن متخصصین جدید با تخصص‌های مختلف در این حوزه، بیشتر شدن آشنایی‌ها با محیط‌های مختلف دریایی ایران، بدست آوردن شناخت‌های اولیه از تعدد و ویژه بودن موجودات دریایی ایران و همچنین پیشرفت و گسترش جهانی علم در چهار چوب این رشته، متخصصین کشوری را بر آن داشت تا نسبت به رفع نواقص و به روز رسانی این رشته اقدام نمایند. لذا بازنگری دروس و سرفصل‌های دوره کارشناسی، کارشناسی ارشد (در چهار گرایش) و دکترای این رشته (در دو گرایش) با کمک گرفتن از متخصصین کشوری از دانشگاه‌های مختلف کشور انجام گردید که برنامه مقطع کارشناسی به شکل ذیل توسط شورای برنامه ریزی آموزش عالی تایید و جهت اجرا به دانشگاه‌های کشور ابلاغ گردید.

۱- تعریف و هدف:

دوره کارشناسی رشته زیست شناسی دریا از دوره‌های علوم پایه و مصوب در کمیته علوم دریایی و اقیانوسی نظام آموزش عالی است که هدف آن تربیت کارشناسان متعدد و متخصص است، به گونه‌ای که از مقاومیت زیست شناسی دریا آگاهی کافی داشته و توانانی لازم جهت شناخت جانداران دریائی، روندهای زیستی حاکم بر دریا، چرخه‌های زندگی موجودات دریائی، امکان استفاده‌های صنعتی از موجودات دریایی، اصول اولیه تکثیر و پرورش موجودات دریائی آگاهی یافته و بتوانند در مراکز آموزشی، ادارات و سازمان‌های مختلف از جمله سازمان‌های شیلات، محیط زیست، جهاد سازندگی و اداره بنادر و کشتیرانی که به متخصصان و محققان زیست دریا نیاز دارند، جذب شوند.

۲- شرایط ورود به دوره:

دانشجویان این دوره بر اساس شرایط مندرج در آیین نامه کنکور سراسری و از بین دارندگان دiplom علوم تجربی انتخاب می‌شوند.

۳- طول دوره و شکل نظام:

طول دوره کارشناسی پیوسته رشته زیست شناسی دریا مطابق با آیین نامه های وزارت علوم تحقیقات و فناوری می باشد.

۴- واحدهای درسی:

جمع کل واحدهای درسی دوره کارشناسی رشته زیست شناسی دریا ۱۳۶ واحد و به شرح زیر است:

دروس پایه‌ی مشترک: ۲۰ واحد

دروس عمومی: ۲۲ واحد

دروس تخصصی-اختیاری: ۱۸ واحد

دروس تخصصی-الزمی: ۷۶ واحد

به این ترتیب جمع واحدهای درسی ۱۳۶ واحد بوده که ۱۱۶ واحد آن (دروس عمومی، پایه و تخصصی - الزامی) اجباری بوده و توسط تمامی دانشگاه‌های مجری ارائه خواهد شد و از میان ۴۰ واحد دروس تخصصی-اختیاری، بایستی ۱۸ واحد با توجه به تشخیص گروه آموزشی، امکانات و شرایط موجود در دانشگاه مجری ارائه گردد.

فصل دوم: جداول دروس

۱. دروس عمومی (۴۲ واحد)

مجموعه	کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع
مبانی فلسفی اسلام	۰۰۱	اندیشه اسلامی ۱	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۰۲	اندیشه اسلامی ۲	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۰۳	انسان در اسلام	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۰۴	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۰۵	فلسفه اخلاق (با تاکید بر مبایث تربیتی)	۲	۲۲	-	۲۲
اخلاق اسلامی	۰۰۶	اخلاق اسلامی (مبانی و مقایمه)	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۰۷	آینین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۰۸	عرفان عملی اسلامی	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۰۹	انقلاب اسلامی ایران	۲	۲۲	-	۲۲
انقلاب اسلامی	۰۱۰	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۱۱	اندیشه سیاسی امام خمینی	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۱۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۱۳	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	۲۲	-	۲۲
تاریخ تمدن اسلامی	۰۱۴	تاریخ امامت	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۱۵	تفسیر موضوعی قرآن	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۱۶	تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	۲۲	-	۲۲
	۰۱۷	زبان فارسی	۳	۴۸	-	۴۸
زبان انگلیسی	۰۱۸	زبان انگلیسی	۱+۲	۲۲	۲۲	۶۴
	۰۱۹	تریبیت بدنی ۱	۱	-	۲۲	۲۲
تریبیت بدنی	۰۲۰	تریبیت بدنی ۲	۱	-	۲۲	۲۲
	۰۲۱	دانش خانواده و جمعیت	۱	-	۲۲	۲۲
دانش خانواده و جمعیت						

- دانشجو موظف است با توجه به آیین نامه وزارت علوم و همچنین سیاست های دانشگاه مربوطه از ۴۴ واحد موجود در جدول دروس عمومی:

- دو درس به ارزش ۴ واحد از مجموعه دروس مبانی نظری اسلام
- یک درس به ارزش ۲ واحد از مجموعه دروس اخلاق اسلامی
- یک درس به ارزش ۲ واحد از مجموعه دروس انقلاب اسلامی
- یک درس به ارزش ۲ واحد از مجموعه دروس تاریخ و تمدن اسلامی
- یک درس به ارزش ۲ واحد از مجموعه دروس آشنایی با منابع اسلامی

و بقیه دروس جدول را در کل به ارزش ۲۲ واحد دروس عمومی انتخاب نماید.

۲. دروس پایه (۲۰ واحد)

هدف: دادن اطلاعات پایه‌ای به دانشجویان و آماده کردن آنها برای درک بهتر و گذراندن دروس تخصصی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	جمع	الزامات
۱۰۱	شیمی عمومی ۱	۳	۴۸	-	۴۸	- پ: پیش‌نیاز ه: همنیاز
۱۰۲	آزمایشگاه شیمی عمومی ۱	۱	-	۲۲	۳۲	۱: شیمی عمومی ۱
۱۰۳	شیمی عمومی ۲	۲	۲۲	-	۳۲	۱: شیمی عمومی ۱
۱۰۴	آزمایشگاه شیمی عمومی ۲	۱	-	۲۲	۳۲	۲: شیمی عمومی ۲
۱۰۵	شیمی آلی	۲	۴۸	-	۴۸	-
۱۰۶	آزمایشگاه شیمی آلی	۱	-	۲۲	۳۲	۱: شیمی آلی
۱۰۷	فیزیک	۴	۶۴	-	۶۴	-
۱۰۸	آزمایشگاه فیزیک	۱	-	۲۲	۳۲	۱: فیزیک
۱۰۹	ریاضی عمومی	۳	۴۸	-	۴۸	-
۱۱۰	آشنایی با وسائل و ادوات آزمایشگاهی	۱	-	۲۲	۳۲	-
جمع واحدها						۲۰

۳. دروس تخصصی - الزامی (۷۶ واحد)

توجه: با توجه به اهداف و ماهیت دریابی بودن رشته، هم در موارد جانوری و هم قیاسی تاکید روی گونه‌های آبزی و خصوصاً دریازی خواهد بود.

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت نظری	ساعت عملی	الزامات
۲۰۱	گیاه شناسی	۲	۳۲	-	-
۲۰۲	آزمایشگاه گیاه شناسی	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۰۳	زیست شناسی جلبکها	۲	۳۲	-	گیاه شناسی
۲۰۴	آر-زیست شناسی جلبک‌ها	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۰۵	زیست شناسی گیاهان عالی	۲	۳۲	-	گیاه شناسی
۲۰۶	آر-زیست شناسی گیاهان عالی	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۰۷	فیزیولوژی گیاهی	۲	۳۲	-	گیاه شناسی و زیست شناسی گیاهان عالی
۲۰۸	آر-فیزیولوژی گیاهی	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۰۹	پلاتکتون شناسی	۲	۳۲	-	زیست شناسی جلبک‌ها و جانورشناسی بی مهره ۱
۲۱۰	آر-پلاتکتون شناسی	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۱۱	جانور شناسی بی مهره ۱	۲	۴۸	-	-
۲۱۲	آر-جانور شناسی بی مهره ۱	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۱۳	جانور شناسی بی مهره ۲	۲	۳۲	-	جانورشناسی بی مهره ۱
۲۱۴	آر-جانور شناسی بی مهره ۲	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۱۵	جانور شناسی مهره‌دار	۲	۴۸	-	جانور شناسی بی مهره ۱ و ۲
۲۱۶	آر-جانور شناسی مهره‌دار	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۱۷	فیزیولوژی جانوری ۱	۳	۴۸	-	جانورشناسی بی مهره ۱
۲۱۸	آر-فیزیولوژی جانوری ۱	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۱۹	فیزیولوژی جانوری ۲	۳	-		جانور شناسی بی مهره ۲
۲۲۰	آر-فیزیولوژی جانوری ۲	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۲۱	فیزیولوژی جانوری ۲	۲	۳۲	-	فیزیولوژی جانوری ۲، جانور شناسی بی مهره و مهره دار
۲۲۲	بافت شناسی	۲	۳۲	-	زیست شناسی سلولی و مولکولی و جانور شناسی مهره‌دار
۲۲۳	آر-بافت شناسی	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۲۴	جنین شناسی	۲	۳۲	-	جانور شناسی بی مهره و مهره‌دار
۲۲۵	آر-جنین شناسی	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری
۲۲۶	تکامل	۲	۳۲	-	جانور شناسی بی مهره و مهره دار-زنگنه
۲۲۷	زنگنه	۲	۴۸	-	زیست شناسی سلولی و مولکولی-آمار زیستی
۲۲۸	آر-زنگنه	۱	-	۳۲	هم نیاز با درس نظری

-	۴۸	۳	بوم شناسی عمومی	۲۲۹
بوم شناسی عمومی	-	۲۲	بوم شناسی دریا	۲۳۰
هم نیاز با درس نظری	۲۲	-	آز- بوم شناسی دریا	۲۳۱
نیم سال سوم به بعد	-	۴۸	میکروبیولوژی عمومی	۲۳۲
هم نیاز با درس نظری	۲۲	-	آز- میکروبیولوژی عمومی	۲۳۳
زبان انگلیسی	-	۲۲	متون انگلیسی زیست شناسی	۲۳۴
نیم سال سوم به بعد	-	۲۲	آمار زیستی	۲۳۵
شیمی آلی	-	۴۸	بیوشیمی	۲۳۶
هم نیاز با درس نظری	۲۲	-	آز- بیوشیمی	۲۳۷
بیوشیمی	-	۶۴	زیست شناسی سلولی و مولکولی	۲۳۸
هم نیاز با درس نظری	۲۲	-	آز- زیست شناسی سلولی و مولکولی	۲۳۹
نیم سال دوم به بعد	-	۲۲	اقیانوس شناسی(غیر زیستی)	۲۴۰
هم نیاز با درس نظری	۲۲	-	آز- اقیانوس شناسی(غیر زیستی)	۲۴۱
اقیانوس شناسی(غیر زیستی)	-	۲۲	آلودگی دریا	۲۴۲

۴. دروس تخصصی - اختیاری (۴۰ واحد)

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت نظری عملی	پیش نیاز یا هم نیاز
۳۰۱	پتانسیل زیست فناوری تولیدات طبیعی دریا	۲	۳۲	- بیوشیمی
۳۰۲	مبانی زیست فناوری دریا	۲	۳۲	- سلولی و مولکولی
۳۰۳	قارچ شناسی	۲	۳۲	- گیاه شناسی
۳۰۴	پویایی شناسی جمعیت و ارزیابی ذخایر آبریان	۲	۳۲	- آمار زیستی
۳۰۵	ماهی شناسی عمومی	۲	۳۲	- جانورشناسی مهره دار
۳۰۶	آر-ماهی شناسی عمومی	۱	۳۲	- هم نیاز با درسن نظری
۳۰۷	مکانیک زیستی و عملکرد بدنی مهره داران	۲	۳۲	- جانورشناسی مهره دار
۳۰۸	مبانی تکثیر و پرورش آبیزیان دریایی	۲	۳۲	- بعد از ترم پنجم
۳۰۹	تنوع زیستی موجودات دریایی	۲	۳۲	- بوم شناسی دریا
۳۱۰	رایانه در علوم زیستی	۲	۳۲	- بعد از ترم چهارم
۳۱۱	اکوفیزیولوژی گیاهی	۲	۳۲	- فیزیولوژی گیاهی
۳۱۲	ژئومورفولوژی و زمین شناسی دریاهای ایران	۲	۳۲	- اقیانوس شناسی
۳۱۳	سازش با محیط های آبی	۲	۳۲	- جانورشناسی
۳۱۴	پروژه	۲	۳۲	-
۳۱۵	زیست شناسی کف زیان	۲	۳۲	- جانورشناسی بی مهره ۲
۳۱۶	آر-زیست شناسی کفس زیان	۱	۳۲	- هم نیاز با درس نظری
۳۱۷	میکروبیولوژی دریا	۲	۳۲	- میکروبیولوژی عمومی
۳۱۸	بوم شناسی تالابها	۲	۳۲	- بوم شناسی عمومی
۳۱۹	لیمنولوژی عمومی	۲	۳۲	- بوم شناسی عمومی
۳۲۰	زیست شناسی پرتوی	۲	۳۲	- فیزیک - سلولی و مولکولی
۳۲۱	رفتارشناسی عمومی	۲	۳۲	- نیمال پنجم به بعد

توجه: از بین ۴۰ واحد دروس تخصصی - اختیاری مشخص شده، یاستی ۱۸ واحد به انتخاب گروه آموزشی و دانشگاه مربوطه ارائه گردد. با توجه به اهداف و ماهیت دریایی بودن رشتة، هم در موارد جانوری و هم گیاهی تاکید روی گونه های آبزی و خصوصا دریازی خواهد بود.

سرفصل دروس پایه:

عنوان درس: ریاضی عمومی

هدف:

آنایه، یا میانی، ریاضی، شامل مشتق، انتگرال، توابع و معادلات دیفرانسیل

س فصل

- اعداد مختلط (تعریف- مزدوج و قدر مطلق عدد مختلط- نمایش هندسی و مثلثاتی و ریشه ۱۶ام یک عدد مختلط)
  - حد تابع (حد و قضایای اولیه حد- حد چپ و راست- حد در بی نهایت)
  - پیوستگی تابع
  - مشتق تابع و قواعد مشتق گیری، کاربرد مشتق در تعیین ماکریم و می نیم نسبی - قاعده هوپیتال
  - انتگرال (شامل انتگرال معین و نامعین- تکنیک های جز به جز، تجزیه کسر ها در انتگرال گیری)
  - کاربرد انتگرال در تعیین سطح و حجم
  - دنباله و سری و بحث همگرایی آنها
  - آشنایی با تابع چند متغیره (حد و پیوستگی)
  - مشتقات جزئی و ضمنی
  - معادلات دیفرانسیل مقدماتی (معادلات جداسنی و کامل)

منابع:

- ج . توماس، ر . فینی، "حساب دیفرانسیل و انتگرال و هندسه تحلیلی"، ترجمه م . پهزاده‌س . کاظمی، ع . کاف، چاپاول، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۵.
- ج . استوارت، "حسابگان"، ترجمه م . ح . علامت‌ساز، ع . ا . محمدی، ح . ناهید، چاپاول، انتشارات دانشگاه اصفهان، ۱۳۷۵.
- ا . باتسلت، "ریاضی برای علوم زیستی"، ترجمه م . بهار، نشر رسا، ۱۳۷۳.
- R.S. Robeva, "An Invitation to Biomathematics", Elsevier, ۲۰۰۸.

* روش ارزیابی:

تحقیق (بروژه)	آزمون نهایی	میان‌ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: فیزیک

					عنوان درس به فارسی:
	نظری			تعداد واحد:	
	عملی	جرانی		۴	فیزیک
دروس پیشناهی:	نظری *				
	عملی	پایه*		تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
	نظری			۶۴	
نذردار	عملی	الزامی	نوع واحد		Physics
	نظری				
	عملی	اخباری			
					آموزش تكمیلی عملی:
	- سینیار:	- آزمایشگاه:	- کارگاه:	- سفر علمی:	

هدف:

آشنایی با مفاهیم حرکت، نیرو، صوت، الکتریسیته و میدانی و قوانین مغناطیس و الکترومغناطیس

سرفصل:

- مفاهیم حرکت - سرعت - شتاب یک بعدی به صورت تفصیلی در بحث دوران مطالعه شود - حرکت دورانی - حرکت نوسانی.
- نیرو: شناخت انواع نیروها و کاربرد آنها در مباحث مرتبه از قبیل رفتار ذرات در محلول و نیروی وارد بر آن.
- مکانیک سیالات - رفتار سیالات مختلف (مانند دستگاه کروماتوگرافی).
- صوت
- گشتاور
- مفهوم بار الکتریکی - میدان الکتریکی - پتانسیل الکتریکی

- میدان مغناطیسی - قوانین آمپر و فاراده - القا و خواص مغناطیسی مواد - نوسانات الکترومغناطیسی - امواج الکترومغناطیسی - انعکاس و انكسار امواج الکترومغناطیسی از سطوح مسطح و کروی - تداخل و پراش نور - پلاریزاسیون نور.

منابع:

- ۱- فیزیک هالیدی جلد اول- ویرایش ششم (مکانیک). دکتر گلستانیان و بهار. انتشارات مبتکران. ۱۳۹۲
- ۲- فیزیک هالیدی جلد دوم- ویرایش ششم (حرارت).
- ۳- فیزیک هالیدی جلد سوم- ویرایش ششم(الکتریسیته و مغناطیس) دکتر گلستانیان و بهار. انتشارات آرکس. ۱۳۹۲

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (بروزد)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه فیزیک

دروس پیش‌نیاز: هم نیاز با درس نظری	نظری	تجربی	تعداد واحد:	۱	عنوان درس به فارسی:		
	عملی				آزمایشگاه فیزیک		
	نظری	پایه*	تعداد ساعت:	۲۲	عنوان درس به انگلیسی:		
	عملی*				Physics Lab.		
	نظری	الزامي	نوع واحد				
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
					اموزش تكميلی عملی:		
-		سمینار:	*	آزمایشگاه:	- کارگاه:		
-					سفر علمی:		

هدف:

آشنایی عملی با برخی از مفاهیم حرکت، نیرو، صوت، الکتریسیته و میدانی و قوانین مغناطیس و الکترومغناطیس

سرفصل:

آزمایش ۱- اندازه گیری طول ، زاویه جرم حجمی (چگالی)

آزمایش ۲- اندازه گیری ضریب فنر ، تعیین G و تعیین الاستیسیته

آزمایش ۳- اندازه گیری ضریب اصطکاک برای سطوح مختلف (در سطح افقی ، شیب دار و قرقه و ...)

آزمایش ۴- بررسی قوانین حرکت (اندازه گیری زمان و تغییر مکان و شتاب حرکت با ماشین آتوود ، شتاب حرکت لغزشی و غلطشی ، بررسی قوانین حرکت بر روی سطح شیبدار) مطالعه حرکت‌های دورانی و بقای اندازه حرکت زاویه‌ای (نقطه مادی و دیسک) و اندازه گیری ممان اینرسی دیسک .

آزمایش ۵- آزمایش‌هایی مربوط به مکانیک سیالات (نیروهای کشش سطحی ، اصل برنولی و ...)

آزمایش ۶- بررسی امواج ساکن و تحقیق آن در تارهای مرتعش و لوله‌های صوتی

آزمایش ۷- اندازه گیری سرعت صوت در محیط‌های مختلف (اندازه گیری سرعت صوت در هوا با استفاده از لوله کنت اندازه گیری سرعت صوت در جامدات و ....)

آزمایش ۸- انبساط حرارتی جامدات و اندازه گیری ضریب انبساط طولی برای اجسام با جنس‌های مختلف

آزمایش ۹- اندازه گیری ارزش آبی کالریمتر و گرمای ویژه اجسام و گرمای نهان ذوب بخ

آزمایش ۱۰- اندازه گیری ضریب انبساط حجمی B مایعات و گازها ، تحقیق قانون بویل ت ماریوت.

آزمایش ۱۱- اندازه گیری عدد زول (معادل مکانیکی حرارت) به دوروش مکانیکی و الکتریکی .

آزمایش ۱۲- مشاهده و اندازه گیری نزول نقطه انجماد و صعود نقطه جوش محلول جهت محاسبه جرم ملکولی اجسام غیر قابل الکترولیز و غیر فرار.

آزمایش ۱۳- مطالعه و اندازه گیری دما با دماسنج‌های مختلف و تفہیم آن دماسنج‌ها (نوری ، گازی ، ترمومکوپ و ....)

آزمایش ۱۴- طرق اندازه گیری مقاومت الکتریکی (با استفاده از اهم متر بیل ، قانون اهم و ....) و اندازه گیری مجموعه مقاومت‌ها.

آزمایش ۱۵- مشاهده خطوط میدان مغناطیسی طبیعی و الکتریکی و بررسی و اندازه گیری تیروی محرکه القائی

آزمایش ۱۶- آشناشی با اسیلوسکوپ و کار بردا آن (مشاهده امواج سینوسی ، مربعی و ترکیب اواج و اندازه گیری فرکانس بكمک منحنی‌های لیساژو و اندازه گیری اختلاف فاز)

آزمایش ۱۷- امواج الکترومغناطیسی : مشاهده دستگاه‌های تولید کننده امواج - الکترومغناطیسی (امواج مایکروویو ، اشعه X ، اشعه ماوراء بنفش) بررسی و انتشار و تداخل امواج مایکروویو .

آزمایش ۱۸- بررسی انعکاس نور و خواص آن در آینه تخت (قوانین انعکاس ، قرینه بودن جسم و تصویر ، تصویر در آینه‌های متقطع و دوران شعاع انعکاس) و بررسی انکسار نور و خواص آن در دیوپترها (قانون دکارت ، تعیین زوایه بروسترو محاسبه ضریب شکست دیوپترها با استفاده از آن ، محاسبه ضریب شکست منتشر با استفاده از زوایه مینیمم انحراف)

آزمایش ۱۹- اندازه گیری فاصله کانونی آینه‌های مقعر و محدب و بزرگنمایی آن

آزمایش ۲۰- اندازه گیری ضریب شکست جسم شفاف یا مایع با استفاده از طیف سنج

آزمایش ۲۱- کار با طیف نما : درجه بندی کردن و اندازه گیری طول موج نورهای ساده

آزمایش ۲۲- مطالعه درشت‌نمایی میکروسکوپ و اندازه گیری ضریب شکست تیغه‌های شفاف نازک یوسیله میکروسکوپ

آزمایش ۲۳- اندازه گیری فواصل کانونی عدسی‌های مقعر و محدب

توجه: از آزمایش‌های فوق باید هفده آزمایش انجام شود.

* روش ارزیابی:

تحقيق (پروردگاری)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش پایی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: شیمی عمومی ۱

ندراد دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۳	عنوان درس به فارسی:			
	عملی				شیمی عمومی ۱			
	نظری *				عنوان درس به انگلیسی:			
	عملی				General Chemistry ۱			
	نظری	پایه*	تعداد ساعت:	۴۸				
	عملی							
	نظری							
	عملی							
آموزش تکمیلی عملی:								
سینتیز:		آزمایشگاه:						
سمینار:		کارگاه:						
سفر علمی:		-						

هدف:

آشنایی با ساختمان اتم، پیوندهای شیمیایی، ساختمان هندسی و مولکولی، حالات ماده

سرفصل:

فصل اول - مقدمه

علم شیمی - ماده ، نظریه اتمی دالتون ، قوانین ترکیب شیمیایی - وزن اتمی - اتم گرم و عدد آووگادرو - واحدهای اندازه گیری و دستگاه متری) انرژی - دما - ارقام معنی دار محاسبات شیمیایی

فصل دوم - ساختمان اتم

مقدمه - ماهیت الکتریکی ماده (تجزیه تامسون - تجزیه میلیکان) - ساختمان اتم (تجزیه رادرفور) - تابش الکترومغناطیسی - کواتنوم (نظریه کلاسیک تابش - اثر فتوالکتریک - اتم بوهر - طیف اشعه X و عدد اتمی) مکانیک کواتنومی (دوگانگی ذره و موج طیف خطی گیتار - اصل عدم قطعیت - توابع برج) اتم هیدروژن (اعداد کواتنومی S, N, I و M) اتم های با بیش از یک الکترون (ترازهای انرژی - آرایش الکترونی - جدول دوره ای - شعاع اتم - انرژی یونش - شعاع یونی - الکترون خواهی) .

فصل سوم - پیوندهای شیمیایی

مقدمه - پارامترهای ساختمان مولکولی (انرژی پیوند - کاربرد انرژی پیوند الکترونگاتیوی طول پیوند - زاویه پیوند - طیف بین مولکولی) - نظریه پیوندهای شیمیایی روش تغییر پارامترها - محاسبه انرژی مولکول و دانسته الکترون در ${}^2\text{H}$ تابع موجی مولکول هیدروژن - روش پیوند والابی - سازمان الکترونی مولکول های دو اتمی هم هسته - سازمان الکترونی مولکول های دو اتمی ناهم هسته پیوند در مولکول LiF نمایش نقطه ای ساختمان الکترون - قاعده هشتایی بار فراردادی - پیوند های چند هسته ای - پیوند فلزی

فصل چهارم - ساختمان هندسی و مولکولی

مقدمه - هیبریداسیون اوربیتالی و زوایای پیوندی (مولکول های H_2O و NH_3 و BF_3 مولکولهای CH_4 و مشتق آن مولکولهای PCl_3 و SF_4) نیروی دافعه الکترونی و زوایای پیوندی (مولکول های CH_4 , NH_3 , H_2O مولکول های BeF_3 , BeH_3 , BF_3 , BH_3 - مولکول های PCl_3 , SF_4 , XEF_4 - مقایسه روشهای هیبریداسیون و دافعه الکترونی - پیوندهای کووالانسی و معان دو قطبی - پیوند هیدروژنی رابطه خواص اجسام با ساختمان و نوع پیوند موجود در آن - انواع جامدات بلوری (بلورهای یونی - ترکیبات مولکولی غیر قطبی - ترکیبات مولکولی قطبی - شبکه کووالانسی در جامدات - بلورهای فلزی) - تقارن

فصل پنجم - حالت گازی

خواص گازها - فشار - قانون بویل - معادله گازهای کامل قانون دالتون استفاده از قوانین گازها - نظریه جنبشی گازها - دما آنرژی و ثابت گازها - جریان و انتشار (تفوّد) توزیع سرعتهای مولکولی - گرمای ویژه گازها - گازهای غیر کامل - انحراف از قانون گازهای کامل .

فصل ششم - ترمودینامیک

مقدمه - قانون ترمودینامیک - انتالپی قانون هس و ترموشیمی ، قانون دوم ترمودینامیک انرژی آزاد گیبس - اندازه گیری G و S - انرژی آزاد استاندارد - آنتروپی مطلق - تعادل و انرژی آزاد ترمودینامیک اماری (محاسبه S در انبساط همدما - محاسبه تغییرات آنتروپی باری تغییر دمای یک گاز ایده آل در حجم ثابت)

فصل هفتم - مایعات و جامدات

مقدمه - نظریه جنبشی مایعات تبخیر - فشار بخار - نقطه جوش ت حرارت تبخیر - نقطه انجماد - نقطه ذوب - فشار بخار جامدات - تصحیح - نمودار فاز یا نمودار حالت جامدات - اشعه X و ساختمان مولکولی بلورها - اشعه X و دانسته الکترونی و شبکه فضایی سیستم های بلوری - ساختمان فشرده - بلورهای یونی - انرژی شبکه بی - ناقص ساختمانی در بلورها - نیمه هادی ها .

فصل هشتم - محلول ها

مقدمه - مکانیزم حل شدن - هیدراتها - غلظت محلول ها - آنالیز حجمی عواملی که در حلalیت موثرند - اثر گرما و فشار بر حلalیت (فشار بخار و محلول های مایع در مایع نزول فشار بخار - تبخیر و نم کشی نقطه جوش و نقطه انجماد محلول ها تعیین نزول نقطه انجماد و صعود و نقطه جوش - فشار اسمزی - تقطیر - محلول های الکترولیت - جاذبه بین یونی در محلول ها نمودارهای فاز برای سیستم های دو جزی کلوفیدها - بخش نور و حرکت براونی - جذب

فصل نهم - سینتیک شیمیابی و تعادل شیمیابی

سرعت واکنش - سرعت واکنش و غلظت - واکنش‌های تک مرحله‌ای - معادلات سرعت واکنش‌های تک مرحله‌ای - مکانیزم واکنش - معادلات سرعت و دما - کاتالیزرهای واکنش‌های برگشت پذیر و تعادل شیمیابی - ثابت‌های تعادل بر حسب فشار - اصل لوشاتلیه.

فصل دهم - اسید و باز

نظریه آرنیوس - سیستم‌های حلال - نظریه برنتستد - لوری - قدرت اسیدها و بازهای برنتستد - هیدرولیز - قدرت اسیدی و ساختمان مولکولی - نظریه لوریس.

منابع:

- چارلز موتیمر، شیمی عمومی. ترجمه دکتر یاوری، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۲
چانگ ریموند، شیمی عمومی. ترجمه دکتر تجردی. انتشارات نوآوران شریف، ۱۳۹۲

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	مجان برم	آزمون نهایی	تحقیق (پروردگار)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه شیمی عمومی ۱

دروس پیش‌نیاز: هم نیاز با درس نظری	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۱	عنوان درس به فارسی:
	عملی				آزمایشگاه شیمی عمومی ۱
	نظری				عنوان درس به انگلیسی:
	* عملی				General Chemistry Lab. ۱
	نظری	پایه*	تعداد ساعت:	۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				General Chemistry Lab. ۱
	نظری				عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				General Chemistry Lab. ۱
اموزش تکمیلی عملی:					
سمینار:		*	آزمایشگاه:	-	کارگاه:
-		-	-	-	سفر علمی:

- مسائل اینمنی
- آشنایی با وسائل آزمایشگاه و شیشه گزی
- آزمایش قانون بقای جرم
- تعیین عدد آووگادور
- تعیین وزن اتمی منزیم
- تعیین گرمای اتحلال نیترات پتابسیم یا گرمای واکنش اسید و باز (آزمایش کالریمتری)
- تیتراسیون اسید و باز
- تعیین و محاسبه سختی آب (سختی موقت ، کربنات و بیکربنات)
- جدا کردن چند یون با استفاده از کروماتوگرافی کاغذی
- تعادل شیمیایی اندازه گیری غلظت یون مس (یا آهن) با استفاده از اسپکتروفوتومتری
- اندازه گیری سرعت واکنش و تعیین اثر غلظت و حرارت بر روی سرعت واکنش تعیین میزان تجزیه سدیم هیپوکلریت .
- آزمایش الکتروشیمی (تشکیل پیلهای)

عنوان درس: شیمی عمومی ۲

شیمی عمومی ۱ دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ نوع واحد	عنوان درس به فارسی: شیمی عمومی ۲ عنوان درس به انگلیسی: General Chemistry ۲					
	عملی								
	نظری *	پایه*							
	عملی								
	نظری	الزامی							
	عملی								
	نظری	اختیاری							
	عملی								
اموزش تکمیلی عملی:									
سمینار: - آزمایشگاه: - کارگاه: - سفر علمی: -									

هدف:

آشنایی با تعادل های یونی، عناصر غیر فلزی، فلزات انتقالی، مروری بر شیمی هسته ای، بیو شیمی

سرفصل:

فصل یازدهم - تعادلات یونی

الکتروولیت های ضعیف - یونیزاسیون آب - pH - اندازه گیری pH - شناساگرها - اثر یون مشترک - بازها و اسیدهای پلی پروتیک حاصلضرب محلولیت رسوب گیری و حاصلضرب محلولیت - رسوب گیری - سولفیدها - تعادلات در برگیرنده یون های کمپلکس - آمفوتریسم - هیدرولیز - تیتراسیون اسیدو باز

فصل دوازدهم - اکسایش و کاهش

مقدمه - حالتهای اکسایش - نظریه نیم واکنش - موازنی واکنش های اکسایش و کاهش پلی گالوانی و معادله نرنست (پتانسیل پل و ثابت تعادل) تیتراسیون های اکسایش و کاهش الکتروولیز کاربردهای الکتروشیمیابی (خورندگی با تریها و پل های سوختی).

فصل سیزدهم - عناصر غیر فلزی

عناصر گروه VA (نیتروژن - نیتریت‌ها - اکسیدهای نیتروژن - اکسی اسیدهای نیتروژن - نیتروژنها و لیدها و نیتروژن اکسی هالیدها - قسفر - هالیدهای قسفر واکسی هالیدهای فسفر - ارسنیک - انتیمون - بیسموت) عناصر گروه VIA (اکسیژن گوگرد - سلنیم و تولوریم) - عناصر گروه VIIA (هالیدها - هیدروژن هالیدها - اکسیدهای هالوژنه - ترکیبات بین هالوژنی)

فصل چهاردهم - عناصر گروه یک تا چهار

فلزات قلیابی (اکسیدهای فلزات قلیابی - هالیدهای قلیابی) فلزات قلیابی خاکی (اکسیدها و هیدروکسیدها - هالیدها و سایر نمکها) عناصر گروه IIIA (بور گالیم ، اندیم و تالیم) عناصر گروه IVA (کربن سیلیسیم - ژرمانیم ، قلع و سرب)

فصل پانزدهم - فلزات واسطه (انتقالی)

خواص عمومی عناصر - خانواده اسکاندیم - خانواده تیتانیم (تیتانیم زیرکنیم و ھافنیم) خانواده و اندیم (وانادیم - تثوبیوم و تانتال) خانواده کرم (کرم مولبیدون تنگستن) خانواده منگنز - تکنسیم و رنیوم - آهن کوبالت و نیکل (آهن کوبالت - نیکل) فلزات پلاتینی - مس ، نقره و طلا (مس - نقره - طلا) روی کادمیم و جیوه - کمپلکس‌های فلزات انتقالی (شیمی فضائی نامگذاری) پیوند در کمپلکس‌های فلزات انتقالی (نظریه میدان بلور - نظریه پیوند والانسی - نظریه میدان لیگاند - کربنیل های فلزات انتقالی - ترکیبات آلی فلزات انتقالی) .

فصل شانزدهم - شیمی هسته ای

مقدمه - ماهیت هسته (اندازه هسته ، شکل هسته ، جرم‌های هسته ای و نیروهای هسته‌ای) رادیو اکتیویته (فرآیندهای زوال - فرآیندهای زوال β - فرآیندهای زوال δ عمل متقابل با ماده) واکنش‌های هسته‌ای (انرژی واکنش‌های هسته ای) واکنش‌های هسته‌ای سیارات - سرعتهای زوال رادیو اکتیویته (تاریخ گذاری رادیو متری) کاربرد ایزوتوپ‌ها .

فصل هفدهم - اشاره ای بسیار کوتاه با شیمی آلی

الکانها یا پارافین‌های هیدروکربن - عوامل آلی - واکنش الکل‌ها - واکنش الکن‌ها ترکیبات کاربونیل - سنتز و تعیین ساختمان - ترکیبات آروماتیک - ایزومری شیمی صنعتی آلی

فصل هجدهم - بیوشیمی

تعریف سلول - انرژی بیوشیمیابی - لیپیدها - کاربوهیدرات‌ها - پروتئین‌ها - اسیدهای توکلنیک - عوامل بیوشیمیابی اسیدهای توکلنیک .

منابع:

- ۱- چارلز موتیمر، شیمی عمومی، ترجمه دکتر یاوری، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۲
- ۲- چانگ ریموند، شیمی عمومی، ترجمه دکتر تجردی، انتشارات نوآوران شریف، ۱۳۹۲

*روش ارزیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه شیمی عمومی ۲

دروس پیش‌نیاز: ۱- شیمی عمومی ۱ هم نیاز با درس نظری	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه شیمی عمومی ۲ عنوان درس به انگلیسی: General Chemistry Lab. ۲	
	عملی				
	نظری				
	عملی*				
	نظری	پایه*	تعداد ساعت: ۲۲		
	عملی				
	نظری				
	عملی				
					
سمینار: -		۰	آزمایشگاه: -	کارگاه: -	
آموزش تكميلی عملی: سفر علمی:					

- کلیات دریاره روش تجزیه کیفی تیم میکرو Semi-micro و آشنایی با وسائل مورد نیاز در شناسایی فلزات بوسیله روش نیم میکرو
- تجزیه کیفی کاتیون‌های گروه I گروه نقره Ag^+ , pb^{2+} , Hg^{2+}
- تجزیه کیفی کاتیون‌های گروه II (گروه مس آرسنیک) شامل کاتیونها:

  - CU^{2+} , Pb^{2+} , Hg^{2+} , Cu^{2+} , As^{3+} , sb^{3+} , sn^{4+}
  - تجزیه کیفی مخلوط کاتیون‌های گروه I و گروه II
  - تجزیه کیفی کاتیون‌های گروه III (گروه نیکل - آلومینیم) شامل کاتیونها:

    - Fe^{2+} , Al^{3+} , Cr^{3+} , Co^{2+} , Mn^{2+} , Ni^{2+} , Zn^{2+}
    - تجزیه کیفی مخلوط کاتیون‌های I, II, III
    - تجزیه کیفی کاتیون‌های گروه IV (گروه باریم - منیزیم) شامل کاتیونها:

      - Ba^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} , Na^{+} , k^{+} , NH_4^+
      - تجزیه کیفی مخلوط کاتیون‌های گروه I, II, III, IV

• تجزیه کافی آبیون‌ها:

• CO_3^{2-} , Cl^{1-} , S^{2-} , SO_4^{2-} , NO_3^- , NO_2^- , Cl^- , Br^- , I^-

○ و مخلوط آنها.

* روش ارزیابی:

تحقیق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش پایی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: شیمی آلی

				عنوان درس به فارسی:
	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	شیمی آلی
	عملی		۳	
	* نظری *			
دروس پیش‌نیاز:				عنوان درس به انگلیسی:
		پایه*	تعداد ساعت:	
	عملی		۴۸	
	نظری			
ندارد		الزامی	نوع واحد	Organic Chemistry
	عملی			
	نظری			
	عملی	اختیاری		
				آموزش تکمیلی عملی:
	- سینیارا:	- آزمایشگاه:	- کارگاه:	- سفر علمی:

هدف:

آشنایی با ترکیبات آلیاتیک، آلکن ها ، آلکین عا، ترکیبات آروماتیک و ...

سرفصل:

مقدمه - انواع پیوند در شیمی آلی - نقطه جوش و ذوب و ملکول های قطبی ایزومری اسیدو بازلوئیس .

هیدروکربورهای آلیاتیک - ساختمان و نامگذاری بروش IUPAC ، خواص فیزیکی الکان ها بر اساس کم بودن نیروهای بین مولکولی ، منابع تهیه (فت) خواص شیمیایی آلکان ها واکنش های هالوژناسیون ، سرعت هالوژناسیون در پیوندهای C-H نوع اول ، نوع دوم ، نوع سوم - ترکیبات حلقوی آلیاتیک ، بررسی خواص شیمیایی و بررسی حالت فضایی ، فشار داخلی حلقه ها و خواص شیمیایی وایزومری سیس و ترنس در ترکیبات حلقوی آلیاتیک، کنفورماتیون فایقی و صندلی درسیکلوهگزان و پایداری استخلاف استوایی و محوری .

آلکن ها ، پیوند ، ایزومری ساختمانی و هندسی - نامگذاری و خواص فیزیکی آلکن ها ، طرز تهیه و خواص شیمیایی آلکن ها بر اساس واکنش های حذفی E1, E2 حالت گذرا (حالت واسطه) در واکنش های اضافی آلکن ها ، اثر اسیدها آب و اسید ، هیپوهالید ، تراکسید اسمیوم ، مقایسه هیدروژناسیون ایزومرهای سیس و ترانس ، واکنش های افزایشی پایداری و خواص شیمیایی آن ها ، تشریح ایزومری سیس و ترانس سیکلو آلکلن ها با ذکر چند مثال .

آلکن ها :

پیوند ، ایزومری ساختمانی و هندسی ، پیوند از نظر انرژی و فرم ظاهری پیوند C=C و C-H در آلکین ها مقایسه آنها با C-C و C-H در الکانها نامگذاری عمومی lupas آلکن ها ، خواص فیزیکی و شناسایی آلکین ها بر اساس بعضی از واکنش هایی ، طرق تهیه آلکن ها بر اساس اعمال حذفی E1, E2 حالت گذرا Transition state در واکنش های تولیدی فوق و اثر آن ها در محصولات اعمال حذفی ، خواص پیوند بر اساس خاصیت بازی لویس و اعمال افزایش هسته خواهی در اولفین ها و ایجاد کمپلکس در این نوع واکنش ها ، دیمریزاسیون و الیگومریزاسیون تحت همان شرایط در واکنش های افزایشی هسته خواه ، اثر اسیدها ، آب و اسید ، هیپوهالیت ها پرمنگنات ، تتروکسید اسمیوم ، افزایش رادیکال آزاد و تفاوت موقعیت این افزایش با حالت هسته خواهی و تشریح مکانیسم های مریبوط ، هیدروژناسیون ، بررسی مسائل فضایی افزایش اتصال های دو گانه با الکن های مزدوج و استفاده از واکنش ای افزایشی - ۱ و ۴ آنها بعنوان نشانه ای از تداخل دو اوربیتال و شناساندن مبحث رزونانس استفاده از دیاگرام انرژی در نمایش پایداری ملکول در اثر مزدوج شدن ، بحث نمونه هایی از واکنش هایی که نشانه رویهم افتادگی اوربیتال ها باشد (مانند واکنش Diels Alder و پلی مریزاسیون بوتا دین و ایزوپر بن) شناسایی آنها بعنوان ترکیبات ۱ و ۲- دی ان و مسائل فضایی و خواص شیمیایی آنها سیکلو آلکن ها .

الکین ها

ساختمان پیوند C=C و خطی بودن پیوند H-C=C-C-H و مقایسه اسیدیته آن با H-C اولفینی و C-H الکانی ، خواص فیزیکی استیلن ها و ایزومری در این ترکیبات نامگذاری استیلن به روش متدائل و روش IUPAC طرق تهیه بر اساس اعمال افزایشی الکترون خواهی ، کاهش پیوند سه گانه به محصول سیس و محصول ترانس ، خاصیت افزایش حلقوی (Cyclo-addition) استیلن ها در واکنش هایی مشابه واکنش Diels-alder (Diels-alder).

۱ و ۴ در دی ان ها ، پلی مریزاسیون آلکن ها .

الکین ها - ساختمان پیوند C=C مقایسه اسیدیته آن با C-H خواص فیزیکی

- نامگذاری و ایزومری - طرز تهیه و خواص شیمیایی آلکین ها ، کاهش پیوند سه گانه به محصول سیس و ترانس آلکن و واکنش دیلز آlder .

ترکیبات آروماتیک - مختصری درباره آزمایشی قاعده هوکل (Hückel) منابع طبیعی و نامگذاری مشتقان بنزن و چند حلقه ای ، واکنش های مختلف در حلقه آروماتیک نظیر نیتراسیون ، هالوژناسیون ، اسیداسیون ، اترات فضایی و الکترونی گروه های استخلاف شده در حلقه - اکسید اسیون حلقه ها - ترکیبات آروماتیک غیر بنزنی نظیر آزولن .

ایزومری نوری - بصورت مختصر چرخش نوری، روش‌های اندازه گیری، چرخش نوری، روش فرمول نویسی و اصطلاحات دنائیتوراسمیک، مزو

ترکیبات هالوزن دار آلی - تشریح واکنش‌های استخلافی SN_1 , SN_2 , E_1 و E_2 و حذفی E_1 و E_2 اشاره مختصراً به ترکیبات آلی فلزی طیف سنجی بطور اختصار، مادون قرمز، فرابینش، رزناس مقناطیسی و طیف جرمی مختصراً راجع به الكل‌ها، فتل‌ها، اترها، تیول‌ها، آلوهیدها، ستن‌ها، اسیدهای کربوکسیلیک، ترکیبات ارت دار آلی (آمیدها امین‌ها و ...) ترکیبات حلقوی ناجور (هتروسیکلیک) خواص فیزیکی و شیمیایی ترکیبات فوق و روش نامگذاری و طرز تهیه آن‌ها.

کربوهیدرات‌ها، قندها و خواص نوری آن‌ها، قندهای شش کربنه و دی ازها و ... نشاسته و مختصراً راجع به اسیدهای چرب، لیپیدها، صابون و پاک کنندها.

منابع:

۱- شیمی آلی موریسون بود - ویرایش ششم ترجمه سیدی - یاوری - میرشکرایی (سه جلد) مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۲

۲- شیمی آلی دکتر سیدی - ویرایش هفتم (محبوبه صادقی، فرشاد صرفی زاده - انتشارات فاطمی، ۱۳۹۲)

* روش ارزیابی:

تحقيق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه شیمی آلی

دروس پیش‌نیاز: هم نیاز با درس نظری	نظري			تعداد واحد:	عنوان درس به فارسي:
	عملی	جزئی		۱	آزمایشگاه شیمی آلی
	نظري				عنوان درس به انگلیسي:
	عملی*	پایه*		تعداد ساعت:	
	نظري			۳۲	
	عملی	الزامي	نوع واحد		Organic Chemistry Lab.
	نظري				
عملی		اختیاری			آموزش تکمیلی عملی:
سمینار:				سفر علمی:	
آزمایشگاه:				سرفصل ها:	
					کارگاه آزمایشگاهی برای اعزامی های جهانی و فناوری های ایران

- تعیین نقطه ذوب و نقطه جوش به روش میکروهمراه با آماده کردن دستگاه های مربوط و کالیبره کردن دماسنج
- تقطیر ساده، جزو به جزو با بخار آب و در خلاء با استفاده از وسائل مختلف
- استخراج از مایعات و جامدات - تصفید.
- کریستالیزه کردن تک حلالی و دو حلالی با تعیین نوع حلال و نقطه ذوب جسم کریستالیزه شده
- کروماتوگرافی کاغذی، ستونی و نازک - لایه
- تجزیه کیفی کربن هیدروژن، هالوژن، نیتروژن و گوگرد در جسم آبی همراه با فنون مختلف.
- عملیات فوق برای ۸ جلسه آزمایشگاهی در نظر گرفته شده است در آزمایشگاه زیر هر جا که کاده ای سنتز می-
- شود حتی الامکان آزمایش های کیفی و طیف روی آنها انجام گیرد.
- سعی شده است آزمایش های داخل پرانتز با توجه به امکانات موجود در آزمایشگاه های مختلف ایران و با توجه به شرایط زمانی و ایمنی و غیره پیشنهاد شود با وجود این، مسئول هر آزمایشگاه می تواند آزمایش های مناسب و هم ارز دیگری را جایگزین نماید.
- واکنش حذفی مانند تهیه سیکلوهگزandon از سیکلوهگزandon ، تهیه ۲و۳و۴و۵ متریل بوتا دین از پیناکول و ...).
- واکنش استخلافی هسته خواه (مانند تهیه N-بوتیل برومید ، آسیل نیتریت و ...).

- مطالعه سرعت نسبی استخلاف هسته خواه و تعیین ثابت سرعت واکنش SN1 از طریق سولوالیزالیکل کلریدها (۳۰۲۱).
- مطالعه کیفی سرعت نسبی استخلاف هیدرژن های مختلف (از طریق برم دار کردن هیدروکربن های مختلف).

*روش ارزیابی:

تحقيق (پژوهه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: آشنایی با وسایل و ادوات آزمایشگاهی

ندراد	دروس پیشنباز:	نظری	جبرانی پایه	تعداد واحد: تعداد ساعت: نوع واحد	عنوان درس به فارسی: آشنایی با وسایل و ادوات آزمایشگاهی	
		عملی			عنوان درس به انگلیسی: Equipments Lab.	
		نظری				
		عملی*				
		نظری				
		عملی				
		نظری				
		عملی				
-		سمینار:	*	آزمایشگاه:	کارگاه:	
-					سفر علمی:	
اموزش تكميلی عملی:						

هدف:

آشنایی با وسایل آزمایشگاهی که قابل استفاده در رشته های زیست شناسی کاربرد دارند.

سرفصل:

- شرح اهمیت آزمایش در مطالعات زیستی
- طرح های مختلف اجرایی برای آزمایشگاه های مختلف
- قوانین عمومی برای ورود به آزمایشگاه و کار ایمن در آن
- آشنایی با انواعی از شیشه الات آزمایشگاهی
- آشنایی با انواع ابزار آلات ست تشریح و کلربرد هریک از آن ها.
- معرفی اجمالی دستگاه های موجود در آزمایشگاه های زیستی شامل: HPLC, GC, مولتی متر (اکسیزن محلول, دما، شوری, pH), اسپکتروفوتومتر, انواع سمپلر و میکروسمپلر, بن ماری, آنکوباتور, آب مقطر گیر, یخساز, فریزر فوق سرما, تانک ارت مایع, میکروتوم
- آشنایی با میکروسکوپ نوری و فلورئسنت و استریومیکروسکوپ ، اجراء آن ها و طریقه تنظیم و کاربرد هریک
- میکروسکوپ های الکترونی و کنفوکال و موارد استفاده هریک از آن ها .
- استفاده از تصاویر لازم در صورت عدم وجود دستگاه .

*روش ارزیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	-	-

٣- دروس تخصصی - الزامی

عنوان درس: گیاه شناسی

	نظری	جبرانی		تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
	عملی				گیاه شناسی
دروس پیشناهی:	نظری	پایه		تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				Botany
ندارد	نظری *	الزامی *		نوع واحد	اموزش تكميلی عملی:
	عملی				- سفر علمی: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سمینار: -

هدف:

آشنایی عملی با برخی از مفاهیم عمومی در خصوص گیاهان

سرفصل:

- مقدمه ای درباره گیاه شناسی و اهمیت آن
- ساختار سلول گیاهی: ساختمان اجزا سلول و عمل هر یک، دیواره سلولی، غشا سیتوپلاسمی، کلروپلاست، میتوکندری، هسته، زنوم و تقسیم سلولی، ریبوزوم، دستگاه گلزاری، شبکه آندوبلاسمیک، میکروتوبول، میکروفیلامنت، پلاسمودسماٹ.
- بیوشیمیابی و عملکرد ارگانیل ها - آنزیم های سلولی: ساختار، عملکرد و کیتیپ
- تقسیم سلولی و تنظیم چرخه سلولی
- بافت های گیاهی: مریستم، پارانشیم، کلانشیم، اسکلرانشیم، فیبر، چوب پنبه، بافت ترشحی، بافت هادی.
- مورفوژی و آناتومی اندام های رویشی: بیان ویژگی های مورفوژیک اندام های گیاهان، مریستم ها و بافت های اولیه، ریشه، برگ، ساقدهای علفی و رشد اولیه، ساقه های چوبی و رشد ثانویه
- مورفوژی و آناتومی اندام های تولید مثلی: بیان ساختار مورفوژیکی و آناتومیکی گل، دانه گرده و تخمه، بذر و میوه. مکانیسم های گرده افشانی و پراکنده سازی بذر و میوه. پلی پلوئیدی شدن و اهمیت تکاملی آن در گیاهان.

- رشد و نمو گیاهی: بیان ویژگی‌های رشد و نموی گیاهان، بیوشی تنظیم کننده‌های رشد، عملکردهای مولکولی هورمون‌ها
- اصول نامگذاری گیاهان، بیان مفاهیم مولف گونه، نام معتبر، قوانین تغییر نام گذاری گیاهان، مفهوم مترادف اصول جمع آوری و نگهداری گیاهان و روش‌های شناسایی گیاهان، آشناسی باکلیدهای شناسایی.
- درک و پاسخ گیاهان به شرایط محیطی: فیتوکروم، فتوپریودیسم، تروپیسم، پاسخ‌های ناستیک، دوری از استرس و پاسخ به آن
- ارتباط گیاهان با دیگر موجودات: میکوریزا، تثبیت نیتروژن، قارچهای انوفیت، گلستگ‌ها
- اهمیت و کاربرد گیاهان: غذا، دارو، صنعت، حذف آلاینده‌ها

• منابع

- Lack, A.J. and Evans, D.E. ۲۰۰۵. Plant biology. BIOS Scientific Publishers Ltd.
- Hopkins, W. G. ۲۰۰۶. Plant development. Chelsea House Publishing.
- Gibson, J. p. ۲۰۰۷. Plant diversity. Chelsea House Publishing.
- Simpson, M.G. ۲۰۰۷. Plant systematics. Elsevier.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	مبان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه گیاه شناسی

دروس پیش‌نیاز: هم نیاز با درس نظری	نظری	جهانی	تعداد واحد: تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه گیاه شناسی عنوان درس به انگلیسی: Botany Lab.		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	الزامی*				
	عملی*					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تكميلي عملی:						
سeminar: -	* آزمایشگاه: -	کارگاه: -	سفر علمی: -			

• بررسی اندام‌های مختلف گیاهان علفی و چوبی

• مشاهده سلول‌های گیاهی

• روش‌های برش‌گیری از ساقه و رنگ‌آمیزی آن

• روش‌های برش‌گیری از ریشه و رنگ‌آمیزی آن

• بررسی اجزای گل در گیاهان مختلف

• مشاهده و بررسی انواع روزنه‌ها در گیاهان

• منابع:

- Lack, A.J. and Evans, D.E. ۲۰۰۰. Plant biology. BIOS Scientific Publishers Ltd.
- Gibson, J. p. ۲۰۰۷. Plant diversity. Chelsea House Publishing.

- Hopkins, W. G. ۲۰۰۷. Plant development. Chelsea House Publishing.
- Simpson, M.G. ۲۰۰۶. Plant systematics. Elsevier.

*روش ارزیابی:

تحقيق (پژوهش)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش پایی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: زیست شناسی جلبک‌ها

گیاه شناسی دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
	عملی			زیست شناسی جلبک‌ها
	نظری	پایه	تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی			Biology of Algae
	*نظری	الزامی*	نوع واحد	
	عملی			
	نظری	اختیاری	۲۲	
	عملی			
آموزش تكمیلی عملی: سفر علمی: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سمینار: -				

هدف:

آشنایی ویژگی‌های کلی جلبک‌ها، روش‌های مطالعه جلبک‌ها و اهمیت جلبک‌ها

سرفصل:

- ویژگی‌های کلی جلبک‌ها: طبقه‌بندی کلی جلبک‌ها (معرفی خانواده و جنس‌های مهم جلبک‌های سیز آبی، یوگلوفایت‌ها، دینوفایت‌ها، کربپتو فایت‌ها، جلبک‌های زرد سیز، دیاتوم‌ها، هابتوفایت‌ها، جلبک‌های سیز، جلبک‌های قرمز، جلبک‌های قهوه‌ای و...)، پراکنش و زیستگاهها- اجزاء و ویژگی‌های سلولی، انواع تالوم و ساختارهای مورفوولوژیک، تولید مثل در جلبک‌ها (تولید مثل رویشی، جنسی و غیر جنسی، چرخه‌های حیات)- بیان نظریه همزیستی درون سلولی و تکامل جلبک‌ها، انواع استراتژی‌های غذایی.
- روش‌های مطالعه جلبک‌ها (جمع آوری، آماده سازی، شناسایی، نگهداری و ذخیره سازی)
- روش‌های مختلف کشت جلبک‌ها (فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی مورد نیاز برای کشت و پرورش، انواع محیط کشت، انواع کشت).
- کاربرد و اهمیت جلبک‌ها (منابع و استفاده صنعتی جلبک‌ها، اهمیت تغذیه‌ای جلبک‌ها، استخراج ترکیبات دارویی، بهداشتی، صنعتی، سموم جلبکی، مضرات جلبک‌ها)

منابع:

- Richmond A. 1991. Handbook of Microalgal Culture: Biotechnology and Applied Phycology. Blackwell Science Ltd a Blackwell Publishing company.
  - Lee, R.E. 1990. Phycology. Cambridge University Press
  - Wiencke, C. and Bischof, K. 1991. Seaweed Biology. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

روش ارزیابی:

آرژش یابی مستمر	میان فرم	آزمون نهایی	تحقیق (بروزه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه زیست شناسی جلبک ها

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:		
نوع درس:	نحوه تدریس:	تعداد ساعت:	تعداد واحد:	
دورس پیشناختی:	نظری	جبرانی	۱	
	عملی			
	نظری			
	عملی			
	نظری	پایه	۳۲	
	عملی*			
	نظری	الزامی*	نوع واحد	
	عملی*			
هم تیاز با درس نظری	نظری	Biology of Algae Lab.		
	عملی			

- #### • آشنایی با وسائل و ایندیکاتورهای مطالعه چلیک‌ها

- #### • روش های نمونه برداری جلیک های میکروسکوپی و ماکروسکوپی

- #### • روش های آماده سازی جلبک های میکروسکوپی و ماکروسکوپی

- #### • روش های شناسایی جلبک های میکروسکوپی و ماکروسکوپی

- #### • مشاهده مشخصات مورفولوژیک گونه‌های مهم جلیکی

- منابع:

- Richmond A. 1991: Handbook of Microalgal Culture: Biotechnology and Applied Phycology. Blackwell Science Ltd a Blackwell Publishing company.
  - Lee, R.E. 1998. Phycology. Cambridge University Press.

*روش ارزیابی:

تحقیق (پژوهش)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: زیست شناسی گیاهان عالی

دروس پیشنباز: گیاه شناسی	نظری	جبرانی	تعداد واحد: تعداد ساعت: نوع واحد	عنوان درس به فارسی: زیست شناسی گیاهان عالی عنوان درس به انگلیسی: Biology of Higher Plants			
عملی							
نظری	پایه						
عملی							
* نظری	الزامی*						
عملی							
نظری	اختیاری						
عملی	آموزش تکمیلی عملی:						
- سینتار:		- آزمایشگاه:		سفر علمی: - کارگاه:			

هدف:

آشنایی عملی با ویژگی های عمومی گیاهان و تکامل آنها، تنوع آنها و هرباریوم گیاهی

سرفصل:

- ویژگی های عمومی گیاهان و تکامل آنها (گیاهان عالی آبزی، علفهای دریابی)
- مفهوم گونه و معیارها در تعریف گونه و بیان واحدهای سیستماتیکی گیاهان
- سیستماتیک مولکولی گیاهان، بیان تکنیک واکنش زنجیره ای پلی مراز و کاربردهای آن، توالی خوانی زنجیره DNA و کاربردهای آن، بیان تکنیک های مولکولی مورد استفاده در سیستماتیک مولکولی نظری: RFLP، آلوزیم، راپید، ...
- ویژگی های مهم مورفولوژیکی و آناتومیکی، تولید مثل و تکثیر، تغذیه و فتوسنتر.
- اشارهای به صفات ممیزه خانواده های مهم گیاهی شاخه های بریوفیت ها (رده های پسمیلوفتیت ها، خزه ها و هیاتیک ها)، نهانزادان آوندی (رده های پنجه گرگیان، دم اسپیان، سرخس ها) اسپرماتوفیت ها (زیر شاخه بازدانگان و نهاندانگان).
- هرباریوم گیاهی، کاربردها و اهمیت آن

- معرفی انواع گیاهان عالی آبزی (پایاپ، شناور، برگ شناور و غوطه ور) و شرح جوامع گیاهی آن. ویژگی های فیزیکی زیستگاههای گیاهان عالی آبزی. بیان سازگاریهای مورفولوژیک (در ریشه، ساقه و برگ) و متابولیسمی مربوط به شرایط کمبود اکسیژن. سازگاریهای مربوط به غلظت بالای نمک و مکانیسم جذب آب و دفع نمک در شرایط شوری. سازگاریهای مربوط به کمبود مواد غذایی (همزیستی میکوربرایبی، گوشتخواری و تثبیت ازت). تولید مثل جنسی گیاهان عالی آبزی، گرده افشانی و لقاح و پراکنده سازی بذر. تولید مثل غیرجنسی گیاهان عالی آبزی و ویژگی های آن
- گیاهان مانگرو: گیاهان مانگرو و ویژگی های زیستی آنها، سازگاری های گیاهان مانگرو به شرایط شوری و چزر و مد آب دریا، تولید مثل و تکثیر در گیاهان مانگرو و ویژگی های زنده زایی، ویژگی های مورفولوژیکی گیاهان مانگرو، ویژگی های جنگل های مانگرو ایران با تأکید بر ویژگی های گیاهان حرا و چندل، کاربرد و اهمیت زیست محیطی گیاهان مانگرو.

منابع:

- Alongi, D.M. ۲۰۰۹. The energetics of mangrove forests. Springer.
- Cronk, J.K. ۲۰۰۱. Wetland plants : biology and ecology.CRC Press LLC.
- Hemminga, M.A. and Duarte, C.M. ۲۰۰۰. Seagrass ecology. Cambridge University Press.
- Larkum, A.W.D., Orth, R.J. and Duarte, C.M. ۲۰۰۶. Seagrasses: Biology, Ecology and Conservation.Springer.
- Vannucci, M. ۲۰۰۴. Mangrove management and conservation: present and future.United Nations University Press.

*روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهش)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه زیست شناسی گیاهان عالی

دروس پیش‌نیاز: هم نیاز با درس نظری	نظری	جرانی	تعداد واحد: ١ تعداد ساعت: ٣٢ نوع واحد	عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه زیست شناسی گیاهان عالی عنوان درس به انگلیسی: Biology of Higher Plants Lab.		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	الزامی*				
	عملی*					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی:						
- سینیار:	* آزمایشگاه:	- کارگاه:	* سفر علمی:			

• جمع اوری و تهیه نمونه‌های هرباریومی

• روش‌های شناسایی و نگهداری گیاهان آبری

• مشاهده مورفولوژیکی اندام‌های علف‌های دریابی

• مشاهده مورفولوژیکی اندام‌های گیاهان آبری و مانگرو

• بازدید از جنگل‌های حررا

منابع:

- Alongi, D.M. ۲۰۰۹. The energetics of mangrove forests. Springer.
- Cronk, J.K. ۲۰۰۱. Wetland plants : biology and ecology.CRC Press LLC.

- Hemminga, M.A. and Duarte, C.M. ۲۰۰۷. Seagrass ecology. Cambridge University Press.
- Larkum, A.W.D., Orth, R.J. and Duarte, C.M. ۲۰۰۶. Seagrasses: Biology, Ecology and Conservation. Springer.
- Vannucci, M. ۲۰۰۴. Mangrove management and conservation: present and future. United Nations University Press.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (بروژه)
-	-	*	-

عنوان درس: فیزیولوژی گیاهی

دروس پیشناه: گیاه شناسی زیست شناسی گیاهان عالی	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ نوع واحد	عنوان درس به فارسی: فیزیولوژی گیاهی عنوان درس به انگلیسی: Plant Physiology					
	عملی								
	نظری	پایه							
	عملی								
	نظری *	الزامی *							
	عملی								
	نظری	اختباری							
	عملی								
اموزش تكميلی عملی:									
- سمينار - آزمایشگاه - کارگاه - سفر علمی -									

هدف:

آشنایی عملی با مکانیسم های تغذیه، فتوستنتز و هورمون های گیاهی و اثرات آنها

سرفصل:

- تغذیه معدنی گیاهان: مکانیسم های جذب آب و املاح- انتقال فعال و غیر فعال- فرایندهای انتقال از عرض غشا و پروتئین های ناقل غشا، انتقال یون در ریشه ها (کانال ها و آنزیم های تنظیم یونی) عناصر غذایی ضروری، کمبودها و اختلالات در گیاهان، آسیمیلاسیون مواد غذایی معدنی نظیر نیتروژن، فسفر، گوگرد، انتقال مواد آلی در آوند آپکش
- فتوستنتز گیاهان آبری: خصوصیات و ویژگی های نور، ترکیب طیفی نور در آب، انواع رنگیزهای جذب کننده نور در سلول، بیان ساختار کلروپلاست و اجزای آن، کمپلکس های جمع کننده نور، فتوسیستم ۱ و ۲، شکست آب، زنجیره انتقال الکترون و طرح Z، ساخت ATP و کمپلکس ATP سینتاز، جذب دی اکسید کربن، کربوکسیلاسون، ویژگی ها و تکامل آنزیم رو بیسکو، چرخه کالوین، تنفس نوری و شرح بیان ویژگیها، شرایط وقوع و تبعات انجام آن، انتقال مواد در آوند آپکش و ویژگیهای آن.

هورمونهای گیاهی، شناسایی، ساختار زیستی و متابولیسم هورمون اکسین، انتقال قطبی و غیر قطبی اکسین، اثرات اکسین در طویل شدن سلول، نورگرایی و زمین گرایی، اثرات نموی اکسین، کشف جیبرلین‌ها، ساختمان شیمیایی و متابولیسم آنها، اثرات جیبرلین در رشد و نمو، واکنش‌های جیبرلین در لایه آلورون، رشد ساق، کشف، شناسایی و ویژگی‌های سیتوکنین و متابولیسم و انتقال آن، نقش‌های زیستی سیتوکنین و نحوه عمل، ساختار و بیوسنتر اتیلن، اثرات نموی و فیزیولوژیکی اتیلن و تاثیرات آن در گیاهان آبزی، مسیرهای انتقال سیگنالی اتیلن، ساختمان شیمیایی اسید آبزیزیک، متابولیسم و انتقال آن، اثرات نموی و فیزیولوژیک اسید آبزیزیک، ساختمان، متابولیسم و انتقال اسید آبزیزیک، اثرات براسینو استروئید‌ها بر رشد و نمو و مسیرهای پیام‌رسانی آن.

منابع:

- Barsanti, L. and Gualtieri, P. ۲۰۰۱. Algae: anatomy, biochemistry, and biotechnology. CRC Press. Taylor & Francis Group.
- Kirk, J.T. ۲۰۱۱. Light and Photosynthesis in Aquatic Ecosystems. Third edition. Cambridge University Press.
- Taiz, L. and Zeiger, E. ۲۰۰۱. Plant Physiology.
- Wiencke, C. and Bischof, K. ۲۰۱۲. Seaweed Biology. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

* روش ارزیابی:

ارزش پایی مستمر	مبان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (بروزه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه فیزیولوژی گیاهی

دروس پیش‌نیاز: هم نیاز با درس نظری	نظري	جبراني	تعداد واحد: ١ تعداد ساعت: ٣٢ نوع واحد	عنوان درس به فارسي: آزمایشگاه فیزیولوژی گیاهی عنوان درس به انگلیسي: Plant Physiology Lab.			
	عملی						
	نظري	پايه					
	عملی						
	نظري	الزامي*					
	عملی*						
	نظري						
	عملی	اختياري					
اموزش تكميلی عملی:							
سمینار: -		آزمایشگاه: *		کارگاه: -		سفر علمی: -	

- مشاهده جریان سیتوپلاسمی در گیاهان

- بررسی روش‌های کشت بذر در آزمایشگاه

- بررسی غشا و نفوذنیزی آن (پلاسمولیز و تورژسانس)

- شناسایی برخی از عناصر معدنی در خاکستر گیاهان

- جداسازی و اندازه گیری رنگیزه‌های فتوستتری

- اندازه گیری مقدار کلروفیل a و b

- استخراج و شناسایی فلاونوئیدها

- تهیه محیط‌های کشت

• منابع:

- Kirk, J.T. ۲۰۱۱. Light and Photosynthesis in Aquatic Ecosystems. Third edition. Cambridge University Press.
- Taiz, L. and Zeiger, E. ۲۰۰۶. Plant Physiology.

*روش ارزیابی:

ارزش پایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (بروژه)
-	*	-	-

عنوان درس: پلانکتون شناسی

دروس پیش‌نیاز: زیست‌شناسی جلیک‌ها جانورشناسی بی‌مهره ۱	نظری	جزئی	تعداد واحد:	۲	عنوان درس به فارسی: پلانکتون شناسی	
	عملی				عنوان درس به انگلیسی: Planktonology	
	نظری	پایه	تعداد ساعت:	۲۲		
	عملی					
	*نظری *	الزامی*	نوع واحد	-		
	عملی					
	نظری	اختیاری	-	-		
	عملی					
آموزش تكميلی عملی:						
- سمينار: -			آزمایشگاه:	-	کارگاه: -	
سفر علمی:						

هدف:

- آشنایی با ویژگی‌های عمومی پلانکتون‌ها، تقسیم‌بندی و تولیدات اولیه آنها

سرفصل:

- ویژگی‌های عمومی پلانکتون‌ها
- انواع پلانکتون‌ها
- بررسی سیستماتیک گروه‌های مختلف فیتوپلانکتونی و زنوبلانکتونی.
- آشنایی با زیست‌شناسی (رشد، دفع، جذب، تولید مثل و تندیه) فیتوپلانکتون‌ها و زنوبلانکتون‌ها.
- تولیدات اولیه پلانکتون‌ها، فتوسنترز و عوامل موثر بر آن‌ها.
- توالی‌های پلانکتونی، تغییرات فصلی پلانکتون‌ها و مهاجرت عمودی پلانکتون‌های گیاهی و جانوری
- آشنایی با ترکیبات بیوشیمیایی پلانکتون‌ها.
- آشنایی با گونه‌های شاخص پلانکتونی به عنوان نشانگرهای زیستی محیط‌های آبی
- آشنایی با گونه‌های شاخص پلانکتونی مهاجم به اکوسیستم‌های دریایی ایران (خزر، خلیج فارس و دریای عمان).

منابع:

- Suthers, I. M., Rissik, D. ۲۰۰۹. Plankton. A guid to their ecology and monitoring for water quality. Cerio Publishing.
- Reynolds, C. S., ۲۰۰۹. The Ecology of Phytoplankton. Cambridge University Press.
- Omori, M. and Ikeda, T., ۱۹۸۴. Methods in Marine zooplankton ecology.
- Newell, G. E. and Newell, R. C., ۱۹۷۷. Marine Plankton.
- Raymont, J. E. G. ۱۹۹۷. Plankton and productivity in the ocean. Volume I Phytoplankton, Volume II Zooplankton.

*روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهش)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه پلانکتون شناسی

دروس پیش‌بازار: هم نیاز با درس نظری	نظری	جرانی	تعداد واحد: ۱ تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه پلانکتون شناسی عنوان درس به انگلیسی: Planktonology Lab.			
	عملی						
	نظری	پایه					
	عملی						
	نظری	الزامی*	نوع واحد				
	عملی*						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تكميلی عملی:							
سمینار: -	-	* آزمایشگاه:	-	* کارگاه: سفر علمی:			

- آشنایی با وسائل و ابزارهای مطالعه پلانکتون ها
- روش های نمونه برداری پلانکتون ها از اکوسیستم های آبی مختلف.
- آشنایی با مواد و روش های تثبیت و نگهداری نمونه های پلانکتونی.
- آشنایی با روش های مختلف شناسایی، شمارش و اندازه گیری بیوماس پلانکتون ها.
- مشاهده گونه های رایج پلانکتونی
- سنجش میزان تولیدات اولیه و ثانویه پلانکتون ها.
- آشنایی با روش های سنجش ارزش غذایی فیتوپلانکتون ها و زنوبلانکتون ها.

منابع:

- Suthers, I. M., Rissik, D. ۲۰۰۹. Plankton. A guid to their ecology and monitoring for water quality. Cerio Publishing.
- Omori, M. and Ikeda, T., ۱۹۸۴. Methods in Marine zooplankton ecology.
- Newell, G. E. and Newell, R. C., ۱۹۷۷. Marine Plankton.

- Raymont. J. E. G. ۱۹۹۷. Plankton and productivity in the ocean. Volume I Phytoplankton, Volume II Zooplankton.

* روش ارزیابی:

تحقيق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش پایی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: جانور شناسی بی مهره ۱

دروس پیش‌نیاز: دارد	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۲	عنوان درس به فارسی:
عملی	جانور شناسی بی مهره ۱				
نظری	پایه	تعداد ساعت:	۴۸	عنوان درس به انگلیسی:	Invertebrate ۱
عملی					
نظری *	الزامی	نوع واحد			آموزش تکمیلی عملی:
عملی					
نظری	اخباری				سفر علمی:
عملی					
سeminar: - آزمایشگاه: - کارگاه: - سفر علمی: -					

هدف:

آشنایی مفاهیم پایه‌ای و معرفی ویژگی‌های عمومی بدن بی‌مهرگان و معرفی آنها تا شاخه کرم‌ها

سرفصل:

- تعریف اولیه بی‌مهرگان و تمایز آن از مهره داران
- منشاء حیات (تاریخچه تکاملی پیدایش بی‌مهرگان)
- اصول و تاریخچه طبقه بنده موجودات مفاهیم اساسی سیستماتیک آبزیان-مفہوم خویشاوندیهای فیلوجنتیک (Phylogenetic- relationship) و استفاده از آن در رده بنده از دیدگاه‌های ملکولی و اصطلاحات فیلوجنتیک همانند درتروگرام (Dendrogram)، کلادوگرام (Cladogram)، فیلوگرام (Phylogram) و کرونوتگرام (Chronogram)
- مفاهیم پایه‌ای و معرفی ویژگی‌های عمومی بدن بی‌مهرگان: تقارن بدن، اندازه بدن، لایه‌های جنینی، تک سلولی یا چند سلولی بودن – تعریف سلوم و انواع آن – روش‌های حرکت و جابجایی (نظیر حرکات آمیبی، تازک و مرک، ماهیچه‌ها و اسکلت) – مکانیسم‌های تغذیه ای (هضم درون سلولی و

برون سلولی و استراتژی های تغذیه ای) - مواد دفعی و تنظیم اسمزی و تنظیم اسمزی - روش های تبادلات گازی - سیستم های گردش مواد و گردش خون - سیستم های عصبی و اندام های حسی و تنوع روش های تولید مثل - چرخه های زیستی (آزاد و انگلی)

کلیاتی از سیستماتیک و خویشاوندی، رده بندی، صفات عمومی و خصوصیات زیست شناسی (شامل ساختار بدن، تبادلات دفعی و گازی، حرکت و جابجایی، تغذیه، تولید مثل و چرخه زیستی، سیستم عصبی و حسی (در صورت وجود)، پراکنش، اهمیت های زیستی و اقتصادی در کلیه تاکسون های زیر:

- بروتیستا (Protista)

شاخه های یوگلنازو آها، ریتور تومونادها و دیپلومونادها، آکرواستیلاتا، مژه داران، دو تازکداران، ابی کمپلکسا، و آمیبها.

- شاخه اسفنجه ها و پلاکوزوا ها:

- شاخه گزنه سانانیا کیسه تنان (Cnidaria)

- شاخه شانه داران (Ctenophora)

- شاخه کرم های پهن (Platyhelminthes)

شاخه میانزیان (Mesozoa) شامل Orthonectidea و Rhombozoa، به عنوان جانورانی بین تک سلولی ها و

- پرسلوی های حقیقی

- شاخه کرم های رویانی (Nemertea)

- شاخه نرمتنان (Mollusca)

- شاخه کرم های حلقوی (Annelida)

: منابع :

- Hall, B.K. ۱۹۹۲. Evolutionary developmental biology .Chapman & Hall. ۲۷۵pp
- Barnes, P.C., Olive, P.J.W., Golding, W. and Spicer J.I. ۲۰۰۹. The Invertebrates : A Synthesis. Blackwell Science Inc; ۵۷۶pp.
- Brusca R.C. and G.J. Brusca. ۲۰۰۳. Invertebrate, second Edition Sinauer Associates, Inc. Sunderland, Massachusetts.
- Hickman, Jr. C. P., L. S. Roberts, S. L. Keen, A. Larson, H. I'Anson, and D. J. Eisenhour, ۲۰۰۸. Integrated Principles of Zoology. McGraw-Hill, New York.
- Pechenik, J.A. ۲۰۱۰. Biology of the Invertebrates. McGraw Hill, N. Y, N. Y., USA.
- Moore, J. ۲۰۰۶. An Introduction to the Invertebrates. Cambridge University Press. •
- ۲۱۹pp.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
-----------------	----------	-------------	---------------

* * -

عنوان درس: آزمایشگاه جانورشناسی بی‌مهره ۱

- روش های مشاهده و ترسیم صفات
موقعیت سلوم و اهمیت آن
ساختار عمومی Protozoa ، مشاهده نمونه های زنده معروف مانند آمیب ، پارامسی، صدف بقایای روزنه داران و خورشیدیان

مشاهده نمونه های زنده یا تشییت شده اسفنج ها - سرجانیان - (ثیدر - عروس دریابیه مرحان های نرم و سخت)

کرم های پهنه (آزاد و انگل مانند کرم کبد)
تشریح سیستم های گوارشی - عصبی - تولید مثلی:
کرم های حلقوی (کرم خاکی - زالو)
نرم مرتان (دو کفه ای - حلقه ای - ماهی مرکب)

در موارد عدم دسترسی، به نمونه از تصویر یا مولاز استفاده شود. گردش علمی، و بازدید از محیط های طبیعی، جانوری

منابع:

- Moore, J. ۲۰۰۶. An Introduction to the Invertebrates. Cambridge University Press. ۳۱۹pp.

* روش ارزیابی:

تحقیق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: جانور شناسی بی مهره ۲

دروس پیش‌نیاز: جانور‌شناسی بی مهره ۱	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
	عملی			جانور شناسی بی مهره ۲
	نظری			عنوان درس به انگلیسی:
	عملی			Invertebrate ۲
	نظری *	الزامی*	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی:
	عملی			سینهای: -
	نظری			آزمایشگاه: -
	عملی			کارگاه: -
سفر علمی:				

هدف:

آشنایی با میانزیان، شاخه پندپایان و شاخه خاپوستان

سرفصل:

- معرفی میانزیان (Mesozoa) به عنوان جانورانی بین تک سلولی‌ها و پرسلوی‌های حقیقی – رده بندی آن‌ها (Orthonectidea و Rhombozoa) - معرفی صفات عمومی – معرفی آن‌ها به عنوان انگل‌های درونی دیگر بی مهرگان دریابی
- معرفی شاخه‌های متفرقه:
- معرفی صفات عمومی شامل ساختمان بدن – حرکت و جابجایی - تغذیه و گوارش – تبادلات گازی و گردش مواد – سیستم دفعی و تنظیم اسمزی – سیستم عصبی و اندام‌های حسی - رشد و تولید مثل در شاخه‌های روتیفرا (rotifer)، گاستروتریش، شاخه خارتنان (Kinorhynca)، شاخه نماتودا (Nematoda)، شاخه لوله شکلان (Nematomorpha)، شاخه خارسران (Acanthocephala)، شاخه انتوپروکتا، شاخه کرم‌های آرواره ای (Gnathostomulida)، شاخه پیکانیان (Chaetognatha)، بریوزوا (Bryozoa)، فورانیدا (Phoronida)، بازوپایان (Gnathostomulida)

.(Pogonophora)، خارتان (Kinorhynca)، استوانه ای ها(Priapula) و کرم های ریش مانند (Brachiopoda) بادام شکلان (Sipuncula)، مار دمان (Echiura)

• شاخه بندپایان (Arthropoda) با تأکید بر سخت پوستان دریایی:

• معرفی صفات عمومی بندپایان شامل: اسکلت خارجی، حرکت و عضلات، حفره عمومی و سیستم رگ های خونی، لوله گوارشی، مغز و اندام های حسی، تولید مثل و رشد و معرفی رده های مهم سخت پوستان با تأکید بر سخت پوستان دریایی شامل:

✓ زیر شاخه Chelicomata شامل رده عنکبوتیان Arachnida (عقرب ها، عنکبوت های پادران، عنکبوت ها، کنه ها و هیره ها) با تأکید بر خصوصیات زیست شناسی عنکبوت های دریایی (Pycnogonida)

✓ زیر شاخه سخت پوستان Crustacea با تأکید بر خصوصیات زیست شناسی رده های رشته پایان (Cirripedia)، Branchiopoda، پاروپایان (Copepoda)، سخت پوستان آلی (Malacostraca) و استراؤکودها (Ostracoda)

✓ زیر شاخه Umirmian شامل رده حشرات Insecta، رده صد پایان Chilopoda، رده دو صد پایان паuropoda (Diplopoda)، رده هم نوعان Symphyyla، Echinodermata

- شاخه خاربستان

معرفی صفات عمومی شامل: ساختمان بدن و حفره سلوم - سیستم گردش آب- حرکت و جابجایی- تغذیه و گوارش- تبادلات گازی- گردش خون- سیستم دفعی و تنفسی- سیستم های عصبی و اندام های حسی- رشد و تولید مثل و معرفی خصوصیات زیست شناسی رده های مختلف آن شامل: ستاره سانان(Asteroidea)، مارسانان(Ophiuroidea)، خارداران (Holothurioidea)، لاله و شان (Crinoidea) و خیاران دریایی (Echinoidea)

منابع:

- Barnes, P.C., Olive, P.J.W., Golding, W. and Spicer J.I. 2001. The Invertebrates: A Synthesis. Blackwell Science Inc; 576pp.
- Pechenik, J.A. 2010. Biology of the Invertebrates . McGraw Hill, N.Y,N.Y., USA.
- R.C. Brusca and G.J. Brusca. 2003. Invertebrates , Second Edition Sinauer Associates, inc. Sunderland, Massachusetts.
- Moore, J. 2006. An Introduction to the Invertebrates. Cambridge University Press. 219pp.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (بروزه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه جانور شناسی بی مهره ۲

دروس پیشنباز:	نظری	جرانی	۱	عنوان درس به فارسی:
	عملی			آزمایشگاه جانور شناسی بی مهره
	نظری			۲
	عملی			عنوان درس به انگلیسی:
	نظری	پایه	۳۲	Invertebrate Lab. ۲
	عملی*			اموزش تکمیلی عملی:
	نظری			سفر علمی:
	عملی			سمینار: - کارگاه: - سفر علمی: *

- رویت نمونه زنده یا تثبیت شده‌ی: عنکبوت، عقرب، خرچنگ نعل اسپی، رتیفرها، کرم‌های لوله‌ای، بریوزوآها، برآکیپوداها، ستاره دریایی، خیار دریایی، توپیای دریایی، آرتمیا، پاروپیان، عنکبوت، آمفیوکسوس و ...
- تشريح جانوران در دسترس مانند عقرب، کرم لوله‌ای، میگو و خرچنگ
- بازدید از موزه‌ها و محیط‌های طبیعی

منابع:

- Moore, J. ۲۰۰۶. An Introduction to the Invertebrates. Cambridge University Press. ۲۱۹pp.
- Pechenik, J.A. ۲۰۱۰. Biology of the Invertebrates . McGraw Hill, N.Y,N.Y., USA.

*روش ارزیابی:

تحقیق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: جانورشناسی مهره دار

۲۱ جانورشناسی بی مهره دروس پیشنباز:	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ٣ تعداد ساعت: ٤٨	عنوان درس به فارسی:	
	عملی			جانورشناسی مهره دار	
	نظری	پایه		عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی			Vertebrate	
	نظری *	الزامی*		آموزش تكميلي عملی:	
	عملی			-	
	نظری	اخباری		سفر علمی:	
	عملی			-	
سمینار: - آزمایشگاه: - کارگاه: - سفر علمی: -					

هدف:

آشنایی با صفات عمومی جانوران طنابدار

سرفصل:

یادآوری بحث تکامل - نیاز به تکامل و پیچیدگی جانوران - انشقاق سازشی (Adaptive Radiation) - شرح ویژگی‌های کلی شاخه طناب داران (کوردادا) به ویژه شرح چهار ویژگی اصلی یعنی نوتوکورد، طناب عصبی پشتی، کیسه‌های حلقوی و دم.

طبقه بندی کامل جانوران طنابدار - شرح کامل Cephalochordata, Hemichordata و Urochordata اهمیت و جایگاه هر یک در تکامل جانوری و ثوری‌های موجود در همین رابطه.

طبقه بندی کلی جانوران مهره دار - بررسی تفاوت زندگی در آب و خشکی - شرح روند نیاز انتقال جانوران آبری (Aquatic) به خشکی زی و (Terrestrial) وجود آمدن جانور چهارپا Tetrapod.

✓ ماهیان: طبقه بندی مشروط ماهیان بدون آرواره (Agnatha) و آرواره دار (Gnathostomata)، ماهیان غضروفی، ماهیان غضروفی-استخوانی و استخوانی نمونه‌های فسیلی. سلوکانت به عنوان فسیل زنده - برآکنش جغرافیایی زیستی ماهیان با تأکید بر فون ایران.

تکامل ماهیان تا به امروز - انواع سازش ماهیان به انواع محیط آبی - بررسی اندام‌ها در خصوص اسکلت ، عضلات، حرکت (شکل بدن باله) ، پوست (رنگ ، تغییر رنگ) ، تنفس (در آب و هوا ماهیان شش دار)، خون و گردش خون ، سیستم دفعی و تنظیم اسمزی ، کیسه شنا و شناوری، تغذیه و سیستم های گوارشی، تولید مثل، انواع تحمدان، مراحل لاروی و رشد، سیستم عصبی (مغز و قابلیت های حسی - رفتاری ماهی) ، سیستم شناوی - خط جانی، آمپول لورنزنی، دریافت کننده‌های چشایی و بویایی ، تنظیم دما (کوسه و ماهی تن)

✓ دوزیستان: پراکنش جغرافیایی با تأکید بر گونه‌های ایران، اهمیت آب برای دوزیستان - میزان وابستگی به آب، ایجاد محدودیت‌ها در پراکنش و مهاجرت، سازش‌های اندامی و فیزیولوژیکی به محیط خشکی، بررسی پوست، اسکلت و عضلات (حرکت) ، تنفس (ریوی و پوستی) ، گردش خون، سیستم لنفاوی، سیستم دفعی، سیستم تولید مثل، مرحله لاروی، دگردیسی، سیستم گوارشی، سیستم عصبی غدد داخلی، بینایی، شناوی، رفتار.

✓ خزندگان: طبقه بندی مشروح خزندگان و معرفی گونه‌های معروف ایران ، پراکنش جغرافیایی آن‌ها.

خزندگان و متابولیسم آن‌ها، پوست ، اسکلت (انواع ججممه) ، حرکت، تغذیه و گوارش (سازش‌ها در گروه‌های خزندگان) ، تنفس ، خون و گردش خون ، دفع ، تولید مثل (اولین گروه تخم گذار روی خشکی) ، سیستم عصبی ، بینایی ، شناوی و دریافت کننده‌ای ویژه ، رفتار و قابلیت‌های اختصاصی در گروه‌های متفاوت خزندگان (مارها ، سوسمارها ، کروکودیل‌ها و لاک پشت‌ها).

✓ پرندگان: طبقه بندی مشروح پرندگان

پراکنش جغرافیایی با توجه به گونه‌های ایران، تئوری‌های نیاز پرواز، منشاء پرندگان و نمونه‌های معروف فیلی - سازش‌های پرواز: پر و پوست (تنظیم دما) ، اسکلت (تنه و ججممه) ، مکانیسم‌های پرواز در شکل بال و بال زدن ، پرخاستن و نشستن هنگام پرواز، تفاوت پرواز در پرندگان کوچک، بزرگ، آبزی، شکارچی و غیره .

بررسی :

آرواره و منقار در مکانیسم تغذیه، انواع غذا، سیستم گوارشی، گردش خون، تنفس، حنجره و آواز، سیستم دفعی، سیستم عصبی (مغز)، یادگیری در پرندگان، تقلید، غدد داخلی، بینایی، شناوی، تخمگذاری و نگهداری از جوجه‌ها، قلمرو طلبی - پستانداران:

طبقه بندی کلی پستانداران

✓ دندان در پستانداران و عملکرد آن .

✓ پستانداران تخم گذار (اسنه Monotremata

✓ پستانداران کیسه دار (Marsupials

✓ پستانداران جفت دار (Eutheria

✓ طبقه بندی و ویژگی‌های حشره خوارها (Insectivores) : جوجه تیغی، خفاش و مورچه خوار (نمونه خفash)

✓ طبقه بندی و ویژگی‌های پریماتها (Primates)

✓ طبقه بندی و ویژگی‌های جوندگان و خرگوش

✓ طبقه بندی و ویژگی‌های شاخه پستانداران آبزی (رده آب بازان یا ستاسه‌ها، رده گوشتخواران، رده علفخواران یا گاوهای دریایی) و تأکید بر گونه‌های ایران و اهمیت زیست محیطی آن‌ها

✓ طبقه بندی و ویژگی‌های گوشتخواران Carnivores

- منشا سم پایان (Protoungulates)، طبقه بندی سم پایان ✓
- فیل‌ها (راسته Probocidea) ✓
- فردسمان (Perissodactyl) نمونه اسب ✓
- زوج سمان (Artiodactyl) نمونه آهو، غیره . ✓

منابع:

• جغرافیای جانوری ایران (جلد اول و دوم)، ۱۳۸۴. سازمان حفاظت محیط زیست، هنریک مجذوبیان، بهرام حسن زاده کیاپی
محمد دانش.

- Hickman J-C.P, Roberts L.S., Larson A., l'Anson H. Hickman J-C, Roberts L. ۲۰۰۳. Integrated Principles of Zoology. McGraw-Hill Science, ۸۹۶ pages.
- Biswas, S. P., ۱۹۹۲. Manual of Methods in Fish Biology. South Asian Publishers.
- Castro, P., Huber, M., ۲۰۰۹. Marine Biology, ۸ed. McGraw-Hill.
- Hickman, C., Keen, S., Larson, A., Eisenhour, D., ۲۰۱۰. Integrated Principles of Zoology. McGraw-Hill.
- Fao Species Identification Sheets for Fishery Purposes: Western Indian Ocean, ۲۰۰۷. Stylus Pub L\c
- Berta, A., Sumich, J. L., Kovacs, K.M., ۲۰۰۶. Marine Mammals : Evolutionary Biology, ۲ed. Academy Press.
- Braulik, J., Ranjbar, S., Owfi, F., Aminrad, T., et al., ۲۰۱۰. Marine Mammals Records from Iran. Jornal of Cetacean Research Manage: ۱۱(۱), ۴۹ – ۶۲.
- Castro,P., Huber, M., ۲۰۰۹, Marine Biology , ۸ed. McGraw- Hill.
- Jefferso T.A., Webber, M.A., Pitman, R.L., ۲۰۰۸. Marine Mammals of the world: A Comprehnsive Guide to Their Identification. Academy Press.
- Rasmussen AR, Murphy JC, Ompi M, Gibbons JW, Uetz P (۲۰۱۱) Marine Reptiles. PloS ONE ۶ (۱۱): e ۲۷۳۷۳. Doi: ۱۰.۱۳۷۱/journal.pone.۰۰۲۷۳۷۳
- Schreiber, E. A., Burger ,J., ۲۰۰۱. Biology of Marine Birds. CRC Press.

* روش ارزیابی:

ارزش پایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (بروزه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه جانور شناسی مهره دار

دروس پیش‌نیاز: هم تیاز با درس نظری	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ٢٦ تعداد ساعت: ٣٢ نوع واحد:	عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه جانور شناسی مهره دار عنوان درس به انگلیسی: Vertebrate Lab.		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	الزامی*				
	عملی*					
	نظری					
اموزش تکمیلی عملی:						
سینتار:		*	آزمایشگاه:	کارگاه:		
سفر علمی:				-		

ماهیان

آشنایی کلی با انواع ماهی در موزه ماهی شناسی یا با تصویر خصوصاً گونه‌های معروف ایران، مقایسه شکل بدن، باله‌ها، فلس‌ها، دهان ماهیان استخوانی و غضروفی، مقایسه ماهی گوشتخوار، گیاهخوار و همه چیز خوار از نظر تشريح سیستم گوارشی، ایشش‌ها، تشريح مغز، قلب و عروق و آبشتها، کلیه، اندام‌های جنسی نر و ماده، چشم و بینایی، کيسه شنا، رسم حداقل ۳۰ شکل از انواع ماهیان با جزئیات مورفولوژیک و ارائه اشکال، آشنایی با ادوات صید ماهی.

دوزیستان

آشنایی بصری با انواع دوزیست دم دار و بی دم بخصوص گونه‌های ایران، مطالعه مورفولوژی ظاهر قورباغه و تفاوت آن با وزغ، مطالعه اسکلت قورباغه، بررسی دهان، دندان، زبان، تشريح: سیستم گوارشی، سیستم گردش خون سرخرگی و سیاهرگی، سیستم تنفسی، مغز و سیستم عصبی در حد امکان، دستگاه تولید مثلث نر و ماده، مراحل لارور در حد امکان، سیستم دفعی، رسم ۲۰ شکل از انواع دوزیست تحت نظر مدرس آزمایشگاه و ارائه اشکال.

خزندگان

آشنایی بصری با مورفولوژی مارها ، سوسمارها ، کروکودیلها و لاک پشت‌ها با ذکر گونه‌های ایران، انتخاب یک نمونه از مار، سوسمار و لاک پشت برای تشریح اندام‌های داخلی - سازش‌های اسکلتی - تشریح قلب ، سیستم گردش خون سرخرگی و سیاهگی ، سیستم تولید مثلی ، سیستم دفعی ، مغز و سیستم عصبی در حد امکان - رسم حداقل ۲۰ شکل از انواع خزنده تحت نظر مدرس آزمایشگاه و ارائه اشکال.

پرندگان

بررسی کامل انواع پر - بررسی انواع منقار - بررسی انواع چنگال - تشریح مورفولوژیکی ظاهر و اندام‌های داخلی یک پرنده مانند کبوتر از نظر: مغز ، قلب ، سیستم گردش خون در حد امکان ، سیستم تنفسی و قفسه سینه ، سیستم گوارشی ، سیستم تولید مثلی ، سیستم دفعی - رسم حداقل ۲۰ شکل از انواع پرنده تحت نظر مدرس آزمایشگاه و ارائه اشکال.

پستانداران

تشریح عمومی یک پستاندار مانند موش یا خرکوش از نظر : مغز ، قلب ، سیستم گردش خون ، سیستم تنفسی ، سیستم گوارشی ، سیستم تولید مثلی ، سیستم دفعی - رسم حداقل ۲۰ شکل از انواع پستاندار تحت نظر مدرس آزمایشگاه و ارائه اشکال.

انجام گردش علمی و بازدید از فون‌های جانوری قابل دسترس ، باغ وحش ، موزه و نمایشگاه‌های حیات وحش.

ترغیب و تشویق دانشجویان به جمع آوری نمونه جانوری ، شناخت هرچه بیشتر محیط زندگی آن‌ها و نحوه نگهداری آن‌ها.

منابع:

- Hickman J-C.P, Roberts L.S. , Larson A., l'Anson H. Hickman J-C, Roberts L. ۲۰۰۳. Integrated Principles of Zoology. McGraw-Hill Science, ۸۹۶ pages.
- Biswas, S. P., ۱۹۹۲. Manual of Methods in Fish Biology. South Asian Publishers.
- Castro, P., Huber, M., ۲۰۰۹. Marine Biology, ۸ed. McGraw-Hill.
- Fao Species Identification Sheets for Fishery Purposes: Western Indian Ocean, ۲۰۰۷. Stylus Pub L\c
- Braulik, J., Ranjbar, S., Owfi, F., Aminrad, T., et al., ۲۰۱۰. Marine Mammals Records from Iran. Journal of Cetacean Research Manage: ۱۱(۱), ۴۹ – ۶۳.
- Castro,P., Huber, M., ۲۰۰۹, Marine Biology , ۸ed. McGraw- Hill.
- Jefferso T.A., Webber, M.A., Pitman, R.L., ۲۰۰۸. Marine Mammals of the world: A Comprehnsive Guide to Their Identification. Academy Press.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهش)
-----------------	----------	-------------	---------------

-	*	-	-
---	---	---	---

عنوان درس: فیزیولوژی جانوری ۱

جاتورشناسی بی مهره 1	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	تعداد ساعت:	عنوان درس به فارسی:
	عملی				فیزیولوژی جانوری ۱
	نظری				عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				Animal Physiology ۱
	نظری *	پایه	نوع واحد	۴۸	آموزش تكمیلی عملی:
	عملی				سفر علمی:
	نظری *				کارگاه:
	عملی				سمینار:
-					

هدف:

آشنایی با فیزیولوژی حرکت، خون و گردش خون، زیست تابی

سرفصل:

- مقدمه: تعریف فیزیولوژی - ارتباط فیزیولوژی با دیگر رشته‌های زیست شناسی و سایر رشته‌های علوم - روش تحقیق در فیزیولوژی - پدیده‌های حیاتی در سلول زنده.
- مقاومت کلی در فیزیولوژی: محیط داخلی - هموستازی - سیستم و تحلیل سیستمی - رابطه محرک و پاسخ - کیفیت بازخورد و کنترل - سازش فیزیولوژیک - ذکر ساختار غشاء و سیستم های غشائی - مکانیسم عمل گیرنده‌های غشائی - انتقال مواد از خلال غشاء سلولی - محلول های کلورید و کربیتالونید - کیفیت انتشار ساده - سرعت انتشار مواد در محلول - اسمر - چگونگی توزیع یون ها بین درون و بیرون سلول (تعادل دونان) - جذب انتخابی و فعل - جذب غیر فعل - انتقال از کانال های غشاء - انتقال به کمک ناقل ها - جذب فعل گلوکز - انتقال اسیدهای آمینه - منبع انرژی رابطه ساختار و عمل در سلول های تخصص یافته (عصب - عضله - سلول های مخروطی و استوانه ای شبکیه چشم - برخی از سلول های ترشحی) - پدیده الکتروسیسته زیستی در غشاء های سلولی - پتانسیل آرامش و پتانسیل عمل در

سلول های عصبی و ماهیچه‌ای - هدایت و انتقال کیفیت عصبی در آکسون - امواج آهسته عضلات صاف - نیزه - شرج
کفه - بررسی مکانیسم های یونی - نحوه انقباض ماهیچه ساختار سیناپس - مکانیسم انتقال سیناپس - هورمون های
عصبی مسئول انتقال سیناپس - کیفیت انتقال در سیناپس های الکتروپکی - خستگی سیناپس - انواع سیناپس

- فیزیولوژی حرکت - حرکت سینتوپلاسمی - حرکت آمیبی - حرکت به کمک تازک و مزک - حرکت به کمک عضله -
ویژگی های ساختاری سلول های عضله اسکلتی ، عضله صاف و عضله قلبی - تنوری تارچه های لقزنده - مکانیسم
بازگشت ماهیچه به حالت آرامش - خستگی ماهیچه
- فیزیولوژی خون و گردش خون: منشاء و تشکیل گلوبول های خون - مفرز استخوان - ذکر انواع ایمنی هومورال و سلولی
- تنظیم سیستم بطور خلاصه - هموگلوبین و انواع آن - سنتز و کاتابولیسم آن - گروه های خونی - ترکیب پلاسما -
انواع رنگدانه های انتقال دهنده آکسیژن - فیزیولوژی انعقاد خون - فاکتورهای انعقاد خون و فرایند آن. دستگاه گردش
خون: بررسی اجمالی از ساختار، طرز کار و گردش محیط داخلی در بی مهرگان - گردش خون باز و بسته - ساختار
بافت صلبی (بافت گرهی - اعصاب قلب) - ساختار قلب در بی مهرگان و گروه های جانوری مهره دار - مکانیک عمل
قلب . گردش خون و نسبت تعییرات فشار در حفره های قلب - صدای های قلب - خودکاری قلب و اهمیت یون کلسیم
وسایر یون ها - تظاهرات الکتریکی فعالیت قلب - گردش خون در سرخرگ ها شامل خواص عملی سرخرگ ها، فشار
سرخرگی و عوامل تنظیم کننده آن - گردش خون در مویرگ ها (گردش موضعی و دستگاه گردش لنف).
- الکتروزنگ ماهی - دریافت کننده های الکتریکی در ماهیان - زیست تابی (بیولوژیسانس) - ارتباط اکسیداسیون سلولی
و تولید نور در برخی از سلول های تخصص یافته - انواع جانوران زیست تاب - شیمی زیست تابی - نقش زیست تابی در
زندگی جانوران

منابع :

- Evans D. H., Claiborne J. B. (۲۰۰۶). The physiology of fishes, CRC,USA.
- Hoar W. S. , (۱۹۷۵). General and Comparative Physiology. Prentices-Hall, USA.
- Withers P. C., (۱۹۹۲). Comparative animal Physiology. Saunders College Pub.,USA.
- Nagabhushanam R, (۲۰۰۵). Text book of animal physiology. IBH, New Delhi.
- American Journal of Physiology (www.physiology.org/).

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (بروزه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه فیزیولوژی جانوری ۱

دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۱ تعداد ساعت: ۳۲ نوع واحد	عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه فیزیولوژی جانوری ۱ عنوان درس به انگلیسی: Animal Physiology Lab. ۱		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	الزامی*				
	عملی*					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تكميلي عملی:						
سeminar:	-	*	آزمایشگاه:	-		
کارگاه:	-	-	سفر علمی:	-		

- روش تهیه گزارش کار آزمایشگاه
- انتشار (انتشار ساده در یک مایع در یک محلول کلرید) اثر محلول های مختلف و تراکم نمک طعام روی غشاء سلول ، گلبول قرمز - اثر اندازه مولکول در فاصله نفوذ سلول اثر قدرت احلال در لبید در نفوذ پذیری سلول.
- ثبت پتانسیل استراحت و کار بوسیله اسیلوسکوپ و مطالعه اثر عوامل مختلف روی آن مثل حرارت ، الکل و اتر .
- تجربه کلودینارد تاثیر توبوکوارین Tobocorarine روی سیناپس.
- ثبت فعالیت قلب قوریاغه بوسیله کیموجراف و مطالعه اثر حرارت ، استیل کولین روی آن ، مطالعه اثر یون های Na^+ و K^+ روی فعالیت قلب .

- شمارش گلبول های سفید - شمارش گلبول های قرمز - اندازه گیری هموگلوبین - اندازه گیری هماتوکریت - اندازه گیری زمان انعقاد خون - تعیین گروه خونی Rh - تعیین وزن مخصوص خون.
- خودکاری قلب - الکتروکاردیوگرافی.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (بروزه)
-	-	*	

عنوان درس: فیزیولوژی جانوری ۲

				عنوان درس به فارسی:
				فیزیولوژی جانوری ۲
				عنوان درس به انگلیسی:
				Animal Physiology ۲
دروس پیشنباز: جانورشناسی مهره دار و بی مهره	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	
	عملی			۲
	نظری		تعداد ساعت:	
	عملی	پایه		۴۸
	نظری *		نوع واحد	
	عملی	الزامی *		
	نظری			
	عملی	اختیاری		
				آموزش تکمیلی عملی:
				سفر علمی: -
				کارگاه: -
				آزمایشگاه: -
				سمینار: -

هدف:

آنالیز با ساختار عمل دستگاه های گوارش، دفع، تنفس و تولید مثل سرفصل:

- دستگاه گوارش: گروه بندی جانوران بر اساس نوع تنفسیه - تفاوت های عمدی در سیستم گوارشی جانوران انگل ، گیاهخوار، گوشتخوار - ساپرزوی - تنفسیه در مرجانها - آنزیمهای گوارشی - تاثیر نوع غذا و بیان زننگی در ترشح نوع آنزیم - تغییرات و سازش های آناتومیکی اندام های بدن در بدست آوردن غذا مانند دندان، سنگدان، رادولا ، ضمامه دهانی حشرات، بالین در وال ها، خارهای آبشی در ماهیان و غیره - حرکت مواد در مجرای ها تو خالی با عضله صاف - عوامل موثر بر انتباخت عضله صاف مجرای گوارشی و حرکت مواد در بخش های متفاوت مجرای گوارشی (پستانداران) - گوارش دهانی (اعمال ، براق ، بلع) - گوارش معدی (ترکیبات شیمیایی ، خواص شیره معدی ، تنظیم عصبی ، هورمونی ، پدیده های مکانیکی، استفراغ و تهوع، فیزیولوژی سیری ، گرسنگی و تشنگی)- گوارش در روده کوچک - مکانیسم جذب مواد مانند املاح ، گلوکز ، اسیدهای آمینه - ترشح شیره لوزالمعده و دیاستاز های گوارشی این شیره - عل ترشح شیره لوزالمعده مکانیسم عصبی ، هورمونی و مکانیسم سلولی ترشح لوزالمعده - ساخت و ترشح صفرا و مکانیسم ترشح صفرا و تاثیر آن در جذب چربی - فیزیولوژی روده بزرگ - مکانیسم انعکاسی خروج مدفعه - جذب روده ای شامل جذب آب و املاح ، مواد آلی و وینامین .

- دستگاه دفعی : تعریف ماده دفعی - بررسی ساختمان اندام دفعی و عمل دفع در نمونه هایی از جانوران (واکوئل-های ضربان دار ، سولونوستیت ها ، پرونفریدها ، متافریدها ، لوله های مالپیگی ، غده سیز و ...) - ساختمان سیستم دفعی و عمل دفع در مهره داران - ساختمان شیمیایی ادرار - بررسی مقایسه ای و تکاملی سیستم دفعی (تولید مثلی) در جانوران آمنیون دار و فاقد آمنیون - انواع مواد دفعی - مواد دفعی در گروه های جانوری متفاوت و تأثیر عوامل محیطی در تولید نوع ماده دفعی سپرخه تولید اوره - مراحل تولید اسید اوریک - مقایسه ادرار با پلاسمای خون : تشکیل ادرار و تنوری های مریبوط به آن - فیلتراسیون و GFR- نقش گلومرول ها و بخش های مختلف ادراری در ترشح ادرار - ضریب تصفیه پلاسمائی - خود تنظیمی GFR- اندازه گیری GFR- باز جذب - شبکه دور توبولی و ویژگی های آن در باز جذب - ترشح مواد در ادرار - انواع مواد ترشحی - اندازه گیری جربان پلاسمائی کلیوی - کلیرانس کلیوی - تنظیم عمل کلیه ای (اثر دستگاه عصبی و غدد داخلی) - اثر دستگاه عصبی بر ترشح ادرار - سرعت تولید ادرار UFR- مکانیسم دفع ادرار.
- دستگاه تنفسی : تعریف تنفس و دستگاه تنفسی - دلیل نیاز به اکسیژن - رابطه نیاز اکسیژنی ، متابولیسم و سیستم تنفسی - ارتباط سیستم گردش خون با سیستم تنفسی - میزان اکسیژن در آب و هوا سهولت و مشکلات تنفس در آب و هوا - تنفس از سطح غشاء سلول - نقش سلوم در تنفس بی مهرگان - تنفس پوستی با مثال هایی از بی مهرگان و مهره داران - تنفس از طریق آبشش خارجی و داخلی (ماهیان) - تنفس در ماهیان شش دار- تنفس در حشرات - تنفس در پستانداران - پدیده های مکانیکی تنفس - تنفس در پستانداران آبزی - نقش خون و عضلات در اکسیژن گیری - پرده جنب و مایع جنبی - فشار منفی - سورفاکتانت - تأثیر فشار اتصاف در اکسیژن گیری - بیماری خم - مراکز و اعصاب تنفسی و عمل آن ها- تنظیم عصبی و تنظیم شیمیایی تنفس - پدیده های شیمیایی تنفس شامل تبادلات گازی ، کسر تنفسی ، تبادلات آلوتلولی و بافتی مکانیسم عمل تنفس بافتی - متحنی جدایی اکسیژن - تأثیر و دی اکسید کربن در تهییه ریوی .
- دستگاه تولید مثل : تعریف - تولید مثل جنسی و غیر جنسی در جانوران - ساختمان و عمل دستگاه های تولید مثل تر و ماده در برخی از گروه های مهره دار و بی مهره - چگونگی تشکیل سلول های جنسی - منشاء سلول های جنسی - هورمون های تولید مثلی - تنوع و تکامل تولید مثل.

منابع

- Evans D. H., Claiborne J. B. (۲۰۰۶). The physiology of fishes, CRC,USA.
- Hoar W. S. , (۱۹۷۵). General and Comparative Physiology. Prentices-Hall, USA.
- Withers P. C., (۱۹۹۲). Comparative animal Physiology. Saunders College Pub.,USA.
- Nagabhushanam R, (۲۰۰۰). Text book of animal physiology. IBH, New Delhi.
- American Journal of Physiology (www.physiology.org/).

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان نرم	آزمون نهایی	تحقیق (بروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه فیزیولوژی جانوری ۲

دروس پیش‌نیاز: هم‌باز با درس نظری	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۱	عنوان درس به فارسی:	
	عملی				آزمایشگاه فیزیولوژی جانوری ۲	
	نظری				عنوان درس به انگلیسی: Animal Physiology Lab. ۲	
	عملی					
	نظری	پایه	تعداد ساعت:	۳۲		
	عملی*					
	نظری	اختیاری			آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سمینار: -	
	عملی*					

- تنفس: اسپرومتری (اندازه گیری و تثبیت حجم های مختلف ریوی در حالت های نشسته و ایستاده)
- گوارش: دیاستازها (بررسی فعالیت آمیلاز بزاق در شرایط مختلف حرارت ، pH ، تراکم و عوامل تخریب کننده پروتئین) .
- هضم : (اثر آنزیم های مختلف گوارشی روی پروتئین و مواد قندی در شرایط مختلف pH ، حرارت و تراکم).
- مطالعه آنزیم های گوارشی پانکراتیس بوسیله روش کروماتوگرافی کاغذی)
- دفع و تنظیم اسمزی کلیوی (اثر تراکم های مختلف نمکی روی تصفیه گلومرولی کلیه و اندازه گیری حجم، وزن مخصوص و کلرورسدیم ادرار در این شرایط).
- آنالیز ادرار : (آنالیز کامل ادرار مثل اندازه گیری پروتئین ، قند ، کلرورسدیم ، وزن مخصوص ...)
- تولید مثل: (بررسی میکروسکوپی و ماکروسکوپی دستگاه های تولید مثل در نمونه های قابل دسترس مانند ماهی، قورباغه و کبوتر)
- آناتومی کلی مهره داران: تشریح دستگاه گوارشی ، تنفسی ، دفعیو تولید مثلی (نر و ماده) در ماهی ، قورباغه ، کبوتر و خرگوش .
- اثر تحریک سیستم عصبی خودکار (سمپاتیک و پاراسمپاتیک) در حرکات روده موش.

* روش ارزیابی:

تحقیق (بروزه)	آزمون نهایی	میان نرم	ارزش یابی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: فیزیولوژی جانوری ۳

دروس پیش‌نیاز: جانورشناسی بی مهره و مهره دار - فیزیولوژی جانوری ۲	نظری	جبرانی پایه	تعداد واحد:	تعداد ساعت:	عنوان درس به فارسی:
	عملی				فیزیولوژی جانوری ۳
	نظری				عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				Animal Physiology ۳
	نظری *	الزامی *	نوع واحد	۳۲	آموزش تکمیلی عملی:
	عملی				- سفر علمی:
	نظری				- کارگاه:
	عملی				- سمینار:
آشنایی با سیستم عصبی مرکزی و محیطی، سیستم غدد درون ریز و فرمون ها					

هدف:

آشنایی با سیستم عصبی مرکزی و محیطی، سیستم غدد درون ریز و فرمون ها

سرفصل:

* سیستم عصبی مرکزی و محیطی

- نیاز به سیستم عصبی در جانوران، تکامل سیستم عصبی در بی‌مهرگان، سر زایی و مغز، سیستم عصبی در مهره داران، انواع سلول‌های عصبی، یادآوری مکانیسم تحریک سلول‌های عصبی و سیناپس، سیستم عصبی محیطی و مرکزی، مقایسه مغز در جانوران، آناتومی مغز و نخاع در پستانداران، عملکرد پخش‌های مختلف مغز پستانداران و مقایسه آن‌ها در گروه‌های مختلف مهره دار، میانجی‌های عصبی، تحریک عضله و کنترل انتباش آن، مسیرهای اصلی پیام‌های حرکتی، دریافت و انتقال تحریکات بینایی، بردازش پیام‌های بینایی اندام شناوی نحوه ایجاد پیام شناوی مسیرهای بینایی و شناوی گیرنده‌های احساس سوماتیک، مسیرهای اصلی پیام‌های حسی هوش تفکر یادگیری حافظه

* سیستم غدد درون ریز

- تعریف هورمون و غدد درون ریز، ماهیت و ساختمان شیمیایی هورمون‌ها، ساختار غدد درون ریز (پینه آل، هیپوفیز، تیروئید، Urohypophysis و Ultimobranchial)، اجسام استانیوس، پانکراس، غدد جنسی، اینتررناال) و هورمون‌های آن‌ها در ماهیان در مقایسه با مهره داران عالی‌تر.

○ غدد درون ریز سخت پستان شامل:

X-organ-sinus complexe, Postcommissural organ, Pericardial organ, Y organ, Mandibular organ, Androgenic gland

○ فرمون‌ها، تأثیر هورمون بر رنگ بدن، تأثیر هورمون در تنظیم اسمازی ماهیان و دیگر آبزیان، متابولیسم کلیسم، تعریف و هدف هورمون‌های ناتریوپوتیک، اریتروپویتین، ریشین، آنژوتانسین II.

منابع:

- Evans D. H., Claiborne J. B. (۲۰۰۱). The physiology of fishes, CRC,USA.
- Hoar W. S. , (۱۹۷۵). General and Comparative Physiology. Prentices-Hall, USA.
- Withers P. C., (۱۹۹۲). Comparative animal Physiology. Saunders College Pub.,USA.
- Nagabhushanam R, (۲۰۰۰). Text book of animal physiology. IBH, New Delhi.
- American Journal of Physiology (www.physiology.org/).
- Fish Physiology and Biochemistry (Springer).

*روش ارزیابی:

تحقیق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: بافت شناسی

دروس پیش‌نیاز: زیست شناسی سلولی و مولکولی جانورشناسی مهره دار	نظری	جبرانی	تعداد ساعت: ۳۲	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:		
	عملی				بافت شناسی		
	نظری	پایه			عنوان درس به انگلیسی:		
	عملی				Histology		
	نظری *	الزامی *			آموزش تكمیلی عملی:		
	عملی				- سفر علمی: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سمینار: -		
	نظری	اختیاری					

هدف:

آشنایی با ساختار و فراساختار سلول ها و انواع بافت های جانوری

سرفصل:

- ساختار و فراساختار سلول
- ساختار انواع بافت های پوششی
- اجزای بافت های همبندی (سلول ها، رشته ها و ماده زمینه ای بافت همبندی) و انواع بافت های همبندی (ست، سخت منظم و نا منظم، چربی، رتیکولر).
- انواع بافت های عضلانی (عضله صاف، عضله مخطط و عضله قلبی).
- بافت های عصبی (انواع سلول های عصبی، سیستم های عصبی مرکزی و محیطی)
- غدد و اختصاصات بافتی سیستم غدد درون ریز، سیستم لنفاوی و ایمنی
- دستگاه گوارش (دهان، حفره دهانی، دندان، حلق، مری، معده، سکوم های گوارشی، روده و غدد ضمیمه دستگاه گوارش شامل کبد، پانکراس).
- دستگاه تنفس (آبیشش ها، سیستم تهویه آبیششی و سایر اندام های تنفسی).
- دستگاه گردش خون (قلب، خون، سلول های خونی و عروق خونی).
- دستگاه ادراری (کلیه ها، مجرای ادراری و مثانه)

- دستگاه تولید مثل(غدد تناسلی و سلول های تولید و مثلی)
- سیستم های حسی (بویایی، چشایی، شنوایی و بینایی و ...)

منابع:

- McMillan, T. (۲۰۰۱), Fish Histology. Chapman & Hall publication.
- Rocha, M.J. (۲۰۰۶), Fish Histology. Science Publication.
- Takashima, F, Hibiya, T. (۱۹۹۵), An Atlas of Fish Histology: normal and pathological Features. ۲nd/ Lubrecht & Cramer Ltd Publication.
- Tissue & Cell, Elsevier Publication, Journal.
- The Cell, Elsevier Publication, Journal.
- Cell and Tissue research, Willy Publication, Journal.

* روش ارزیابی: •

ارزش پایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (بروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه بافت شناسی

دروس پیش‌نیاز: هم نیاز با درس نظری	نظری	جزئی	تعداد واحد: تعداد ساعت: نوع واحد	عنوان درس به فارسی:	
	عملی			آزمایشگاه بافت شناسی	
	نظری	پایه		عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی			Histology Lab.	
	نظری	الزامی*			
	عملی*				
	نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
سینتار:	-	* آزمایشگاه:	-	کارگاه:	
سفر علمی:	-	-	-		

- روش‌های نمونه برداری، تثبیت و آماده سازی نمونه‌ها برای میکروسکوپ نوری و فلوروستن
- روش‌های نمونه برداری، تثبیت و آماده سازی نمونه‌ها برای میکروسکوپ الکترونی SEM, TEM
- روش تهیه مقاطع بافتی برای میکروسکوپ نوری و فلوروستن
- روش تهیه مقاطع بافتی برای میکروسکوپ نوری و فلوروستن
- روش‌ها و مواد مختلف رنگ آمیزی
- مطالعه تفاوت‌ها و تشابه انواع بافت‌ها (پوششی، پیوندی، خونی، غضروفی، عضلاتی و قلبی)
- مطالعه مقاطع بافتی اندام‌های مختلف بدن (مطالعه سر فصل درس نظری)

منابع:

- McMillan, T. (۲۰۰۱), Fish Histology. Chapman & Hall publication
- Rocha, M.J. (۲۰۰۶), Fish Histology. Science Publication
- Takashima, F, Hibiya, T. (۱۹۹۵), An Atlas of Fish Histology: normal and pathological Features. ۲nd/ Lubrecht & Cramer Ltd Publication
- Tissue & Cell, Elsevier Publication (www.journals.elsevier.com/tissue-and-cell)
- The Cell, Elsevier Publication (<http://www.elsevier.com/journals/cell>)

- Cell and Tissue research (http://www.researchgate.net/journal/0302-766X_Cell_and_Tissue_Research), Willy Publication.
- Yakhteh, The Cell Journal.

*روش ارزیابی:

ارزش بانی مستمر	میان ترم	(زمون نهایی)	تحقيق (پروردگار)
-	-	*	-

عنوان درس: جنین شناسی

دروس پیشناه: جانور شناسی بی مهره و مهره دار	نظری	جبرانی	تعداد واحد: تعداد ساعت: نوع واحد	عنوان درس به فارسی: جنین شناسی عنوان درس به انگلیسی: Embryology					
	عملی								
	نظری								
	عملی								
	نظری *	پایه الزامی*							
	عملی								
	نظری								
	عملی								
آموزش تكميلي عملی:									
سفر علمي: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سمینار: -									

هدف:

آشنایی با مراحل مختلف رشد جنینی

سرفصل:

- مقدمه: تاریخچه و تئوری های مختلف رشد و نمو جنینی، نظام های گوناگون جنین شناسی
- تولید مثل جنسی، تولید مثل غیر جنسی، لفاح و مکانیسم های آن، تسهیم و مرولا.
- بلاستولا و گاسترولاسیون (ویژگی های گاسترولاسیون)، تعیین نقشه سرنوشت جنینی، تمایز و شکل گیری اولیه اعضای مختلف بدن.
- ارگانوزنر در بی مهرگان و مهره داران.
- مراحل جنینی در توپیای دریابی، ماهیان، دوزبستان.

منابع:

- Conn O.B. (1991). Atlas of invertebrate reproduction and development. Biley His inc.
- Journal of Clinical Embryology (www.embryologists.com)

- Development Journal, Elsevier.(<http://www.journals.elsevier.com/world-development/>).

* روش ارزیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه جنین شناسی

	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
	عملی		۱	آزمایشگاه جنین شناسی
دروس پیشنباز:	نظری			عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	پایه	تعداد ساعت:	
هم تیاز با درس نظری	نظری		۳۲	
	عملی*	الزامی*	نوع واحد	Embryology Lab.
	نظری			
	عملی	اختیاری		
آموزش تکمیلی عملی:				
سeminar: -		*	آزمایشگاه: -	کارگاه: -
سفر علمی: -				

- بررسی روند رشد جنینی در یک بی مهره و یک نمونه ماهی
- بررسی مقایسه‌ای تشکیل دستگاه تولید مثلی بی مهرگان.
- بررسی مقایسه‌ای تشکیل دستگاه تولید مثلی در ماهیان، دوزیستان و پستانداران.
- بررسی مقایسه‌ای اسپرماتوژن و اووژن در مهره داران (در صورت امکان از هر ۵ رده).
- بررسی مقایسه‌ای مراحل مختلف لاروی در یک مدل بی مهره و مهره دار.
- مراحل مختلف لقاح در آسکاریس یا دوزیستان، لام آمده
- بررسی مراحل ابتدایی نمو جنین قورباغه شامل کلیواز، بلاستولا، گاسترولا و مراحل مختلف نورو ولاسیون در صورت امکان.
- بررسی مورفولوژیک مراحل رشد جنینی (از لقاح تا جوانی) در یک ماهی و مطالعه مقاطع طولی و عرضی لاروی در روزهای مختلف رشد.

منابع:

- Conn O.B. (۱۹۹۱). Atlas of invertebrate reproduction and development. Biley His inc.

- Journal of Clinical Embryology (www.embryologists.com)
- Development Journal, Elsevier.(<http://www.journals.elsevier.com/world-development/>).

*روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (بروزه)
-	*	-	-

عنوان درس: ژنتیک

دروس پیشناهی:	نظري	جبرانی	تعداد واحد:	۲	عنوان درس به فارسي:			
	عملی				ژنتیک			
زیست شناسی سلولی - ملکولی و آمار زیستی	نظري	پایه	تعداد ساعت:	۴۸	عنوان درس به انگلیسي:			
	عملی				Genetics			
	نظري *	الزامي*	نوع واحد					
	عملی							
	نظري	اختیاري						
	عملی							
اموزش تكميلي عملی:								
سفر علمي: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سمینار: -								

هدف:

آشنایی با مبانی ژنتیک، وراثت و ژنتیک مندلی

سرفصل:

- مقدمه: تاریخچه و اهمیت علم ژنتیک.
- ژنتیک مندلی: آزمایش های مندل - اصول تفرق صفات - علائم و قراردادها - آمیزش منوهای برید - اصل ترتیب مستقل صفات - همکاری زن ها - کاربرد روش های آماری در ژنتیک.
- تعیین و تمایز جنسیت: تشکیل سلول های جنسی در چانوران - تشکیل سپو در گیاهان - تعیین جنسیت و مکانیسم آن - نقش اختصاصی کروموزوم در تعیین جنسیت - محیط و تعیین جنسیت - تمایز جنسی - کروماتین جنسی - هورمون ها و تمایز جنسی - صفات متاثر از جنس - صفات محدود به جنس.
- پیوستگی زن ها و کراسینگ اور : پیوستگی زن ها ، کراسینگ اور و تشخیص آن ها - بالاترین نسبت کراسینگ اور بین دو زن پیوسته به هم - تجزیه تزادها - زن های وابسته به جنس - تاثیر بخش های مشابه کروموزوم های X و Y در انسان - زن های وابسته به کروموزوم Y در انسان - زن های وابسته به جنس در گیاهان.
- ناهنجاری های کروموزوم - شکست و بست های کروموزومی - کروموزوم های پلی تن در حشرات دو بال - کمیودها ، مضاعف شدن ها ، واژگونی ها - ترانس لوکالیون ها - کاریوتیپ طبیعی انسان - تغییرات کروموزومی در انسان - پلوئیدی و انواع آن در انسان.

- ماده ژنتیکی : DNA یا ماده ژنتیکی - مدل واتسن و کریک - همانند سازی ماده ژنتیکی - کپی برداری از اطلاعات ژنتیکی - رمز ژنتیک.
- جهش و مواد جهش زا : جهش های خود به خودی - جهش ها و تغییرات فنوتیپی - فراوانی جهش های خود به خودی - پلیمیوتروپی - القاء و تشخیص جهش ها - شدت جهش ها - جهش های ایجاد شده توسط پرتوها - ترمیم و مکانیسم آن - مواد جهش زای شیمیابی - جهش های Framshift - کاربرد جهش ها
- ژنتیک جمعیت ها: تعادل ژنتیک - تعادل های ردی واینبرگ - عوامل موثر در فراوانی آل ها، جهش، انتخاب، عمل توام جهش و انتخاب ، دریفت ژنتیکی مهاجرت، اعمال متقابل دریفت ژنتیکی، انتخاب و مهاجرت- بار ژنتیکیدر جمعیت های انسانی
- وراثت خارج کروموزومی از وراثت های کروموزومی- وراثت های غیر مندلی- پلاسمیدها- DNA در میتوکندری ها- وراثت خارج کروموزومی در بارامسی- DNA ای سیتوپلاسمی در جانوران عالی
- اصول ژنتیک کاربردی: کاربرد ژنتیک در کشاورزی- کاربرد ژنتیک در دامپروری- کاربرد ژنتیک در میکرووارگانیسم- کاربرد ژنتیک در انسان- تشخیص ژنتیکی قبل و بعد از تولد، تلفیح مصنوعی و بانک اسپرم- مهندسی ژنتیک.

منابع:

- ص . ولیان بروجنی، ا . نصیری، " مفاهیم ژنتیک (جلد اول)، (ترجمه)، انتشارات نور، ۱۳۸۶.
- ز . حجتی، م . متولی باشی، ف . قاضی شعبانی، " ژنتیک مولکولی بیماریها در انسان "، انتشارات دانشگاه اصفهان، ۱۳۹۰.
- E.J. Gardner, "Principals of genetics", John Wiley and Sons, ۲۰۱۱.
- U.W. Goodenough, "Genetics," Saunders College Publishing, Latest Eition.
- م . متولی باشی، ز . حجتی، ا . حبیبی " ژنتیک مولکولی پیشرفته ۱ (ساختار و همانندسازی DNA)، نشردانشگاه اصفهان، ۱۳۸۷
- B. Lewin, "Gene IX," Oxford University Press, ۲۰۱۰.
- J.D. Watson, N.H. Hopkins, J. W. Roberts, J. A. Steiz,A.M. Weiner, "Molecular Biology of the Gene ,The Benjamin/Cummings Publishing Company, Inc., ۲۰۱۰.
- J.D. Watson, J. Tooze, D.T.Kurtz, "Recombinant DNA, A. Short course," ۴th Edition, W. H.

* روش ارزیابی:

ارزش یافته مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (بروزه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه ژنتیک

دروس پیشناه: هم نیاز با درس نظری	نظری	جبرانی	نوع واحد: آزمایشگاه ژنتیک Genetics Lab.	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:		
	عملی			۱	آزمایشگاه ژنتیک		
	نظری	پایه		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:		
	عملی						
	نظری	الزامی*					
	عملی*						
	نظری	اختباری					
	عملی						
اموزش تكميلي عملی:		آزمایشگاه:		کارگاه:			
سمینار:		-		-			
سفر علمي:		-		-			

- مطالعه میوز در بیضه ملخ - انسان - گیاهان.
- مطالعه لقاح: در آسکاریس.
- مورفولوژی کروموزومها (۱): رنگ آمیزی و مطالعه کروموزوم‌های متافازی در مگس، میوه - مطالعه وضعیت کروموزوم‌های X و Y پوسته و XX پوسته.
- مورفولوژی کروموزوم‌های (۲): مطالعه کروموزوم‌های انسان.
- مورفولوژی کروموزوم‌های (۳): رنگ آمیزی کروموزوم‌های پلی تن در مگس میوه شناسایی بندها و بررسی پافها - شناسایی بخش‌های هتروکروماتین و موکروماتین کروموزوم‌ها.
- مورفولوژی کروموزوم‌های (۴): رنگ آمیزی و مطالعه کروموزوم‌های ملی باگ.
- مطالعه کروماتن جنسی در انسان: رنگ آمیزی سلول‌ها و بررسی کروماتین جنسی در نر و ماده - رنگ آمیزی اختصاصی کروموزوم زادر جنس نر - مطالعه چوب طبل‌ها در گلیوب‌های سفید چند هسته‌ای.
- آزمون Rh در انسان: بررسی آزمون Rh در جمعیت‌ها و محاسبات آماری.
- کروماتوگرافی رنگ چشم در مگس میوه: استفاده از نزاد وحشی و بعضی از موتان‌ها.
- کروماتوگرافی بیگمان‌های لوله‌های مالپیگی در مگس میوه: استفاده از نزاد وحشی و موتان‌های مناسب.
- استخراج بیگمان رنگ چشم در مگس میوه: تشخیص گروه‌های pteron Ommochrom (pteridines) Perin در موتان‌های مناسب و مطالعه پلی مورفیسم آنها.

- مطالعه چند موتان در مگس میوه.
- مطالعه آمیزش منوهبرید در مگس میوه: با استفاده از ژن های اتوژومی نهفته و بارز مشاهده و بررسی نتایج در نسل اول و دوم.
- مطالعه آمیزش منوهبرید در ذرت: بررسی نتایج حاصل از آمیزش در ذرت های F_2 .
- مطالعه آمیزش دی هیبرید وقتی ژن ها مستقل از هم قرار گرفته اند در مگس میوه: با استفاده از ژن های اتوژومی نهفته مشاهده و بررسی نتایج در نسل اول و دوم.
- مطالعه آمیزش های وابسته به جنس در مگس میوه: با استفاده از ژن های وابسته به جنس نهفته و نیمه بارز - مشاهده و بررسی نتایج در نسل اول و دوم.
- مطالعه پیوستگی ژن ها و کراسینگاور در مگس میوه: با استفاده از Back – Cross حالت پیوستگی و تقاطع کروموزومی بررسی خواهد شد. این آمیزش ها بصورت Coupling (اتصال) و Repulsion (انفصل) انجام خواهد گرفت.
- تعیین محل ژن ها بر روی کروموزوم های مگس میوه: با استفاده از سوش های مناسب محل ژن ها بر روی کروموزوم ها بررسی خواهد شد.
- تعیین فاصله نسبی ژن ها نسبت به یکدیگر: با استفاده از سوش های مناسب پراکندگی ژن ها بر روی کروموزوم ها بررسی خواهد شد.
- القاء موتاسیون در مگس میوه: بررسی موتاسیون های حاصل از پرتوافکنی بر روی مگس های نر و پدید آمدن ژن های کشنده.
- مطالعه انحرافات کروموزومی Translo Cation، Inverion، با معکوس شدن duplication یا اضافه شدن، deletion با کمبود در کروموزوم های غول پیکر لارو مگس میوه.
- تشخیص مواد موتاسیون زای شیمیائی: تشخیص مواد موتاسیون زای محیطی با استفاده از آزمون Ames.
- مطالعه تاثیر حرارت در تغییر فینوتیپ: بررسی اثر حرارت های بالا و برودت در تغییر فینوتیپ در برخی از موتان ها.
- تذکر: در صورت نبودن وقت کافی، مدرس درس آزمایشگاه های اصلی و اساسی را از ائمه خواهد داد.
- تهییه کاربوتایپ موش از مغز استخوان با کشت خون.

* روش ارزیابی:

ارزش پایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (بروزه)
-	-	*	-

عنوان درس: تکامل

عنوان درس به فارسی:	تعداد واحد:	تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:	Evolution	نوع واحد	پایه	جزئی	نظری	عملی	دروس پیشنباز: جانورشناسی بی مهره و مهره دار - زننده											
اموزش تکمیلی عملی:	۲	۲۲	عنوان درس به انگلیسی:		نوع واحد	پایه	جزئی	نظری	عملی												
هدف:																					
آشنایی مفاهیم تکامل، تئوری های تکامل، گونه و گونه زایی، جهش و سازش های محیطی																					
سرفصل:																					
تعریف، تاریخچه تکامل																					
دلایل و شواهد بروز تکامل																					
عمر زمین و روش های تعیین سن لایه های زمین شناسی																					
تئوری های تکاملی																					
تکامل اکولوژیک و وراثی																					
مفاهیم گونه و گونه زایی																					
جمعیت و ساختمان زننده آن																					
تنوع زننده کی جمعیت، جهش ها، دریفت های زنی و تغییرات کروموزومی																					
سازش و رابط آن با تنوع گونه ها، مفهوم انتخاب طبیعی																					
توزیع تکامل بر مبنای انتخاب طبیعی																					
نقش جهش در تکامل																					
نقش تکامل در به وجود آوردن سازش های محیطی																					

- تکامل و تنوع زیستی
- منشاء حیات
- چگونگی به وجود آمدن پروکاریوت‌ها و بیکاریوت‌ها
- مبانی، تکامل ماهیان، خزندگان، دوزیستان، و بی‌مهرگان بر مبنای شواهد سنگواره‌ای (با تاکید بر نرم تنان، سخت پوستان، کیسه تنان و خار پوستان)

منابع

- تکامل زیستی (تغییر و تحول موجودات زنده)، ۱۳۹۰، پریور، ک. و نبیونی، م. انتشارات مبتکران، ۲۰۵ صفحه.
- مبانی سیستماتیک جانوری، ۱۳۸۵، مایر، الف. و اشلوک، ب، ترجمه درویش و میرشمسی، انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد، ۵۱۱ صفحه.
- Evolutionary Analysis; ۲۰۰۷; Freeman, S. and Herron, J. C., Pearson Benjamin Cummings, ۸۲۴ pp.

* روش ارزیابی:

ارزش پایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (بروزه)
-	*	*	-

عنوان درس: بوم شناسی عمومی

دروس پیشناه: ندارد	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۳	عنوان درس به فارسی:			
	عملی				بوم شناسی عمومی			
	نظری	پایه	تعداد ساعت:	۴۸	عنوان درس به انگلیسی:			
	عملی				General Ecology			
	نظری *	الزامی*	نوع واحد					
	عملی							
	نظری	اختیاری						
	عملی							
-			آزمایشگاه:		-			
-			کارگاه:		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-			-		-			
-								

- ارتباط اجزاء سازنده اکوسیستم:

الف) ارتباط عوامل زنده و غیر زنده: عکس العمل موجودات در مقابله با عوامل غیر زنده محیط - جمعیت به عنوان واحد مورد مطالعه - قوانین لیبیک ، بلاک من ، شلگورد - عوامل تعیین کننده - اثر نور، حرارت و فشار - اثر مواد شیمیایی ، گازها و مواد غذایی - اثر عوامل مرکب (آب و هوا...) اثر متقابل موجودات زنده روی عوامل غیر زنده - دامنه مقاومت موجودات زنده - شاخص - های اکولوژیکی.

ب) اثر عوامل زنده بر روی یکدیگر: ارتباط بین افراد یک جمعیت - ارتباط بین جمعیت‌های مختلف یک اجتماع.

ج) نتیجه ارتباطات متقابل موجودات با یکدیگر و با محیط‌شان: علت موجودیت یک جمعیت در مکان و زمان - فرضیه NICHE - علت موجودیت یک اجتماع در مکان و زمان - جغرافیای زیستی

- کار اکوسیستم:

الف) چرخه مواد، چرخه‌های بیوژنوشیمی: چرخه مواد حیاتی شامل چرخه‌های آب ، کربن ، اکسیژن ، نیتروژن ، فسفر - چرخه رسوبات - چرخه سایر مواد (مواد رادیواکتیو و...).

ب) جریان انرژی: اصول جریان انرژی در اکوسیستم (یادآوری اساس فوانین ترمودینامیک انواع انرژی - پدیده تولید با تپیت کربن یا تبدیل انرژی نوری به شیمیایی - مرحله ای بودن جریان انرژی (زنگیره غذایی - شبکه غذایی - سطوح غذایی) هرمهای اکولوژیکی - بازده‌های اکولوژیکی - متابولیسم و چشم افراد.

ج) تعادل پایدار Equilibrium یا وضع متعادل پایدار Homeostasis در اکوسیستم.

- انواع اکوسیستم:

الف) اکوسیستم‌های خشکی: بیمو - تعریف و ساختمن اساسی و کلی - اثر دو عامل حرارت و رطوبت بر شکل ترکیبی به عنوان عوامل عمدۀ مؤثر در انتشار بیوم‌ها - عوامل ثانویه (خاک، باد، تشیب ...) - نحوه پراکندگی بیوم‌ها در روی زمین - انواع عمدۀ بیوم‌ها - سازش‌های عمدۀ برای زندگی روی خشکی

ب) اکوسیستم‌های آب‌های محاط در خشکی (لیمنولوژی) - ساختمن و طرح کلی - عوامل کنترل کننده در این سیستم‌ها - انواع این سیستم‌ها - سازش‌های عمدۀ برای زندگی در این گونه محیط‌ها.

ج) اکوسیستم‌های دریایی : ساختمن و طرح کلی عوامل کنترل کننده انواع این سیستم‌ها - سازش‌های عمدۀ برای زندگی در این گونه محیط‌ها.

د) مقایسه سه نوع اکوسیستم؛ توجیه اهمیت مقایسه کردن - مقایسه طرح کلی - مقایسه جریان انرژی و چرخه مواد به خصوص پدیده تولید و سرعت چرخه مواد.

- اکولوژی کاربردی تعریف و توجیه اهمیت - فهرستی از انواع مهم اکوسیستم، ارائه و توجیه و طرح مفهوم رسیدن به منطقی ترین وضع ممکن optimization اکولوژی انسان (اصول و مفاهیم).

اکولوژی کره زمین در رابطه با اکولوژی انسان: معنی و مفهوم اکوسفر(biosfer) - وجود ارتباط بین تمام اکوسیستمهای شکل یک شبکه - اثرات فعالیت انسان در اکوسفر- مفهوم کشش یا "بار" و یا "برد" (carrying capacity)- اکوسیستم و اکوسفر - مسئله تولید و مصرف اکوسیستم و اکوسفر- مسئله تولید و مصرف در سطح جهانی - مسئله کشاورزی شدن یا صنعتی شدن در سطح جهانی.

مسئولیت انسان در مقابل خود و طبیعت: با مراجعه به موضوع قبل به منطقی ترین وضع ممکن و با مراجعه به سه اصل مهم تولید، مصرف و "برد" محیط و نتیجه آن - انسان وابسته است به طبیعت لذا تخریب طبیعت برابر است با رفتن به طرف نابودی انسان.

- توضیح : در کلیه موضوعات فوق مدرس بایستی سعی کند در کنار مقاهم ارزش‌های کیفی جنبه‌های کمی آن را نیز مطرح نماید؛ نظری اشاره به روش‌های اندازه‌گیری دادن ارقام و غیره.

منابع:

- Cain M.L., Bowman W.D., Hacker S.D. (۲۰۱۱) Ecology. Sinauer Associates, Inc. (Second edition)
- Begon M. & Colin R. (۲۰۰۶) Ecology: from individuals to ecosystems. Townsend, John L. Harper. 4th edition
- Stiling P (۲۰۱۲) Ecology: global insights & investigations. The McGraw-Hill Companies, Inc.

*روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (بروزه)
-	*	*	-

عنوان درس: بوم شناسی دریا

دروس پیش‌نیاز: بوم شناسی عمومی	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	تعداد ساعت:	عنوان درس به فارسی:	
	عملی				بوم شناسی دریا	
	نظری				عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی				Marine Ecology	
	نظری *	الزامی*	نوع واحد		اموزش تکمیلی عملی:	
	عملی				- سفر علمی:	
	نظری				- کارگاه:	
	عملی				- سمینار:	

هدف:

آشنایی بوم سازگان دریایی، سیر انرژی در دریا، اکوسیستم های مختلف دریایی

سرفصل:

- مقدمه‌ای راجع به بوم شناسی یا اکولوژی دریا، تقسیم بندی اقیانوس‌ها و دریاها از لحاظ اکولوژی و زون بندی آن‌ها
- تقسیم بندی انواع موجودات دریایی از نظر مکان زندگی شامل بنتیک و پلازیک و نربیتیک (فلات قاره) و اقیانوسی، عوامل محیطی مهم موثر بر موجودات و اکوسیستم‌های دریائی (فیزیکی شامل: حرارت، شوری، چگالی، نور، جزو مردم و جریانات دریایی؛ شیمیایی شامل: پهان، گازهای محلول، قلیانیت، مواد مغذی از جمله فسفر، ازت و سیلیس، سیر انرژی در دریا شامل: چرخه و باز چرخه مواد در دریا، تولیدات اولیه و توان تولید، هرم‌ها و شبکه‌ها و زنجیره‌های غذایی و انتقال انرژی در دریا)
- اصول و روش‌های نمونه برداری: روش‌های صوتی (اکوستیک)، نمونه برداری از رسوبات توسط مغزه گیر و گراب؛ نمونه برداری از آب دریا توسط بطری‌های نمونه بردار مانند نیسکین و ناتسن، CTD، نمونه برداری از پلاتکتون‌ها و بنتوزها.
- اکوسیستم‌های دریایی و ساحلی شامل سواحل و پهنه‌های جزو مردمی سنگی، گلی و ماسه‌ای، مناطق زیر جزو مردمی (ساب تایdal)، خلیج‌های کوچک، جوامع حراجی، خورها و مصب‌ها، آپنگ‌های مرجانی، مارش‌های شور، تالاب‌ها، اکوسیستم‌های حساس ساحلی و مناطق حفاظت شده دریایی.

- اثرات انسان بر آبها و منابع دریابی؛ شامل تخریب سواحل، صید بی رویه، انواع آلودگی‌ها و آلاینده‌ها، گرمايش جهانی و تغییرات آب و هواي.

منابع:

- بیولوژی دریا با نگرش اکولوژی، تالیف جیمز دبلیو نی باكن، ۲۰۰۷. ترجمه: ارس رفیعی و سید محمد رضا فاطمی، ۱۳۹۱ (چاپ دوم). انتشارات دانشمند.

- Yamazi, I., ۱۹۷۴. Analysis of the Data on Temperature, Salinity and chemical Properties of the Surface Water and the Zooplankton Communities in the Persian Gulf in December, ۱۹۶۸. Trans. Tokyo Univ. Fish., ۱, ۲۶/۵۱.
- Kinne, O., ۱۹۷۷. Marine Ecology. John Wiley and Sons. Vol III Part ۱, ۲, ۳.
- Barnes R. S. & Hughes R.N. (۱۹۸۸) An Introduction to Marine Ecology. Blackwell Scientific Publications.
- Raffaelli D. & Hawkins S.J. (۱۹۹۹) Intertidal Ecology. Kluwer Academic Publisher (second edition).
- Speight M.R. & Henderson P.A. (۲۰۱۰) Marine Ecology: Concepts and Applications. Wiley-Blackwell.
- Kaiser M.J., Attrill M.J., Jennings S., Thomas D.N. & Barnes K. (۲۰۱۱) Marine Ecology: Processes, Systems, and Impacts. Oxford

* **روش ارزیابی:**

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه بوم شناسی دریا

دروس پیشنباز: هم نیاز با درس نظری	نظری	جزئی	تعداد واحد: تعداد ساعت: نوع واحد	عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه بوم شناسی دریا عنوان درس به انگلیسی: Marine Ecology Lab.		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	الزامی*				
	عملی*					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
اموزش تكميلی عملی:						
- سینتار:		*	آزمایشگاه:			
- کارگاه:		*	سفر علمی:			

- بازدید از سواحل و اکوسیستم‌های مختلف دریا
- آشنایی با نحوه نمونه‌برداری از مناطق مختلف دریایی، تشییت و نگهداری و انتقال نمونه‌ها
- کار عملی با دستگاه‌های نمونه بردار از قبیل انواع بطری‌های نمونه برداری، انواع گربها
- یادگیری نحوه کار با دستگاه‌های سنجش‌های محیطی از جمله سنجنده‌های pH اکسیژن محلول و شوری و مولتی متر
- سنجش عملی برخی از فاکتورهای فیزیکوشیمیایی در آب.
- حتی الامکان شرکت در گشت‌های دریایی و سنجش فاکتورهای محیطی و جمع آوری پلانکتون‌ها، نکتون‌ها و بنتوزها
- شناسایی پلانکتون‌ها، نکتون‌ها و بنتوزها در آزمایشگاه
- بررسی رسوب از جمله مطالعه دانه بندی، میزان مواد آلی و...

*روش ارزیابی:

تحقیق (بروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش پایی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: بیوشیمی

شیمی آلی دروس پیشنهادی: شیمی آلی	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی				بیوشیمی
	نظری	پایه	تعداد ساعت:	۴۸	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				Biochemistry
	* نظری	الزامی*	نوع واحد		اموزش تکمیلی عملی:
	عملی				
	نظری	اختیاری			سفر علمی:
	عملی				
سمینار		آزمایشگاه	کارگاه	-	-

هدف:

آشنایی با ساختار و مکانیسم ترکیبات آلی موجود در بدن جانداران

سرفصل:

- مطالی که در طول ترم بحث می شود - خواص آب - انواع پیوندهای شیمیابی - ترکیبات سازنده جسم زنده.
- کربوهیدرات‌ها: قندهای ساده، دی، تری و پلی ساکاریدها، خواص فیزیکوشیمیابی - موکوگلیکوپروتئین‌ها - دیواره سلولی.
- لیپیدها: مقدمه - طبقه بندی - اسیدهای چرب - انواع لیپیدها - میسل‌های لیپیدها - غشای سلولی.
- پروتئین‌ها: اسیدهای آمینه و خواص فیزیکوشیمیابی آن‌ها - پپتیدها - پروتئین‌های رشته‌ای و کروی - ساختمان اول تا چهارم پروتئین‌ها - خواص فیزیکوشیمیابی.
- اسیدهای نوکلئیک: بازهای پورین و پریمیدین - نوکلوزیدها - اسیدهای نوکلئیک - هیدرولیز - خواص فیزیکوشیمیابی-RNA-DNA - ساختمان DNA.
- اصول بیو انرژتیک: اساس ترمودینامیک - چرخه ATP.
- آنزیم‌ها: (الف) طیقه بندی آنزیم‌ها (ب) سینتیک آنزیم‌ها - سرعت اولیه واکنش - اثر غلظت آنزیم، اثر سوبسترا بر روی سینتیک - اثر عوامل فیزیکوشیمیابی بر روی سینتیک - آنزیم‌های تنظیم کننده، زیموژن‌ها.

- ویتامین‌ها و کوآنزیم‌ها: طبقه بندی – انواع و عمل .
- متابولیسم قندها : گلیکولیز و مراحل آن – تخمیر و تنفس – بیلان انرژی – بیوسنترها قندها.
- متابولیسم لیپیدها : متابولیسم و آنابولیسم ، بیلان انرژی ، چرخه اسیدتری کربوکسیلیک و راه فسفوگلوکونیک.
- انتقال الکترون و فسفوریلاسیون اکسیداتیو: واکنش‌های اکسید و احیاء ، آنزیم‌های انتقال الکترون – زنجیره تنفسی.
- فتوسنتر : واکنش در نور و تاریکی – واکنش Hill – فتوسیستم‌ها – تنفس نوری در گیاهان .
- متابولیسم ترکیبات نیتروژن دار: اسیدهای آمینه – بازهای پورین و پرمیدین – چرخه ازت.
- بیوسنتر اسیدهای نوکلئیک و پروتئین ها ، همانند سازی کنسرواتیو تجربه مسلسون و استال – آنزیم‌های پلی مراز ، لیگاز و نقش آن‌ها در بیوسنتر RNA- اصل بنیادی – عوامل لازم در بیوسنتر پروتئین شروع ، طویل شدن و ختم زنجیره پلی پپتیدی.
- بیوشیمی هورمون‌ها : مکانیسم عمل و تنظیم متابولیسم‌ها.

منابع:

- Murray R., Harper H. (۲۰۰۰). Harper's Biochemistry.
- Biochemistry, ACS publication (www.pubs.acs.org/journal).

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (بروزه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه بیوشیمی

دروس پیش‌نیاز:	هم نیاز با درس نظری	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	تعداد ساعت:	عنوان درس به فارسی:			
		عملی				آزمایشگاه بیوشیمی			
		نظری				عنوان درس به انگلیسی:			
		عملی							
	هم نیاز با درس نظری	نظری	پایه	نوع واحد:	۳۲	Biochemistry Lab.			
		عملی*							
		نظری							
		عملی							
آموزش تكميلي عملی:									
سeminar: -		* آزمایشگاه: -		کارگاه: -		سفر علمی: -			

- طرز تهیه محلول های نرمال ، درصد ، بافر و ...
- تیتراسیون اسید ضعیف ، باز قوی ، رسم منحنی ، تعیین pH
- آزمایشات تعیین کیفی و کمی قندها، لیپیدها، اسیدهای آمینه و پروتئین ها
- آزمایشات سنجش پروتئین و واکنش های رسوی
- سنجش قند خون و تعیین کلسترول
- استخراج آنزیم، اندازه گیری فعالیت آنزیم و اثر مهار کننده ها بر فعالیت تیتراسیون پروتئین، رسم منحنی و تعیین نقطه ایزو الکتریک
- سنجش اسیدهای نوکلئیک و طیف آن ها.
- پولاریمتری و تشکیل اوزارون
- الکتروفورز بر روی کاغذ و زل
- کروماتوگرافی کاغذی ، TLC

منابع

- Murray R., Harper H. (۲۰۰۷). Harper's Biochemistry.
www.slideshare.net/idrefghi/harpers-biochemistry-۲۶th-ed.
- Biochemistry, ACS publication (pubs.acs.org/journal/bichaw).
- Biochemical Journal, www.pubs.acs.org/journal/bichaw.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (بروزه)
-	*	-	-

عنوان درس: زیست شناسی سلولی و ملکولی

دروس پیش‌نیاز: بیوشیمی	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۴	عنوان درس به فارسی:				
	عملی				زیست شناسی سلولی و ملکولی				
	نظری	پایه	تعداد ساعت:	۶۴	عنوان درس به انگلیسی:				
	عملی								
	نظری *	الزمی **	نوع واحد		Cellular and Molecular Biology				
	عملی								
	نظری	اختیاری							
	عملی								
آموزش تكميلی عملی:									
سخنوار: - سینتار: - آزمایشگاه: - کارگاه: - سفر علمی: -									

سرفصل ها:

- تاریخچه، مقدمه و چشم اندازهای بیولوژی سلولی – تقسیم بندی کلی سلول‌ها – اختصاصات عمومی سلول‌ها – خصوصیات حیاتی سلول‌ها.
- ترکیبات شیمیایی سلول‌ها (آب، املاح معدنی، و ماکرومولکول‌ها).
- خصوصیات فیزیکو‌شیمیایی سلول‌ها.
- روش‌های مطالعه ساختار و فراساختار سلول.
- ساختمان و عمل پوشش‌های سلولی (دیواره اسکلتی – غشاء سیتوپلاسمی).
- کلیاتی درباره سیتوپلاسم‌ها (ساختمان غشائی و غیر غشائی) و اسکلت سلولی (میکروتوبول‌ها و میکروقبلاست‌ها و نقش آن‌ها در شکلو حرکات سلول).
- ساختمان و عمل اجزاء سیتوپلاسمی: شبکه درون سیتوپلاسمی – ریبوزوم دستگاه گلزی – لیزوژوم – میتوکندری – پلاست‌ها – سانتریول – لایه‌های حلقه دار – رنگدانه‌ها – واکوئل‌ها و ... – هسته سلول و مقدمه – هسته انترفاز غشاء ها و اسکلت هسته‌ای – کروماتین هستک – نقش هسته به عنوان منبع اطلاعات زنگی – نقش هسته در همانند سازی (تقسیم سلولی) – نقش هسته در پروتئین سازی.
- مسیرهای سنتز فسفو لیپیدها، استرونیدها و پروتئین‌ها در سلول.
- فعالیت متابولیکی سلول (در سلول چه می گذرد؟)
- حرکات سلولی سماقانیسم‌های آن‌ها.

• سلول‌های بنیادی و تمایز سلولی – مکانیسم‌های آن.

منابع:

۱. زیست شناسی سلولی و ملکولی، دکتر مجید و دکتر شریعت، نشر آیش، ۱۳۹۲
۲. زیست شناسی سلولی و ملکولی، لودیش، مترجمین مهدی ایمانی، جواد محمد نژاد اوراق، یعقوب پازنگ، محمد پازنگ، نشر اندیشه رفیع، ۱۳۸۸
۳. زیست شناسی سلولی و ملکولی روروبرتیس دوروروبرتیس، ۲۰۰۸

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان نرم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
-	*	*	*

عنوان درس: آزمایشگاه زیست شناسی سلولی و ملکولی

دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ١ تعداد ساعت: ٣٢	عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه زیست شناسی سلولی و ملکولی		
	عملی					
	نظری					
	عملی					
	نظری	پایه الزامی*				
	عملی*					
	نظری					
	عملی					
هم نیاز با درس نظری		نوع واحد		Cellular and Molecular Biology Lab.		
سمینار:		آزمایشگاه:		امورش تكميلی عملی:		
-		-		سفر علمی:		
-		-		کارگاه:		

سرفصل‌ها:

- معرفی و طرز کار میکروسکوپ‌ها: میکروسکوپ نوری معمولی - کنتراست دو فاز - زمینه سیاه.
- مورفولوژی انواع سلول‌ها: چند نمونه تک سلولی - چند نمونه گیاهی - چند نمونه سلول جانوری.
- اندازه‌گیری ابعاد سلولی و نمونه‌هایی از محاسبات آماری در این زمینه با استفاده از میکروسکوپ.
- شمارش سلولی: مانند سلول‌های خون - مخمرها - جانوران محیط‌های مایع ...
- مطالعه سلول‌های زنده که توجه به ضمائم حرکتی مانند مژک ، تازک ، حرکت آمیبی ، سیکلوز ، رنگ آمیزی حیاتی (کلراسيون ويتال).
- مطالعه سلول‌های ثابت شده (فيکسه) : فيکساسيون سريع (مانند سلول‌های خونی) - فيکساسيون - دئيدراسيون - قالب گيری (بارافيني) تهيه برش - رنگ آمیزی - مومنتاژ.
- جداسازی اجزاء سلولی: هموزن کردن و تهيه سوسپانسيون سلول‌های منفرد- ليز سلول و تفکیک اجزاء سلولی تا حد امكان.
- بررسی ارگانیت‌های سلولی با رنگ آمیزی‌های مختلف : میتوکندری (سبزدانوس) - غشاء سیتوپلاسمی (کلرور نقره) - اسیدهای نوكلئيك (فولگن - تست برashه) - کلروپلاست‌ها (رودامین).

* روش ارزیابی:

تحقیق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: اقیانوس شناسی (غیر زیستی)

دروس پیشناز: نیمسال دوم به بعد	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
عملی	اقیانوس شناسی (غیر زیستی)			
نظری	پایه	تعداد ساعت:	۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
عملی				Oceanography
نظری *	الزامی*	نوع واحد		آموزش تکمیلی عملی:
عملی				- سفر علمی: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سمینار: -
نظری	اختیاری			
عملی				

سرفصل ها:

- کره آبی: توزیع جهانی زمین و آب، تعریف اقیانوس و دریا، انواع اقیانوسها و دریاها، منشا آب دریا، نظرات چگونگی تشکیل اقیانوسها
- بستر اقیانوس‌ها: توپوگرافی بستر اقیانوس‌ها و عوارض اصلی آن، تقسیم بندی حقوقی اقیانوس‌ها و آبهای دریایی.
- سوابق تاریخی شروع علم اقیانوس شناسی و سفرهای دریایی مهم
- تکتونیک صفحه‌ای و بستر اقیانوس‌ها، دلایل جا به جایی قاره‌ها و تکتونیک صفحه‌ای، دیرینه شناسی تکتونیک صفحه‌ای رسوبات اعماق اقیانوس‌ها: اهمیت شناخت رسوبات دریایی، تقسیم بندی رسوبات بستر (رسوبات فلات قاره یا نریتیک و رسوبات آبهای عمیق یا پلازیک)، شناسایی منشا انواع رسوبات دریایی (شامل رسوبات خشکی منشایی، جریانات گل آلود، رسوبات زیست منشایی و زیستی (رسوبات پلازیک)، رسوبات آب منشایی و رسوبات کیهان منشایی)، پراکنش و ضخامت رسوبات نریتیک و پلازیک، منابع معدنی بستر اقیانوس‌ها
- آب و ویژگی‌های آن: ساختار اتمی و مولکول‌های آب و واکنش‌های آن‌ها، فرم‌های آب، چگالی، ویژگی‌های دمایی و تغییر حالات آب دریا.
- خواص و ویژگی‌های آب دریا: املاح و شوری آب دریا، واکنش‌های بین آب و املاح، برخی از ویژگی‌های فیزیکی آب دریا، گازهای محلول در آب دریا، چگالی آب دریا و عوامل مؤثر بر آن، ترکیبات آب دریا.

- تأثیر متقابل جو و اقیانوس: اثر نیروی کوریولیس و چرخش کره زمین، علل ایجاد فصول، تأثیر ناپلابر گرمای خورشیدی بر سطح کره زمین، جریان گرمای اقیانوسی، ترکیب جو، تغییرات دمایی و چگالی جو، ترکیب بخار آب جو، فشار هوا، الگوی جریانات و چرخشهای جو، سلول‌های چرخشی جو، کمریندهای هوایی،
- جریانات اقیانوسی، تعریف و علل تشکیل، انواع جریانات دریابی، عوامل بالا رفتن (آب ولینگ) و پایین رفتن (دان ولینگ) آب دریا (جریانهای عمودی)، سرعت جریانات اقیانوسی، توصیف و ویژگی‌های جریانات مخصوصی اقیانوس هند و تأثیر آن بر آبهای دریابی ایران.
- امواج و کشندها: توضیح یک موج، علل و منشاء تشکیل امواج (مانند امواج لرزه ای یا سونامی، امواج حاصل از باد)، کشندها، منشاً و انواع کشندها، جریانات کشنده و سرعت آنها، جریانات موادی با ساحل، ماهیت کشنده در آبهای دریابی ایران، استفاده‌های انسانی از کشنده و جریان‌های کشنده.
- معرفی ماهواره‌های مورد استفاده در اقیانوس شناسی و کاربردهای ماهواره در اقیانوس شناسی
- اهمیت اقیانوس شناسی در مدیریت محیط زیست دریا، آبزی پروری و شیلات

منابع:

- Essential of Oceanography, ۲۰۱۱ (Tenth Edi.) Alan P. Trujillo, Harold V. Thurman, , Prentice Hall.
- Invitation to Oceanography, ۲۰۰۷. Paul R. Pinet. Jones and Bartlett Publishers.
- An Introduction to the World Oceans, ۲۰۰۷. K. A. Sverdrup, A. C. Duxbury and A. B. Duxbury. Mc Graw Hill.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پرورد)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه اقیانوس شناسی (غیر زیستی)

دروس پیش‌نیاز: هم نیاز با درس نظری	نظری	جبرانی پایه	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی:	
	عملی			آزمایشگاه اقیانوس شناسی (غیر زیستی)	
	نظری			عنوان درس به انگلیسی: Oceanography Lab.	
	عملی				
	نظری	الزامی*	تعداد ساعت: ۳۲		
	عملی*				
	نظری				
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:					
سینیار: -		*	آزمایشگاه: -	کارگاه: -	
		*	سفر علمی: -		

سرفصل‌ها:

- آشنایی با نقشه‌های دریایی و نقشه خوانی
- آشنایی با لوازم و کار با دستگاه‌های اقیانوس نگاری
- بررسی سایت‌های مرتبط با جزر و مد در آبهای جنوب و نحوه استفاده از این جداول
- گشت دریایی و بازدید جزایر و جریان‌های دریایی، بازدید از مناطق ساحلی و آشنایی با انواع آن‌ها، مشاهده جزر و مد، آبسنگ‌های مرجانی، ساختار رسوبات ساحلی، مصب رودخانه‌ها، خورها
- آشنایی با تصاویر ماهواره‌ای و تجزیه و تحلیل تصاویر و داده‌ای ماهواره‌ای
- آموزش مقررات و نحوه درخواست و دریافت داده‌های دریایی از پایگاه‌های داده

*روش ارزیابی:

تحقيق (بروزه)	آزمون نهایی	میان نرم	ارزش پایی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: زبان تخصصی انگلیسی زیست دریا

دروس پیشناهی: زبان انگلیسی	نظري	جبراني	تعداد واحد: ٢ تعداد ساعت: ٣٢ نوع واحد	عنوان درس به فارسي: زبان تخصصی انگلیسی زیست دریا عنوان درس به انگلیسی: Marine Biology Texts Botany		
	عملی					
	نظري					
	عملی					
	نظري *	پایه				
	عملی					
	نظري	الزمي*				
	عملی					
آموزش تكميلی عملی:						
سمینار: -		آزمایشگاه: -		کارگاه: -		
سفر علمی: -						

سرفصل ها:

- آشنایی با اصول ترجمه فارسی به انگلیسی و انگلیسی به فارسی
- آشنایی با اصول ویراستاری به هنگام نگارش متن ترجمه شده از انگلیسی به فارسی
- بررسی واژه های لاتین و انگلیسی زیست شناسی دریا و ریشه بابی آنها
- بررسی واژه های فارسی معادل با انگلیسی
- استفاده از متون انگلیسی مرتبط با علوم زیستی بخصوص زیست شناسی دریا در یادگیری واژه های رایج، درک صحیح از متن، افزایش قابلیت در ترجمه متون لاتین با ذکر نکات مهم فن ترجمه، ارائه نکات لازم دراستفاده از مجلات علمی خارجی
- مشاهده فیلم های علمی و CD های زیست شناسی دریا به زبان انگلیسی

منابع:

- (۱) اصول و روش ترجمه، ۱۳۷۹، اصول و روش های ترجمه، دکتر قاسم کبیری، انتشارات راهنمای ریزی آموزش عالی
- (۲) ترجمه و مترجم، ۱۳۸۱ (چاپ پنجم)، غلامرضا رشیدی، انتشارات آستان قدس رضوی.
- (۳) شیوه نامه مرکز دانشگاهی، ۱۳۷۲، مرکز نشر دانشگاهی.
- (۴) راهنمای نگارس و ویرایش، ۱۳۷۴، دکتر محمد جعفر یاحقی و دکتر محمد مهدی ناصح، مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی.

- ۵) فرهنگ کشاورزی و منابع طبیعی، جلد چهاردهم؛ شیلات، ۱۳۸۱، انتشارات دانشگاه تهران.
- ۶) فرهنگ واژه‌ها و اصطلاحات علمی (به ویژه در علوم زیستی)، ۱۳۸۵، دکتر حسین عمامی، انتشارات آبزیان.

* روش ارزیابی:

تحقیق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش بابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: آمار زیستی

				عنوان درس به فارسی:
				آمار زیستی
				عنوان درس به انگلیسی:
				Biostatistics
دروس پیش‌نیاز: نیمسال سوم به بعد	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۲
	عملی	پایه	تعداد ساعت:	۳۲
	نظری			
	عملی			
	نظری *	الزامی *	نوع واحد	
	عملی			
	نظری			
	عملی	اختیاری		
				آموزش تکمیلی عملی:
				سفر علمی: -
				کارخانه: -
				آزمایشگاه: -
				سمینار: -

سرفصل ها:

- مقدمه: اهمیت آمار و کاربرد آن در زیست شناسی
- اصطلاحات متداول در آمار زیستی: مقدمه- منحنی ها- هیستوگرام ها- میانگین- میانه- مد- منحنی توزیع- دامنه منحنی- انحراف از میانگین- واریانس و انحراف معیار- محاسبه واریانس و انحراف معیار- ضریب تغیرات مفهوم جمعیت و نمونه برداری از آن: مقدمه ای از احتمالات- توزیع های دو جمله ای منفی-پواسن و دو جمله ای منفی- احتمالات و منحنی توزیع نرمال استاندارد- توزیع χ^2 - محاسبه مقدار t - نمونه برداری از جمعیت های بزرگ خطای معیار میانگین- حدود اطمینان میانگین
- مسائل.
- اساس تست های آماری، فرضیه های تجربی و فرضیه های آماری، تست های آماری یک و دو دنباله، خطای نوع I و II، آمار پارامتریک و ناپارامتریک، قدرت یک تست مقایسه دو یا چند نمونه با یکدیگر: مقدمه تست t - آنالیز واریانس ANOVA
- همبستگی در متغیر: مقدمه- آزمون همبستگی- ضریب همبستگی- ضریب تعیین مسائل.
- رگرسیون: مقدمه- آزمون رگرسیون- مدل ها در رگرسیون و معادله رگرسیون خطی
- آزمون مریع کا: مقدمه- محاسبه مقدار χ^2 برای اعداد کوچک و بزرگ سایر مواد- استعمال χ^2 جدول احتمالی 2×2 - مسائل

- برنامه ریزی: مقدمه- کنترل‌ها- دقت اندازه‌گیری- تکرار آزمایش Randomisation مربع‌های لاتین- اثر متقابل.
- آزمون‌های متناول در زیست‌شناسی

منابع -

- Fowler, J., L. Cohen and P. Jarvis (۱۹۹۸) Practical statistics for field biology. John Wiley and sons, Chichester.
- Fry, J. C. (۱۹۹۲) Biological data analysis. A practical approach, IRL Press, Oxford.
- Sokal, R. R. and F. J. Rohlf (۱۹۹۰) Biometry, Freeman, New York.

*روش ارزیابی:

تحقيق (بروزه)	آزمون نهایی	میان نرم	ارزش یابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: میکروبیولوژی عمومی

دروس پیش‌نیاز: تیمسال سوم به بعد	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد ساعت: ۴۸	عنوان درس به فارسی:		
	عملی				میکروبیولوژی عمومی		
	نظری	پایه			عنوان درس به انگلیسی:		
	عملی				General Microbiology		
	نظری *	الزامی *					
	عملی						
	نظری	اختیاری					
	عملی						
آموزش تكميلي عملی:							
سمینار:	-	آزمایشگاه:	-	کارگاه:	-	سفر علمی:	-

سرفصل ها:

- مقدمه و تاریخچه میکروب شناسی
- طبقه بندی میکروارگانیسم ها
- ساختار و فراساختار میکروارگانیسم ها
- متابولیسم، تنفس و تکثیر در میکروارگانیسم ها
- طبقه بندی میکروب های بیماری زا و غیر بیماری زا
- بیوتوب های میکروارگانیسم های آبزی
- گردش میکروارگانیسم ها و بیوماس در محیط های آبی
- نقش میکروارگانیسم ها در اکوسیستم های آبی
- اثر عوامل فیزیکی و شیمیایی بر روی میکروارگانیسم های آبی
- نور- حرارت- فشار، غلظت یونی هیدروزنی و ردوکس بتانسیل مقدار نمک - مواد معدنی - مواد آلی - گازهای محلول در آب
- اثر فاکتورهای بیولوژیک بر روی میکروارگانیسم های آبزی
- رقابت در تنفسیه - باکتری و قارچ خورها - تهاجم به میکروارگانیسم ها توسط ویروس ها، باکتری ها و قارچ های دریا - ویتامین ها و آنتی بیوتیک ها
-

منابع : -

- Madigan M., Martinko J., stahl D., Clark D. (۲۰۱۲). Brock biology of microorganism, ۱۳th edition. Invertebrate Microbiology Applied and Environmental microbiology
- Jawetz, Melnick, & Adelberg's Medical Microbiology, McGraw-Hill.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	ازمون نهایی	تحقیق (پروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه میکروبیولوژی عمومی

دروس پیشنباز: هم نیاز با درس نظری	نظری	جبرانی	تعداد واحد: تعداد ساعت: نوع واحد:	عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه میکروبیولوژی عمومی عنوان درس به انگلیسی: General Microbiology Lab.		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	الزامی*				
	عملی*					
	نظری	اختیاری				
	عملی					
آموزش تكمبلي عملی:						
سeminar:-		* آزمایشگاه:-		کارگاه:- سفر علمی:-		

- روش های جداسازی، شناسایی و مطالعه میکرووار گانیسم ها
- جدا کردن میکروب های آبزی از محیط های مختلف و شناسایی آن ها
- جداسازی باکتریوفاژ ها از آب دریا
- روش تهیه محیط کشت و طرز کشت دادن
- رنگ آمیزی میکروب ها: روش های رنگ آمیزی ساده، منفی و غیرم، رنگ آمیزی سپور، کپسول تازه
- اثر عوامل فیزیک - شیمیایی بر باکتری ها: اثر حرارت، pH، اکسیژن و پرتوها در رشد باکتری های آبزی
- بررسی آنتاگونیسم و همزیستی بین میکروب ها و سنجش حساسیت میکروب ها نسبت به آنتی بیوتیک ها در باکتری های آبزی

منابع :

- Madigan M., Martinko J., stahl D., Clark D. (۲۰۱۲). Brock biology of microorganism ۱۲th edition. Invertebrate Microbiology Applied and Environmental microbiology

* روش ارزیابی:

تحقيق (بروزه)	آزمون نهایی	میان نرم	ازش یا مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: آلودگی دریا

 دروس پیشنباز: اقیانوس شناسی غیر زیستی	نظری	جبرانی	نوع واحد: تعداد ساعت: تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: آلودگی دریا		
	عملی					
	نظری					
	عملی					
	نظری *	پایه الزامی *				
	عملی					
	نظری					
	عملی					
آموزش تكميلی عملی: سفر علمی: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سمینار: -						

سفرفصل ها:

• **تعريف آلودگی بر مبنای Marine Pollution)GESAMP Group of Experts on the Scientific Aspects (of**

• **مقدمه ای بر انواع آلودگی های دریابی شامل آلاینده های فیزیکی، آبی و شیمیایی و آشنایی با اصطلاحات و تعاریف مربوطه از جمله غلظت، دوز، LC₅₀، بزرگنمایی زیستی(Biomagnification)، تجمع زیستی (Bioaccumulation) ...**

• **آلودگی های فیزیکی شامل تخریب مناطق ساحلی و زیستگاهها از جمله احیای اراضی ساحلی، ایجاد سازه های دریابی، پسابهای داغ ورودی به دریاها.**

• **غنى شدن آب های دریابی (بوتريفيکاسيون)، اثرات کودهای شیمیایی در اين خصوص، اثرات آن بر شکوفاي های پلانكتوني در مناطق ساحلی خصوصاً شکوفاي های مضر (HAB)، منشا و اثرات و مبارزه،**

• **آلودگی های عنصر سنتزین و فلزی، مواد رادیواکتیو و پرتوزا، منشا و اثرات و مبارزه، چگونگی انباست در موجودات دریابی و اثرات سمی آن و نحوه انتقال به انسان،**

- انواع آلاینده‌های مهم فلزی خصوصاً جیوه، سرب، آرسنیک، کادمیوم، قلع، وانادیوم و غیره، انواع شاخص آلودگی‌های نفتی، اثرات بر محیط و آبزیان و انسان و نکات مهم در سنجش آن‌ها،
- انواع آلاینده‌های آلی: منشأ، راه‌های ورود به دریا از جمله رودخانه‌ها و رواناب‌ها، دفن، ریزش‌های جوی، نحوه انتقال در درون اقیانوس‌ها، انواع آلاینده‌های مهم آلی، اثرات متقابل با موجودات،
- آلودگی‌های نفتی شامل ویژگی‌ها و خصوصیات، سرنوشت و اثرات، نشت‌های مهم نفتی ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی؛ اثرات و پی آمدها و تجربیات حاصله از مبارزه با آن‌ها، حذف زیستی (bioremediation) و راه‌های ورود به محیط‌های دریایی متولی مبارزه با آلودگی‌های نفتی در کشور،
- دیگر آلاینده‌های آلی شامل مواد پلاستیکی و پت‌ها (و به صورت جامد)، مواد ضد حریق و نسوز، سموم و آفت‌کش‌ها،
- آشنایی کلی با منابع آلوده کننده‌ی آبهای دریایی ایران (خليج فارس، دریایی عمان و دریای خزر)
- تاثیر مواد آلاینده بر آبزیان و انسان و استاندارهای موجود ملی و فرامملی.

منابع:

- Clark, R.B., ۱۹۹۲. Marine pollution. Oxford University Press
- Kurper, J.W. J. Van den Brink (ed) ۱۹۸۹. Fate and Effects of oil in marine ecosystem. Martinus Nijhoff publication.
- Marine Pollution and Human Health, ۲۰۱۱. Editor(s): R E Hester, R M Harrison. RSC Publishing.
- Marine pollution, ۲۰۱۲, Robert Bernard Clark, Chris Frid, Martin Attrill.

*روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (بروزه)
-	*	*	-

۲- دروس تخصصی- اختیاری

عنوان درس: اکوفیزیولوژی گیاهان

فیزیولوژی گیاهی دروس پیشیاز:	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۲	عنوان درس به فارسی:	
	عملی				اکوفیزیولوژی گیاهان	
	نظری	پایه	تعداد ساعت:	۳۲	عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی				Plants Ecophysiology	
	نظری	الرامی	نوع واحد			
	عملی					
	نظری *	اختیاری *				
	عملی					
آموزش تكميلی عملی:						
- سینتار:		- آزمایشگاه:		- کارگاه:		
سفر علمی:						

سرفصل ها:

- یادآوری اصول و مفاهیم اکولوژی عمومی.

- فتوستتر و خصوصیات دستگاه فتوستتری، واکنش فتوستتر به شدت نور شدید و کم، تاثیر فراهمی عناصر غذایی خاک بر فتوستتر، کریب در گیاهان آبزی، خصوصیات کلی سیستم تنفسی، اثرات شرایط محیطی نظیر کمود اکسیژن ، شوری، درجه حرارت و شدت تابش روی فرایندهای تنفس سلولی، انتقال مواد، ساختار و عملکرد آوند آبکش، ترکیبات انتقالی اصلی در آوند آبکش، یارگیری و تخلیه آوند آبکش.
- روابط آب در گیاه: روابط آب در سلول ها، حرکت آب در گیاه، کارایی مصرف آب، تحمل به شوری.

- اثرات عوامل محیطی بر فیزیولوژی گیاهان آبزی.
- روابط همزیستی در گیاهان
- مفهوم آللوپاتی، راهکارهای دفاع شیمیایی، تاثیرات محیط بر تولید متابولیت‌های ثانویه، هزینه ترکیبات دفاعی شیمیایی، مکانیسم درگ حضور گیاهان مجاور در گیاهان.

- منابع:

- Lack, A.J. and Evans, D.E. ۲۰۰۵. Plant biology. BIOS Scientific Publishers Ltd.
- Lambers, H., Pons, T.L. ۲۰۰۸. Plant Physiological Ecology. Springer.
- Pugnaire, F.I., Valladares, F. ۲۰۰۷. Functional plant ecology. CRC Press.

*روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: قارچ شناسی

دروس پیش‌نیاز: گیاه شناسی	نظری	جبرانی	تعداد واحد: تعداد ساعت: نوع واحد	عنوان درس به فارسی:	
	عملی			قارچ شناسی	
	نظری	پایه		عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی			Mycology	
	نظری	الزامی			
	عملی				
	نظری *	اختیاری *			
	عملی				
اموزش تکمیلی عملی:					
سفر علمی:	-	کارگاه:	-	-	
زمینه:	-	آزمایشگاه:	-	-	
سمینار:	-	-	-	-	

سرفصل ها:

- تعریف قارچ ها و آشنایی با ساختار ظاهری و سلولی آن ها
- طبقه بندی قارچ ها
- رشد و تولید و مثل در قارچ ها
- عوامل موثر در رشد و تولید و مثل قارچ ها
- قارچ های آب های شیرین و شور
- قارچ های پاتوژن در گیاهان و جانوران آبزی
- کاربرده قارچ ها
- گلستگ ها: ساختار سلولی گلستگ ها، فیزیولوژی همزیستی گلستگ ها، جنبه های اقتصادی و بوم شناختی گلستگ ها.

منابع:

- Deacon. J.W. ۱۹۹۶. Modern Mycology. Blackwell Science Ltd.
- Geeta Sumbali. ۲۰۰۵. The Fungi. Science International Ltd. Harrow, UK.
- Kevin Kavanagh. ۲۰۰۵. Fungi Biology and Applications. John Wiley & Sons.

- Khulbe R.D. ۲۰۰۱. A Manual of Aquatic Fungi: Chytridiomycetes & Oomycetes. Daya Publishing House.
- Sharma P.D. ۲۰۰۵. Fungi and Allied Organisms. Alpha Science International Ltd. Oxford, UK.
- Wurzbacher, Ch.Kerr, J.Grossart, H.P. ۲۰۱۱. Aquatic fungi: The dynamical processes of biodiversity: Case studies of evolution and spatial distribution. Rijeka, Croatia. InTech.

*روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پژوهش)
-	*	*	-

عنوان درس: کف زیان (بنتوز)

سرفصل ها:

- تاریخچه و تعاریف
  - طبقه بندی گیاهان و جانوران کفرزی
  - طبقه بندی گیاهان و جانوران کفرزی از نظر محل زندگی، عمق و جنس رسوبات
  - پراکنش موجودات کفرزی در سطح جهان و زیستگاه‌های مختلف آن‌ها
  - بررسی ارتباط کفرزیان با سایر موجودات دریایی و نقش آن‌ها در زنجیره‌های غذایی
  - دررسی عوامل زیست محیطی موثر بر حیات موجودات کفرزی در آبهای ساحلی
  - بررسی عوامل زیست محیطی موثر بر حیات موجودات کفرزی در خورها
  - بررسی عوامل زیست محیطی موثر بر حیات موجودات کفرزی در اعماق اقیانوس‌ها
  - روش‌های تغذیه و تولید مثل موجودات کفرزی
  - بررسی‌پدیده آشفتگی زیستی (Bioturbation) اثر آلاینده‌ها بر پراکندگی موجودات کفرزی
  - نحوه نمونه برداری و شناسایی موجودات کفرزی
  - استفاده از موجودات کفرزی به عنوان شاخص‌های آلاینده‌های زیست محیطی

• مراجع:

- Holme, N.A.& McIntyre, A. D. (۱۹۸۴). Methods For the Syudy of Marine Benthos. Second ed. Blackwell scientific publications. Oxford.
- Mapping species Distributons: Spatial inference and Prediction (Ecology, Biodiversity and Conservation), Franklin, ۲۰۱۰.
- Marine Biology: Function, Biodiversity, Ecology by Levington, ۲۰۰۸
- Methods and Practice in Biodiversity Conservation, Hawksworth, ۲۰۱۰.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	دیان ترم	ازمون نهایی	تحقيق (بروز)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه کف زیان

دروس پیش‌نیاز: هم نیاز با درس نظری	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۱	عنوان درس به فارسی:			
	عملی				آزمایشگاه کف زیان			
	نظری	پایه	تعداد ساعت:	۳۲	عنوان درس به انگلیسی:			
	عملی							
	نظری	الرامی						
	عملی							
	نظری	اختیاری*	نوع واحد	-	Benthology Lab.			
	عملی*							
اموزش تکمیلی عملی:								
-	سمینار:	*	آزمایشگاه:	-	کارگاه:			
-	-	-	-	-	سفر علمی:			

سرفصل‌ها:

- آشنایی با لبزار نمونه برداری از بستر برای گروههای متفاوت بنتوژی
- اندازه گیری دانه بندی و مواد آلی بستر
- جداسازی و شناسایی مایو فونا
- جداسازی و شناسایی ماکرو فونا
- بیومتری و میکروبیومتری کفzیان
- تثبیت و تشریح کفzیان و عکس برداری از نمونهها
- گردش علمی و نمونه برداری از سواحل و مناطق بین و زیر جزر و مدى

منابع:

- Eleftheriou A. and McIntyre, A. (2005). Methods For the Study of Marine Benthos. 2nd ed. Blackwell scientific ۴۱۸ pp.
- Ropme (1999). Manual of oceanographic observations and pollutant analyses methods (MOOPAM). Regional organization for the protection of the marine environment Kuwait (1999).

* روش ارزیابی

تحقیق (بروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	-	-

عنوان درس: سازش با محیط‌های آبی

دروس پیش‌نیاز: جانور شناسی بی‌مهره و مهره دار	نظری	جرانی	تعداد واحد:	۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی				سازش با محیط‌های آبی
	نظری				عنوان درس به انگلیسی:
	عملی				Adaptations to the Aquatic Environment
	نظری	رایه	تعداد ساعت:	۲۲	آموزش تکمیلی عملی:
	عملی				-
	نظری *				-
	عملی				-
		آزمایشگاه: - کارگاه: - سفر علمی: -		سeminar: - آزمایشگاه: - کارگاه: - سفر علمی: -	

سرفصل‌ها:

- تعریف سازش و انتخاب طبیعی، آب دریا و زیستگاههای دریابی، آب شیرین و زیستگاههای شیرین، آب لب شور و زیستگاههای لب شور، آشنایی با اکوسیستمهای با شرایط ویژه بوم شناختی از جمله مرداب، مصب، مناطق عمیق دریا و چشمه‌های آب گرم (cold seep) و سرد (hydrothermal vent) آن، دریاهای قطبی و...
- سازگاری‌های عمومی آبیان از جمله سازشهای تنفسی، حرارتی، اسمزی، حرکتی، تولیدمثی و تعذیه ای در محیط‌های آبی شیرین، لب شور و دریابی
- حرکات و جریان‌های دریابی، عکس العمل آبیان به آن‌ها از جمله مهاجرتهای مختلف آبیان
- دما و سازشهای دمایی در برابر دمای‌های بسیار زیاد (مرز حیات) و تحمل سرما و انجاماد، خواب زمستانه و جانداران گرم بدن خونسرد
- تنظیم آب، فشار اسمزی و دفع مواد زائد نیتروژن‌دار در محیط‌های آبی مختلف از بی‌مهرگان تا مهرگان آبزی
- اکسیژن، مقایسه آب و هوا، اندامهای تنفسی و گردش خون بهمراه سازشهای آن در آبیان در محیط‌های مختلف آبی از جمله شرایط کم اکسیژنی و بی اکسیژنی

منابع:

* وحدتی ا، فتح پور ح. ۱۳۷۴، فیزیولوژی جانوری، سازش و محیط (جلد اول و دوم)، انتشارات دانشگاه اصفهان

- Eddy B, Eddy F.B., Handy R.D. (۲۰۱۲). Ecological and Environmental Physiology of Fishes. Oxford University Press.
- Willmer P., Stone G., Johnston I. (۲۰۰۴). Environmental Physiology of Animals, Wiley-Blackwell.
- Sibly , R.M. & Calow, P . (۱۹۸۶). Physiological Ecology of Animals, An Evolutionary Approach. Blackwell Scientific Publications.

* روش ارزیابی:

تحقیق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: پویایی شناسی جمعیت و ارزیابی ذخایر آبزیان

دروس پیش‌نیاز: آمار زیستی	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	۲	عنوان درس به فارسی: پویایی شناسی جمعیت و ارزیابی ذخایر آبزیان عنوان درس به انگلیسی: Population Dynamics and Stock Assessment	
	عملی					
	نظری					
	عملی					
	نظری	پایه	تعداد ساعت:	۲۲		
	عملی					
	نظری *					
	عملی					
اموزش تكميلی عملی:		سمعیان: - آزمایشگاه: - کارگاه: - سفر علمی: -				

سرفصل ها:

- تعریف علم ارزیابی ذخایر و کاربرد و اهمیت آن
- تعریف ذخایر و جمعیت و مفاهیم آن
- انواع و ماهیت ذخایر شامل چند گونه‌ای، تک گونه‌ای، مهاجر
- نحوه نمونه برداری، شامل حجم نمونه‌ای، نحوه بیومتری، روش نمونه برداری (ساده، منطبق، تصادفی)
- تعیین سن آبزیان و تعیین فراوانی طولی و ارزیابی ذخایر
- تعیین روابط طولی بدن با استفاده از رگرسیون و ضریب همبستگی
- روش های تعیین توده زنده شامل: کفروبی(Swept area)، تعیین توده زنده مولدینبه ازای تخم و لارو، روش علامت گذاری(Tagging)، روش مشاهده مستقیم، روش Depletion ، روشهای صوتی، روش صید به ازای واحد تلاش(CPUF) .
- روش های ساده تعیین پارامترهای رشد(T , K , L) با استفاده از روش بر تالانفی، فورد-الفورد و چاپمن
- روش تخمین پارامترهای مرگ و میر شامل: مرگ و میر کل (Z) از طریق روش میزان صید- catch curve، داده های تلاش (Effort) و روش بورتون و هولت (بر مبنای داده های طولی و سنی) مرگ و میر طبیعی (M) از طریق روش تجزیی پاولی- تعیین میزان حداقل برداشت پایدار(MSY)- تعیین میزان ضریب بهره برداری از یک ذخیره (E).

منابع:

- Jennings S., Kaiser M. & Reynolds JD (۲۰۰۱) Marine Fisheries Ecology. Wiley-Blackwell. ۴۷۲ page
- King M. (۲۰۰۷) Fisheries Biology, Assessment and Management. Blackwell. ۴۰۰ page
- Haddon M. (۲۰۱۱) Modelling and Quantitative Methods in Fisheries, Second Edition. CRC press. ۴۶۰ page

*روش ارزیابی:

ارزش پایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (بروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: مکانیک زیستی و عملکرد بدنی مهره‌داران

جاتور شناسی مهره دار	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: مکانیک زیستی و عملکرد بدنی مهره‌داران	تعداد واحد:			
	عملی					۲			
	نظری	پایه				عنوان درس به انگلیسی:			
	عملی					Comparative Biomechanics of Vertebrate			
	نظری *	الزامی				آموزش تكميلي عملی:			
	عملی *					سفر علمي: -			
	عملی *	اختياری *				سمینار: - آزمایشگاه: - کارگاه: -			

سرفصل ها:

- مقدمه و تاریخچه، اهداف و کاربردها
- اصول تشريح مقایسه‌ای
- تکامل مهره داران
- تنوع جمجمه داران
- پوست، فلس و پر (دو جلسه)
- اسکلت
- اندام‌های حرکتی
- عضلات و سیستم عضلانی (۲ جلسه)
- حرکت
- مقایسه آبشش و شش
- عملکرد مقایسه‌ای سیستم گردش خون در آبشش‌داران و شش‌داران
- زندگی در محیط مایع
- سود و زیان فعالیت‌های موجود
- مقایسه شنا، دویدن و پرواز

عملی: تشریح و استفاده از نرم افزارها و فیلم‌های آموزشی

اهداف: کسب مهارت و دانش در تحلیل مکانیک زیستی، ویژگی‌های تشریحی مهره داران به ویژه آبزیان، درک بهتر روابط تکاملی و
فلوئزی

منبع:

- Vogel, S.V. (2003) Size and scale. Ch. 2 in Comparative Biomechanics. Princeton Univ. Press.

*روش ارزیابی:

تحقيق (پروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: مبانی زیست فناوری دریا

دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی		تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:				
	عملی				مبانی زیست فناوری دریا				
زیست شناسی سلولی و مولکولی	نظری	پایه		تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:				
	عملی				Principles of Marine Biotechnology				
	نظری *	الزامی		نوع واحد	آموزش تكميلی عملی:				
	عملی								
									
سفر علمی: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سeminar: -									

سرفصل ها:

○ مقدمه:

- * بیوتکنولوژی یا زیست فناوری چیست؟ توسعه بیوتکنولوژی، جذابیت‌های بیوتکنولوژی، آینده بیوتکنولوژی دریا
- آشنایی با تکنیک‌های مختلف بیوتکنولوژی قابل استفاده در رشته زیست دریا
- معرفی کلی ترکیبات زیست فعال با منشا آبزیان دریایی (سیاتوباکترها، داینوفلازله‌ها، گیاهان دریایی، بی مهرگان دریایی، مهره داران دریایی)
- استفاده از تکنیک‌های مختلف برای شناسایی، استخراج و تولید انبووه ترکیبات زیست فعال از آبزیان دریایی
- معرفی ترکیبات زیست فعال دریایی مختلف تولید شده توسط آبزیان دریایی و استفاده از آنها به عنوان مکمل غذایی و دارویی
- آشنایی با رشد و خواص سلول‌های جانوری در محیط کشت
- * کلون کردن ژن در سلول‌های جانوری، حاملین ویروس مورد استفاده در سلول‌های پستانداران، پادتن‌های مونوکلونال مغز استخوان و پیوند اندام، زننیک گوناگونی پیرتن، پادتن مونوکلونال.
- آبزیان ترانس ژنیک
- * روش‌های تحویل ژن به سلول‌ها، تکنیک رسوب بندی فسفات کلسیم، روش DEAE-
- DEXTRAN برای ترانسفورماتیون گذرا، الحق پروتوبلاستها، سیستم‌های انتقال ژن

- اشتایی با تکنیک های انتقال ژن به سلول های پروکاریوت ها، گیاهان و جانوران.
- تولید فراورده های درمانی با ارزش با استفاده از مهندسی ژنتیک سلول های جانوری

منابع:

- Cartwright E.J. (۲۰۰۹). Trangensis techniques principles and protocols.
- Werner E., Muller G. (۲۰۰۹). Marine molecular biotechnology.
- Bhakuni D.S., Rawat D.S. (۲۰۰۵). Bioactive marine natural products.
- Kiyota H. *et al.* (۲۰۰۶). Marine natural products.
- Scheper (۲۰۰۵). Advances in biochemical engineering/biotechnology.
- Le Gal Y., Ulber R. (۲۰۰۵). Marine Biotechnology II.
- Journal of Marine Biotechnology.
- Journal of Marine Drugs. Monthly Online Published Journal by MDPI.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پرورد़ه)
-	*	*	-

عنوان درس: پتانسیل‌های زیست فناوری تولیدات طبیعی دریا

دروس پیش‌نیاز: بیوشیمی	نظری	جبرانی	تعداد واحد: تعداد ساعت: نوع واحد	عنوان درس به فارسی: پتانسیل‌های زیست فناوری تولیدات طبیعی دریا			
عملی							
نظری							
عملی	پایه						
نظری							
عملی	الزامی						
نظری *							
عملی	اختیاری*						
آموزش تکمیلی عملی:							
سمینار: - آزمایشگاه: - کارگاه: - سفر علمی: - سرفصل ها:							
							

- معرفی موجودات دریایی مختلف و تولیدات طبیعی آن‌ها (میکروارگانیزم‌ها، گیاهان و جانوران دریایی)
- معرفی کلی ترکیبات زیست فعال با منشا آبزیان دریایی (سیانوبکترها، داینوفلازله‌ها، گیاهان دریایی، بی‌مهرگان دریایی، مهره داران دریایی)

- مقدمه‌ای بر تقسیم یندی تولیدات طبیعی دریا از نظر ساختار شیمیایی آن‌ها
- روش جداسازی تولیدات طبیعی دریا و مطالعه عملکرد ترکیبات آن‌ها
- توکسین‌های دریایی
- کاربردهای پلی ساکاریدهای جلبک‌های دریایی در پزشکی و فناوری زیستی
- آشنایی با تنوع ترکیبات انتی اکسیدانی و کاربرد های آنها
- پروتئین‌های دریایی و نقش آن‌ها در شیمی پزشکی
- ترکیبات سیتو توکسیک
- ترکیبات موثر بر میکروفیلامن‌ها
- ترکیبات موثر بر تومورها
- ترکیبات ضد التهاب
- ترکیبات ضد ویروس

- ترکیبات خد انگلی
- و غیره

• منابع:

- Attaway, D.H. & Zaborsky (۱۹۹۲). Marine Biotechnology. Vol. ۱. Plenum Publishing Corporation.
- Bhakuni D.S., Rawat D.S. (۲۰۰۵). Bioactive marine natural products.
- Hiromasa Kiyota , ۲۰۰۶, Marine Natural Products, Hiromasa Kiyota, Springer.
- Nobuhiro Fusetaui and William Kem, ۲۰۰۹. Marine Toxins as Research Tools, Springer.
- Marine Drugs, Monthly Online Published Journal by MDPI.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	ازمن نهایی	تحقيق (بروزه)
-	*	*	-

عنوان درس: رایانه در علوم زیستی

دروس پیشیاز: ندارد	نظری	جهانی	نوع واحد:	تعداد ساعت:	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:			
	عملی					رایانه در علوم زیستی			
	نظری					عنوان درس به انگلیسی:			
	عملی					Computer in Life Sciences			
	نظری *	الزامي				اموزش تكميلی عملی:			
	عملی					سفر علمی:			
	نظری *					سمینار: -			
	عملی *					کارگاه: * -			
			آزمایشگاه: *						

سرفصل ها:

- مقاهیم اساسی تئوری IT

- مقدمه‌ای بر سیستم‌های عامل (ماخذ باز: Windows، مأخذ بسته: Linux) - مدیریت فایل‌ها و پشتیبان‌گیری از داده‌ها
- شبیه سازی سیستم عامل لینوکس در محیط ویندوز برای نرم افزارهای خاص - برخورداری از چند سیستم عامل همزمان
- مهارت‌های عمومی MS-Office Open Office یا Word، صفحات گسترده یا Excel، ارائه به کمک Power Point
- واژه پردازی یا Word، صفحات گسترده یا Excel، ارائه به کمک Power Point
- آشنایی کلی با خدمات شبکه و پروتکل‌های آن
- سورورها و کلاینت‌ها - اشتراک گذاری فایل و چاپگر - اینترنت و پست الکترونیک - تنظیمات Outlook - طریقه جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی - مقاهیم EZproxy و سرویس‌های SFX دانشگاهی - مدیریت تالارهای گفتمان تخصصی در شبکه وب
- آشنایی با GenBank و پروژه CBOL
- استخراج اطلاعات - کار با Dataset - مرتب‌سازی توالی‌ها - ترسیم دارنگارهای تبارشناصی و تکاملی به کمک نرم‌افزار
- تشکیل کتابخانه دیجیتالی

مدیریت استناد PDF مربوط به مقالات و کتب الکترونیک در نرم افزارهای EndNote و Mendeley - پشتیبان گیری از کتابخانه مجازی - درج نکات و حاشیه نویسی روی مقالات بصورت الکترونیک - آشنایی با مأخذ نوبسی و ارجاع درون متن مطابق با قواعد نگارش مجلات تخصصی یا پایان نامه - طراحی استایل مشابه با مجلات داخلی و خارجی - کار با OCR - آشنایی با حدافل یکی از نرم افزارهای آماری (...) - آزمون سنجش نرمالیتی - آزمون همگنی واریانس Leven - آزمون های مقایسه میانگین T-test جفتی و غیر جفتی - آزمون ANOVA یکطرفه و دو طرفه - آزمون های Tukey, Duncan, LSD - آزمون های ناپارامتری Wilcoxon - تحلیل مولفه های اصلی PCA و Kruskal-Wallis .Signed Rank Test - تحلیل خوشای CA - تحلیل تشخیصی CDF

عملی:

کار عملی با نرم افزارهای مورد اشاره، SPSS ، DNA Baser ،Mega .Mendeley .EndNote و ... . اشتراک گذاری لایسنس نرم افزار با سخت افزار های Zerocilent

منابع:

- Computer in Biological Sciences By: Prakash Dhara, Academic Publishers, ۲۰۰۶
- Bioinformatics: tools and applications By: David Edwards, Jason Stajich, David Hansen, Springer, ۲۰۰۹
- Introductory statistics with R By: Peter Dalgaard, Springer, ۲۰۰۸

*روش ارزیابی:

ارزیابی برای دروس نظری به شکل زیر و دروس عملی به شکل آزمون نهایی خواهد بود.

ارزش یابی مستمر	میان نرم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: تنوع زیستی موجودات دریا

دروس پیشیاز: بوم شناسی دریا	نظری	جبرانی	نوع واحد	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی:	
	عملی				تنوع زیستی موجودات دریا	
	نظری				عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی	پایه			Marine Organisms Biodiversity)	
	نظری					
	عملی	الرامی				
	نظری *					
* انتخابی		اختیاری *				
آموزش تکمیلی عملی:						
سمینار: -		آزمایشگاه: -		کارگاه: -		
سفر علمی: *						

سرفصل ها:

- مقدمه، تعریف، مروری بر مواردی چون: اثر کنج های اکولوژیک بر تنوع زیستی (Ecological Niche)، اهمیت تنوع زیستی محیط های پر استرس، افزایش تنوع از طریق کاهش رقابت، تنوع بین زیستگاهی و درون زیستگاهی، غنای گونه ای مناطق زایر و رسوبات آلوده
- فرضیه هیبتی بر تولید
- فرضیه تنوع کنترل شده بوسیله ساختمان زیستگاه
- بازگشت و احیاء فرضیه کاتاستروفی (Catastrophe)
- فرضیه زمان ثابت (Time-Stability)
- اثر محدوده عرض جغرافیایی
- فرضیه آشفتگی های محیطی بینابینی
- روش های محاسبه تنوع زیستی و فرمول های آن ها

- منابع:

- Barnes, R.S.K.,(۱۹۹۸). The Diversity of Living Organisms. Black well science.

- Colin Vaux, P., (۱۹۹۲). Ecology. Jhon. Wiley & Sons. Inc
- Begon, M., Harper, J.L. & Townsend,C. r., (۱۹۹۶). Ecology. Blavkwell Science.

*روش ارزیابی:

ارزش پایی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پرورش)
-	*	*	-

عنوان درس: ماهی شناسی عمومی

دروس پیشنباز: جانور شناسی مهره دار	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ٢ تعداد ساعت: ٣٢ نوع واحد	عنوان درس به فارسی: ماهی شناسی عمومی عنوان درس به انگلیسی: General Ichthyology		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	الزامی				
	عملی					
	نظری *					
اموزش تكميلی عملی:						
سمینار: -		آزمایشگاه: -		سفر علمی: * کارگاه: -		

سرفصل ها:

• مختصری درباره تقسیم بندی شاخه کورداده، طبقه بندی و تکامل ماهیان

• تاریخچه ماهی شناسی و ارزش ماهی

• شکل بدن ماهیان (غضروفی و استخوانی)

• باله های ماهی (سینه ای، شکمی، مخرجي، دمی، پشتی)

• تعریف فلس، انواع فلس (صفحه ای، پلاکوتید، لوزی، دایره ای، شانه ای)

• تکسونومی گروه های منتخب ماهیان آب شیرین و دریایی ایران

• سیستم های حسی (اندام شنوایی و تعادل، بویایی، بینایی و ...) و دستگاه های ویژه حسی ماهیان

• دستگاه گوارش،

• دستگاه گردش خون و قلب

• دستگاه تنفس (ساختمان یک آبشش)

• اسپراکولوم و عمل آن

• کیسه شنا و وظایف آن

• دستگاه دفع در ماهیان

• دستگاه تولید مثل

منابع :

- Moyle, P. B. (۱۹۹۶). Fishes an Introduction to Ichthyology Prentice Hall.
- Singh, H. R. (۱۹۹۴). Advances in fish Biology. Hindustan Publishing Corporation Delhi.
- M. H. A. Keenleyside., ۱۹۷۹. Diversity and Adaptation in Fish Behaviours.
- Springer- Verlag Berlin, Heidel berg. Monchen.
- P. B. Moyle and J. Cech., ۱۹۹۸. Fishes an Interoduction to Ichthyology. Prentice Hall. Englewood cliffs.

*روش ارزیابی

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: آزمایشگاه ماهی شناسی عمومی

دروس پیشنهادی: هم نیاز با درس نظری	نظری	جبرانی	نعداد واحد:	۱	عنوان درس به فارسی:	
	*عملی				آزمایشگاه ماهی شناسی عمومی	
	نظری				عنوان درس به انگلیسی:	
	عملی					
	نظری	پایه	نعداد ساعت:	۳۲		
	عملی					
	نظری					
	عملی*			General Ichthyology Lab.		
آموزش تکمیلی عملی:						
سینتار:		۰	آزمایشگاه:	-	کارگاه:	
سفر علمی:		۰				

سرفصل ها:

- مقایسه اشکال ماهیان - سازش شکل با محیط زیست - انواع باله و عملکرد آنها.
- مقایسه انواع فلس ماهیان
- نحوه بیومتری ماهیان
- مقایسه سیستم گوارشی در ماهیان با توجه به نوع تغذیه آنها
- مقایسه انواع کیسه شنا
- تشریح قلب و سیستم گردش خون
- تشریح کلیه و سیستم ذفعی
- تشریح سیستم تنفسی
- خون و سلول های آنها
- کلیات اسکلت ماهیان و شناسایی قسمت های جمجمه
- تشریح مغز و هیپوفیز
- تشریح مجرای پنوماتیک در کپور ماهیان و استخوان های ویر
- تشریح دندان های حلقی و مقایسه آنها.

منابع:

- P. B. Moyle and J. Cech., ۱۹۹۸. Fishes an Interdiction to Ichthyology. Prentice Hall. Englewood cliffs.

* روش ارزیابی:

تحقيق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	-	-

عنوان در: مبانی تکثیر و پرورش آبزیان دریایی

ندارد دروس پیشناه: -	نظری	جبرانی	تعداد ساعت: ٣٢	تعداد واحد: ٢	عنوان درس به فارسی:
	عملی				مبانی تکثیر و پرورش آبزیان دریایی
	نظری				عنوان درس به انگلیسی:
	عملی	پایه			Mariculture
	نظری	اموزش تكميلي عملی:			
	عملی	الرامي			سفر علمي:
	نظری *	سمینار:			
	عملی *	اختياري *			آزمابشگاه:
	کارگاه:				

سفرفصل ها:

تعاريف:

- تکثیر و پرورش آبزیان یا گشتتاب ورزی (Aquaculture)، گشتتاب ورزی دریایی تقسیم بندی آبزیان دریایی پرورش (Mariculture) (فیتوپلاتکتون، غذاهای زنده جاتوری، سخت پوستان، نرم تنان، ماهی ها).
- کشت غذاهای زنده:
- فیتوپلاتکتون، روتیفر، آرتیما.
- تکثیر و پرورش سخت پوستان (میگو):
- شناسایی میگوهای پرورشی، گونه های مهم پرورشی، زیست شناسی و جانور شناسی، مکان یابی تکثیر (تمامی مولد، قطع پایه چشمی، تکثیر، تغذیه، تولید پست لارو)، انواع استخراج های پرورشی، پرورش (روش های پرورش، تغذیه، صید).
- تکثیر و پرورش نرم تنان:
- انواع نرم تنان پرورشی، زیست شناسی و جانور شناسی، مکان یابی، ایجاد تاسیسات پرورشی، روش های جمع آوری صدفچه، روش های پرورش صدف اویستر، تولید مروارید پرورشی.
- تکثیر و پرورش گونه های مهم ماهیان دریایی پرورشی:

○ مکان یابی، روش‌های پرورش، گونه‌های مهم پرورشی، روش‌های تکثیر و پرورش؛ خامه ماهی، ماهی هامور، کفال، خاویاری، باس دریابی

عملی: بازدید و تهیه گزارش از یک واحد تکثیر و پرورش ماهی دریابی، یک واحد تکثیر و پرورش میگو و واحد تکثیر و پرورش صدف (مروارید ساز با توجه به امکانات موجود)

منابع:

- Pillay, T.V.R. 1990. Aquaculture, principle and practices. Fishing News Book Ltd. Surrey, 575P.
- Bardach, J.e. et al. 1975. Aquaculture John Wiley and sons Inc, N.Y. 868P.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروردۀ)
-	-	*	-

عنوان درس: میکروبیولوژی دریا

میکروبیولوژی عمومی دروس پیشناز:	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ٢ تعداد ساعت: ٣٢ نوع واحد	عنوان درس به فارسی: میکروبیولوژی دریا عنوان درس به انگلیسی: Marine Microbiology			
عملی							
نظری	پایه						
عملی							
نظری	الزامی						
عملی							
نظری *	اختیاری *						
عملی							
اموزش تكميلی عملی:							
سeminar:		آزمایشگاه:		سفر علمی:			
-		-		-			
-		-		-			

سرفصل ها:

- تاریخچه میکروبیولوژی اکوسیستم های آبی با تأکید بر دریاها
- بیوتیپ های میکروبی اکوسیستم های آبی با تأکید بر دریاها
- ویروس های آبها و نقش زیستی آن ها
- سیانوبکتری های دریابی و نقش زیستی آن ها در دریاها
- باکتری های دریابی و نقش زیستی آن ها در دریاها
- اثر عوامل مختلف فیزیکی، شیمیابی و فیزیکوشیمیابی بر بیوتیپ های میکروبی آب دریا
- اثر عوامل بیولوژیک بر روی بیوتیپ های میکروبی آب دریا (روابط زیستی)
- بیوتیپ های میکروبی رسوبات دریابی
- باکتری های همزیست با بی مهرگان دریابی
- بیوتیپ های میکروبی اکوسیستم های ویژه دریابی (مانگرو، مرجانی، گودال های اقیانوسی، ندول های فرو منگنز و ...)
- کاربرد بیوتکنولوژیک و نانو تکنولوژیک از میکرو ارگانیسم های دریابی

عملی:

- روش‌های نمونه برداری از آب دریا به منظور بررسی بیوپتیپ‌های میکروبی
  - روش‌های جدا سازی و خالص سازی بیوپتیپ‌های میکروبی آب و رسوبات دریا
- منابع:

- Maine Microbiology, John. H. Paul, Academic press, ۲۰۰۱.
- Related Journals.

*روش ارزیابی:

تحقيق (بروزه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: ژئومورفولوژی و زمین شناسی دریاهای ایران

دروس پیش‌نیاز: اقیانوس شناسی غیر زیستی	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲ نوع واحد:	عنوان درس به فارسی: ژئومورفولوژی و زمین شناسی دریاهای ایران عنوان درس به انگلیسی: Geomorphology of Iranian Seas		
	عملی					
	نظری	پایه				
	عملی					
	نظری	الزامی				
	عملی					
	نظری *	اختیاری *				
	عملی					
آموزش تکمیلی عملی: سeminar: - آزمایشگاه: - کارگاه: - سفر علمی: -						

سرفصل ها:

- نقش فرآیندهای درون زمینی در تکوین عوارض اصلی ساحل و بسترهاي محیطی دریابی ایران؛ ناهمواری های بستر، شبیب بستر، شبیب و اتحنای خطوط ساحلی، تشکیل جزایر، خلیج ها و خورها، فرآیندهای بیرونی موثر در ژئومورفولوژی حوضه های دریابی ایران؛ کشندها و جریان های کشنده- موج و جریان های ناشی از موج- جریان های دریابی- امواج طوفانی (Storm Surge) و جریان های ناشی از آن- امواج و جریان های ناشی از سونامی- فرآیندهای رودخانه ای- نوسان تراز آب- فرآیندهای زیستی - عوامل انسانی چگونگی تشکیل عوارض اصلی ساحل و گستره آن ها در محیط های دریابی ایران؛ خطوط ساحل دلتایی- خطوط ساحل غیر دلتایی- خورها و دهانه های رودخانه ای غیر دلتایی، خطوط ساحلی تخریبی؛ خطوط ساحلی بیوژنیک و شبیمایی؛ سواحل صخره ای- سواحل قلوه سنگی- سواحل ماسه ای- سواحل گلی، سواحل پر انرژی- سواحل با انرژی متوسط- سواحل کم انرژی، سواحل فرسایشی- سواحل تعادلی- سواحل تجمعی.
- لند فرم های غالب ساحلی و چگونگی تشکیل آن ها در محیط های دریابی ایران؛ دلتاهای خورها و دهانه رودخانه ها، بادها، جزایر سدی و زبانه ها، جزایر و تومبولو، رودهای ماسه ای، اتواع لاتکون های ساحلی

- نقش عوامل انسانی و طبیعی در تغییر شکل لندформهای ساحلی در آینده
- اهمیت لندformهای ساحلی در پایداری ساحل

○ منابع:

- The Persian Gulf, ۱۹۷۲, (ed) Purser, B.H.
- Beaches: Form & Processes, ۱۹۹۰. J. Hardisty.
- Beach Processes and Sedimentation, ۱۹۹۸, D.D. Komar.
- Coastal Geomorphology: An Introduction. ۲۰۰۰, Bird, E. Journals:
- Marine Geology, Journal.
- Journal of Coastal Research,
- Geomorphology, Journal.
- Quaternary International Journal.

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق (پروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: بوم شناسی تالاب‌ها

دروس پیش‌نیاز: بوم شناسی عمومی	نظری	جبرانی	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
	عملی			۲
	نظری			عنوان درس به انگلیسی:
	عملی			بوم شناسی تالاب‌ها
	نظری	پایه	تعداد ساعت:	۳۲
	عملی			Wetland Ecology
	نظری			
	عملی	الزامی		
	نظری *	اختیاری *	نوع واحد	آموزش تکمیلی عملی:
	عملی			سفر علمی:
		آزمایشگاه:	کارگاه:	-
- سینیار:		-	-	-

سرفصل‌ها:

تعريف تالاب‌ها - انواع ارزش‌های اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی و اکولوژیکی تالاب‌ها - تالاب‌ها به عنوان یکی از مناطق بر تولید اکوسيستم‌های آبی - روند آبودگی تالاب‌ها با انواع آبودگی‌های حرارتی ، رادیواکتیو ، سموم ، فاضلاب‌ها - نقش تالاب‌ها در تامین زیستگاه (غذا و بناه) برای پرندگان - مشکلات مدیریتی تالاب‌ها - زنجیره های غذایی و روند انتقال و سیر اثری در تالاب‌ها - تالاب‌ها و پرندگان مهاجر - عوامل محدود کننده در تالاب‌ها ، جوامع گیاهی و جانوری تالاب‌ها - سیر تاریخی حفاظت از تالاب‌ها در جهان و ایران - مهم‌ترین تالاب‌های موجود در ایران .

منابع:

- مجتبی‌نیان، هنریک (۱۳۹۱) مقدمه‌ای بر حفاظت و مدیریت تالاب‌ها. انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست
- بهروزی راد، بهروز (۱۳۸۷) تالاب‌های ایران

• ریاضی، برهان (۱۳۷۵) منطقه حفاظت شده سیاه کشیم، اکوسیستمی ویژه از تالاب انزلی، انتشارات سازمان حفاظت
محیط زیست

- Keddy P. (۲۰۱۰) Wetland Ecology: Principles and Conservation. Cambridge University Press (Second edition)
- Mitsch W.J. & Gosselink J.G. (۲۰۰۷) Wetlands. John Wiley & Sons Inc. (Fourth edition)
- Cronk J.K. & Fenner M.S. (۲۰۰۱) Wetland Plants: Biology and Ecology. CRC press

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: لیمنولوژی عمومی

دروس پیشناه: بوم شناسی عمومی	نظری	جبرانی	نوع واحد تعداد ساعت: ۲۲	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: لیمنولوژی عمومی						
	عملی				عنوان درس به انگلیسی: General Limnology						
	نظری	پایه									
	عملی										
	نظری	الزامی									
	عملی										
	* نظری *	اختیاری *									
	عملی										
آموزش تکمیلی عملی:											
سفر علمی: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سینما: - سمینار: -											

سرفصل ها:

- جایگ- لیمنولوژی در علوم طبیعی
- معرفی برخی خصوصیات فیزیکو شیمیایی آب (وزن مخصوص ، شوری ، چسبندگی و کشش سطحی ، خصوصیات گرمایی ، گازها ، اکسیژن محلول ، ایدریدکریک ، متان ، هیدروژن سولفوره ، ازت ، ترکیبات فسفر ، گوگرد ، آهن ، منگنز و ...)
- حرکات آب و جابجاگی آبها ، شوری آب ، چرخه مواد بیوژن در آب مجتمع زنده آبها، پلازیال، لیتووال نویستون، پروفوندال، آب های جاری، آب های ساکن.

منابع:

- Wetzel R. (۲۰۰۱) Limnology: Lake and River Ecosystems. Academic Press (Third Edition)

- Wetzel R. (۲۰۰۰) Limnological analysis. Springer (Third edition)
- Cole G.A. (۱۹۹۴) Textbook of limnology. Waveland Pr Inc (Fourth edition)
- Dodds W.K. & Whiles M.R. (۲۰۱۰) Freshwater Ecology: Concepts and Environmental Applications of Limnology. Academic Press (Second edition)

* روش ارزیابی:

ارزش یابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقيق (پروژه)
-	*	*	-

عنوان درس: زیست شناسی پرتوی

دروس پیش‌نیاز:	نظری	جبرانی	تعداد واحد: ۲	تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به فارسی: زیست شناسی پرتوی عنوان درس به انگلیسی: Radiation Biology			
	عملی							
	نظری							
	عملی	پایه						
	نظری							
	عملی	ازامی						
	نظری *							
	عملی	اختیاری *						
آموزش تکمیلی عملی:								
سفر علمی: - کارگاه: - آزمایشگاه: - سینما: - سمینار: -								

سرفصل ها:

- مقدمه و معرفی بیوفیزیک
- روشهای مطالعه خصوصیات فیزیکی سلول‌ها و ماکروملکول‌ها
- میکروسکوپ‌های الکترونی - تفرق اشعه X - اسپکتروفوتومتری - ته نشین سازی - ویسکوزیته - الکتروفورز - کشش سطحی و خواص کلونیدی .
- خصوصیات فیزیکی ماکروملکول : پروتئین‌ها ، آنزیم‌ها و اسیدهای نوکلئیک - بیوفیزیک غشاء‌های مصنوعی - بیوفیزیک عالم عصبی - انتقال مواد - بیوفیزیک تولید و تبدیل انرژی - بیوفیزیک پرتوها - بیومکانیک :
- رفتار ماهیچه‌ها - بیوفیزیک شناوی - بیوفیزیک بنیابی .
- رادیوایزوتوپ - کاهش رادیو کتیو - اکتیویته - میانکش پرتو با ماده - آشکار سازی پرتو
- رابطه اکتیویته و ذر جذب شده - ذیتمتری

- اثرات شیمیایی پرتو: اثرات مستقیم و غیر مستقیم - تشکیل رادیکال‌های آزاد - رادیولیز آب - اثرات پرتو بر سلول و کروموزون‌ها.

منابع:

- Herman Cember and Thomas Johnson. 2008. Introduction to Health Physics. McGraw Hill.

*روش ارزیابی:

تحقیق (بروژه)	آزمون نهایی	میان ترم	ارزش یابی مستمر
-	*	*	-

عنوان درس: رفتارشناسی عمومی

دروس پیش‌نیاز: نیمسال پنجم به بعد	نظری	جهانی	تعداد واحد:	۲	عنوان درس به فارسی: رفتارشناسی عمومی عنوان درس به انگلیسی: General Behavior	
	عملی					
	نظری					
	عملی					
	نظری	زمی	تعداد ساعت:	۳۲		
	عملی					
	نظری *					
	عملی *					
آموزش تکمیلی عملی: سفر علمی: - کارگاه: - ازمايشگاه: - سمینار: -						

سرفصل ها:

- تعریف اصطلاحات و مقایسه دیدگاه های شاخه های مختلف در زمینه رفتارشناسی
- تبیین عوامل ذاتی در بروز رفتار: نقش مواد وراثتی، دستگاه عصبی و دستگاه درون ریز در بروز رفتار
- مبانی عوامل یا فاکتورهای محیطی (زیستی و غیرزیستی) در بروز رفتار
- شیوه های مطالعه و کنترل یا تغییر رفتار موجودات زنده
- مقایسه نقش سیستم عصبی مرکزی و سیستم عصبی محیطی در رفتار
- برهم کنش سیستم های عصبی و درون ریز در ایجاد رفتار
- تاثیر عوامل عصبی و هورمونی بر رفتار و تاثیر متقابل رفتار بر شرایط عصبی و هورمونی
- بیان تعاریف در زمینه تاکتیک ها و استراتژی های رفتاری
- رفتارها و روابط درون گونه ای و بین گونه ای در موجودات زنده

- معرفی و مقایسه تاکتیک‌ها و استراتژی‌های رفتاری در تولید مثل جانوران (بلوغ، جفت یابی، چفتگیری، حمایت و مراقبت والدینی و ...) و بررسی آن‌ها از دیدگاه تکاملی و انتخاب طبیعی
- رفتارهای غذایی و استراتژی‌های همزیستی، همسفرگی، صیادی و انگلی در جانوران
- مبانی مهاجرت و علل تکاملی بروز و توسعه آن
- بیان نمونه‌ها و تکامل رفتارهای تهاجمی و تدافعی، قلمروطلبی، گله و گروه شدن و ...

• منابع :

- Caro, T., ۱۹۹۸. Behavioral ecology and conservation biology. Oxford University Press, New York, ۵۸۲ pp.
- Pfaff, D.W., Arnold, A.P., Etgen, A.M., Fahrbach, S.E. and Robin, R.T., ۲۰۰۲. Hormones, brain and behavior. Academic Press, California. ۸۷۰ pp.

* روش ارزیابی:

ارزش بایی مستمر	میان ترم	ازمون نهایی	تحقيق (بروژه)
-	*	*	-

